ትምህርተ ቤተ ክርስቲያን እና ሥርዓተ ቤተ ክርስቲያን

በየሥፍራው ሁሉ የሚሰበሰቡ የቤተክርስቲያኒቱ አባላት: በአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ ሊያውቋቸው፣ በአግባቡ ሊሬዲቸውና ሊጠብቋቸው የሚገቡ የጌታችን የኢየሱስ ክርስቶስ እና የቅዱሳን ሐዋርያቱ አስተምህሮዎች፡፡

> የወንጌል እውነት የትምህርት ክፍል። 2014/ ጅማ

oya	) <u>•66</u>		<u>78°</u>
አሳ	ማው		iv
Ф	MS		V
1.	የቤተ	· ክርስቲያን ምንነትና <i>ገፅ</i> ታ	1
	1.1	ስያሜ	1
	1.2	rigit riedit 47 1 74 1 to 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1	
	1.3	የቤተ ክርስቲያን ምንነት	2
	1.4	•	
		1.4.1 አለማቀፋዊት ቤተ ክርስቲያን	2
		1.4.2 አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን	3
2.	ቤተ ዘ	ገርስቲያን የምትጠራባቸው ስያ <mark>ሜ</mark> ዎችና ተምሳሌቶች	4
	2.1	የክርስቶስ አካል	4
	2.2	አንድ አዲስ ሰው	6
	2.3	የእግዚአብሔር ቤት	7
	2.4	የክርስቶስ ምሽሪት (ሚስት)	8
3.	. አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን		
	3.1	ምንነት	9
	3.2	የአተቢያ ቤተ ክርስቲያን መጠሪያ	9
	3.3	የአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ባሀርያት	10
		3.3.1 የአማኞች መጠራት	10
		3.3.2 በአዲስ ኪዳን የአማኞች መጠሪያ ስያሜ	10
		3.3.3 የመሰብሰብያ መሠረት	10
		3.3.4 የመሰብሰብያ ስምና ማዕከል	11
		3.3.5 መለኮታዊ መሪነት(ራስነት)	11
4.	የአጥ(	L ያ ቤተ ክርስቲያን አራቱ <i>ጉ</i> ባኤያት	12
	4.1	የሐዋርያት ትምህርት	12
	4.2	ህብረት	15
	4.3	እንጀራውን መቁረስ	16
		4.3.1 አምልኮ	22
	4.4	ጸሎት	26
		4.4.1 89	33

5.	<u> </u>	.34
6.	የጹ <i>ጋ</i> ስጦታዎች	
	6.1 የጸጋ ስጦታ ምንነት፤ ዝርዝር፤ አሰጣጥና፤ ዓላማ	.38
	6.2 ቅዱሳን አገልግሎትን ለመሥራት የተሰጡ 5ቱ ስጦታዎች	41
	6.2.1 ሐዋርያት	.42
	6.2.2 ነቢያት	.45
	6.2.3 የወንጌል ሰባኪዎች	.48
	6.2.4 እረኞች	
	6.2.5 አስተጣሪዎች	.52
	6.3 ልዩ ማብራርያ የተሰጠባቸው ስጦታዎች	.54
7.	ደቀ መዝሙርነት	.57
8.		
	የመስጠት አገልግሎት	
10	. የአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን አባልነት	
	10.1 የአጥቢያ አባል መሆን የሚያስፈልግበት ምክንያት	
	10.2 የአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን አባልነት መስፈርት	
	10.3 አባላትን የመቀበል እና የምዝገባ አፈጻጸም	
	10.4 የቤተ ክርስቲያን እና የአባላት ድርሻ እና ኃላፊነት	
	10.4.1 የቤተ ክርስቲያን ተማባርና ኃላፊነት	
	10.4.2 የአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን አባላት ድርሻና ኃላፊነት	
	10.5 እርስ በርስ ሊኖራቸው የሚገቡ ጤናማ ግንኙነቶቸ	
	10.6 አባላት እርስ በርሳቸው ሊጠነቀቁ የሚገቧቸው ነገሮች	
	10.7 የቤተ ክርስቲያንን	
	10.8 በአብያተ ክርስቲያናት መካከል የሚኖር ግንኙነት	
11	l. የሽማግሌዎች የቤተ ክርስቲያን አስተዳደር	
	11.1 ዲያቆናት	
	2. የስነ ስርዓት እርምጃ አወሳሰድ <i>መመሪያ</i>	
	3. የስሕተት ትምህርቶቸና አሥራሮቸ	
14	. እጮኝነት እና <i>ጋ</i> ብቻ	
	የእምነት አቋም	.92

ዓላማው

- በአጥቢያ ቤተ ክርስቲያኒቱ የሚሰበሰቡ አማኞች በአስተምህሮ እና በእምነት ጉዳይ ጤናማ እንዲሆኑና በአንድ ልብ ህብረት ማድረግ እንዲችሉ በማሰብ ነው።
- 2. በማህበር ውስጥ እንደተሰጣቸው የጸጋ ስጦታ መጠን የትኛውንም አይነት አገልግሎትን የሚሰጡና ለመስጠት የሚፈልጉ ወንድሞችና እህቶች ከክርስቶስና ከቅዱሳን ሐዋርያቱ አስተምህሮና ትእዛዝ ውጭ በመውጣት ለፍጻሜው ዘመን ስህተቶች እንዳይጋለጡ ለማድረግና እነርሱንም ማህበሩንም ከትምህርትና ሥነ ምግባር እርሾ ለመጠበቅ ነው፡፡
- 3. የአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን አባላት ስለቤተ ክርስቲያን ምንነት፣ አሥራርና ባህሪይ ጤናማ የሆነ መጽሐፍ ቅዱሳዊ መረዳት አለመኖር ለተለያዩ የተሳሳቱ አመለካከቶች ሊያጋልጥና፤ በትምህርት ንፋስ ሁሉ መወሰድን ሊያስከትል እንሚችል የታወቀ ነው፡፡ ስለዚህ ይህንን በመረዳትና በመገንዘብ የእግዚአብሔርን መንጋ ከስህተት ትምህርቶች ለመጠበቅ፣ በክርስቶስ ትምህርት ስርአትና ወግ የታነጹ አባላትን ለማፍራትና፤ በየዘመኑና በየትውልዱ ከፍ ባለ ክርስቲያናዊ ምስክርነትና ምሳሌነት በሰዎችና በዓለም ሁሉ ፊት እንድትታይ ለማስቻል ይህንን አዲስ ኪዳናዊና የሐዋርያትን ትምህርት መሠረት ያደረገ የእምነት አቋምና፤የሥርዓተ ቤተ ክርስቲያን መመሪያ ለቤተ ክርስቲያኒቱ ለማዘጋጀት ተችሏል፡፡

መባቢያ

"በእግዚአብሔር ማደሪያ ቤት መኖር እንዴት እንደሚገባ ታውቅ ዘንድ እጽፍልሃለሁ፤ ቤቱም የእውነት ዓምድና መሠረት፥ የሕያው እግዚአብሔር ቤተ ክርስቲያን ነው።"

(IAL 9º 3:15)

አለም ሳይፈጠር አስቀድሞ፡ በእግዚአብሔር አምላክ ሐሳብና ምክር ውስጥ ከነበሩት ዋነኛ ጉዳዮችና ምስጢሮች ውስጥ አንዱና ዋነኛው ነገር፡ በውድ ልጁ ቤዛነት በውጤትነት በምድር ላይ ስለሚገልጣት ቤተ ክርስቲያን ነበረ፡፡

ይህቸው ቅድስት ቤተ ክርስቲያንም በእግዚአብሔር አብ ልብ ውስጥ ለዘላለም ተሰውራ የነበረች የምስጢር ስርአት ስትሆን፤ በአሪቱም ዘመን ከነበሩት ትውልዶችና ነቢያቶች ሁሉ ተሰውራ የቆየች ምስጢር ነበረች፤ የአምላክ በሥጋ መምጣትን ያህል ታላቅ መገለጥ ለየትኛውም ነቢይ አይሰጠውም፡፡ ይሁንና ይህንን ታላቅ መገለጥ ለተናገሩትም ነቢያት ስንኳ የቤተ ክርስቲያን የምስጢር ሥርዓት ዘመን መገለጥ ግን አልተሰጣቸውም ነበር፡፡ (ኤፌ 3፡3-II)

ቤተ ክርስቲያን የሚለውም መጠርያ በመጀመርያ የተነገረው በነቢያት ሳይሆን በራሱ በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ እንዲሆን ተፈልጓል፡፡ (ማቴ 16፡18፤ 18፡17)፡፡ ቤተ ክርስቲያን በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ ሞትና ትንሳኤ የተገኘች የቤዛነት ሥራው ውጤት ስትሆን፤ የቤተ ክርስቲያን የልደት ቀኗ በሆነም በበአለ ኃምሳ በምድር ላይ መገለጥዋ በእግዚአብሔር ዘንድ ያላትን ትልቅ ስፍራ ያሳያል፡፡

በክርስቶስ ምትና ትንሳኤ ያመኑ የሰው ልጆች ሁሉ በእርሷ ውስጥ ስላሉ ቤተ ክርስቲያን አለማቀፋዊት ናት፡፡ ይህቸው አንዲት ቅድስት ቤተ ክርስቲያን በየስፍራው ሁሉ እርሷን የሚገልጡ የአጥቢያ ጉባኤዎች ይኖራታል፤ እነዚህም አጥቢያ ማህበሮች በክርስቶስ ባንኙት የመንፈስ አንድነት እግዚአብሔርን ለማምለክ፤ በክርስቶስ እውቀት ለማደባ፤ እርስ በእርስ ለመተናነጽና ለመደጋገፍ፤ ለጸሎት፤ የዚህም አለም ምስክሮችና ብርህን ለመሆን እንዲሁም ለብዙ መንፈሳዊ ጉዳዮች በጋራ ይሰባሰባሉ።

በመሆኑም እያንዳንዱ አጥቢያ ማህበር የእግዚአብሔር ቤት እንደመሆኑ መጠን (ነጢሞ3፡ነ5)፤ የቤተክርስቲያኒቱ አባላት ሁሉ የቤተ ክርስቲያንን ማንነት፤ አዲስ ኪዳናዊ ገፅታና ባህሪ፤ እንዲሁም የአጥቢያ ቤተ ክርስቲያንን አመሥራረት፤ ልዩ ልዩ መንፈሳዊ አሥራሮችንና፤ አስተዳደራዊ ሁኔታዎችን፤ ቅዱሳት መጻሕፍትን መሥረት ባደረገ ሁኔታ መረዳት ይኖርባቸዋል፡፡

በቤተ ክርስቲያን ረጅም ታሪክ ውስጥ የክርስትና አስተምህሮ ያልሆኑ፤ መሰልና ሓሰተኛ የሆኑ ትምህርቶች በየዘመናቱ ተነስተዋል፤ ይህም እጅግ አደገኛና ቅዱሳንን ለከፋ መንፈሳዊ ውድቀት የሚዳርግ ስለሆነ የቤተ ክርስቲያን አባላት እነዚህን ኑፋቄዎች በማወቅ ራሳቸውን እና አጥቢያውን እንዲጠብቁ፤ ከሁሉም በላይ ደግሞ በየአጥቢያዎች ያሉ የቃሉ አገልጋዮች በዘመኑ ካሉ የተለያዩ ምልከታዎች (views) ተነስተው እንዳያገለግሉና ቤተ ክርስቲያንዋ ባላት አስተምህሮ ላይ አተኩረው እንዲያስተምሩና አንድ ቃል ተናጋሪ እንዲሆኑ ያስፈልጋል።

የአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን አባላት እግዚአብሔርን የመምሰል ጤናጣና ሁለንተናዊ እድገት በህይወታቸው እንዲታይና ለጌታ እንደሚገባ በአዲስ የኑሮ ሥርዓት በመመላለስ በጣንኛውም ጊዜ፣ ሁኔታና ስፍራ ለጌታ ኢየሱስ ታጣኝ ምስክሮች እንዲሆኑ ለጣስቻል፤ ቅዱሳት መጻሕፍትን በአግባቡ በመረዳት ባለጠግነት ጣደግ እጅግ አስፈላጊና አጣራጭ የሌለው እውነት ሆኖ ይገኛል።

ምዕራፍ አንድ

ቤተ ክርስቲያን

1. የቤተ ክርስ*ቲያን ምንነትና ገፅታ*

1.1. ስ*ያሜ*

- ቤተ ክርስቲያን የሚለው ቃል "ኤክሌሲያ" ከሚለው የግሪክ ቃል የተወሰደ ሲሆን፤ ትርጉሙም ስብሰባ፤ ማህበር፤ ጉባኤ ማለት ነው፡፡ የእንግሊዝኛው Assembly (ጉባኤ፣ ስብሰባ ማህበር) የሚለውን የግሪኩን ቃል ይተካዋል።
- "Church" የሚለው የእንግሊዝኛ ቃል የተገኘው "ኪሪያኮ" ከሚለው የግሪክ ቃል ሲሆን ትርጉሙ ተጠርተው የወጡ፤ ለጌታ የሆኑ፤ ለጌታ የተለዩ ማለት ነው፡፡

1.2 የቤተ ክርስቲያን ጅጣሬ

- በመሆኑም ቤተ ክርስቲያን በእግዚአብሔር ከዘላለም የተሰወረች የምስጢር ሥርዓት ስትሆን፤ በአሪቱ ዘመን ለነበሩት ትውልዶች ያልተገለጠችና ከነቢያቱም የተሰወረች ነበረች፤ አሁን ግን ለጌታ ሐዋርያትና ለነብያቱ በመንፈስ ተገልጣለች (ኤፌ 3፡2-10)
- ቤተ ክርስቲያን ህልውናዋን ያገኘቸውና የተመሠረተቸው በክርስቶስ ሲሆን ጌታ ኢየሱስ ከመሞቱ፣ ከሙታን ከመነሳቱና በሰጣይ ከመክበሩ በፊት በምድር ላይ አልነበረቸም፡፡ ለዚህም ጣረጋገጫ የሚሆን ጌታ ኢየሱስ "ቤተ ክርስቲያኔን ሕሥራለሁ" በጣለት በወደፊት ጊዜ አንቀጽ መግለጹ ቤተ ክርስቲያን ወደ ህልውና የምትመጣው በሞቱ፣ በትንሳኤውና በመክበሩ እውነት ላይ መሆኑን አስቀድሞ አመልክቷል (ጣቴ 16፡18)
- አንዲት አካል የሆነቸውን ቤተክርስቲያንን ለመመሥረት የግድ የመንፈስ ቅዱስ ጥምቀት አስፈላጊ በመሆኑ ቤተክርስቲያን የተጀመረቸው በበአለ ጎምሳ ቀን በመንፈስ ቅዱስ መውረድ ነው፤ በኋላም አህዛብ ተጨምረዋል፤ (ሐዋ 2፡1-4፤ 10፡44-47)

1.3 የቤተ ክርስቲያን ምንነት

- በጌታ በኢየሱስ በሞቱና በትንሳኤው እውነት በፍፁም ልብ አምነው የዘላለም ህይወት የተቀበሉትን የምታቅፍ ናት፤ (ዮሐ ነ፡12-13)
- በጌታ በኢየሱስ በደሙ ተዋጅተው፤ የኃጢአታቸውን ስርየት በመቀበል ንጹሆን፣ ቅዱሳንና ነውር አልባ የሆኑትን የምትሰበስብ ናት፤ (ኤፌ ነ፡4፤ 2፡14-22፤ 2ቆሮ 1፡22፤ ሐዋ 20፡28፤ ራዕ 1፡5፤ ሮሜ 5፡1-2፤ ራዕ 7፡14)
- በመንፈስ ቅዱስ ጥምቀት የክርስቶስ የአካል ክፍሎች በመሆን ለቤዛነት የታተሙትን የምትይዝ ሆና ትገኛለች፤ (ነቆሮ 12፡13)
- የእግዚአብሔር ዘላለማዊ ምክርና ሃሳብ የሚገለጥባትና የክርስቶስን ፍለጋ የሌለውን የርስቱን ባለጠባነት ለመካፈል የተጠራች ናት፤ (ኤፌ 3፡8-9)

በዚቸም ዓለት ላይ ቤተ ክርስቲያኔን እሥራለሁ፥ የገሃነም ደጆቸም አይቸሉአትም። (ጣቴ ነ6፡ነ8)

1.4 ሁለቱ የቤተ ክርስቲያን ገፅታዎች

1.4.1 አለማቀፋዊት(ኩላዊት) ቤተ ክርስቲያን (Universal Church)

ክርስቶስ ብቸኛ ራስ የሆነባት፣ ከበዓለ ጎምሳ ጀምሮ እስከ ቤተ ክርስቲያን መነጠቅ ድረስ፤ ክርስቶስ የእግዚአብሔር ልጅ እንደሆነ አምነው ዳግም የተወለዱትንና በመንፈስ ቅዱስ ጥምቀት በክርስቶስ አካል ውስጥ ብልት ሆነው የተገጠሙትን አጣኞች ሁሉ ያቀፈች ናት፡፡ (ኤፌ 4፡4፤ ነኛቆሮ 12፡ 12-13)

በአለም ሁሉ ላይ በክርስቶስ ያመኑ አጣኞች በሙሉ መንግስቱንና ክብሩን ለመካፈል፤ ለቅድስናና፤ ለሰማያዊ ህብረት፤ ለዘላለማዊ ህይወትና በጎንቱን ለመናገር የተጠሩና የተመረጡ አባላትን ያጠቃለለች ናት፡፡ (ሮሜ ነ:7፤ 9:26፤ ነቆሮ ነ:9፤ ፊል 3:14፤ ነተስ 2:10፤ ነጴጥ 2:5; 9፤ ኤፌ 2:20-21፤ ዕብ 3:1)

ሁሉን አቀፍ የሆነች ያለምንም የዘር፤ የነገድ፤ የቋንቋ፤ የፆታና የቀለም ልዩነት በሌለበት ሁኔታ በክርስቶስ ባለ እምነት በኩል ሁሉም አማኝ የእግዚአብሔር ልጆች፣ ከቅዱሳን ጋር ባላገሮችና ቤተሰቦች እንዲሁም አንድ አዲስ ሰው የሆኑባት ናት፡፡ (1ላ 3:27-28)

አይሁድ ብንሆን የግሪክ ሰዎቸም ብንሆን ባሪያዎቸም ብንሆን ጨዋዎቸም ብንሆን እኛ ሁላቸን በአንድ መንፈስ አንድ አካል እንድንሆን ተጠምቀናልና። ሁላቸንም አንዱን መንፈስ ጠጥተናል። (ነቆሮ 12፡13)

1.4.2 አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን (Local church)

- አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን፤ ኢየሱስ ክርስቶስ የእግዚአብሔር ልጅ እንደሆነ አምነው ዳግም የተወለዱትንና የተጠመቁትን በአንድ በተወሰነ አካባቢ (ስፍራ) ለስሙ ምስክር እንዲሆኑ በጌታ በኢየሱስ ስም የተሰባሰቡ አባላትን የያዘች ናት፡፡ (ጣቴ 18: 20)
- የአንዲቷ አለማቀፋዊት ቤተ ክርስቲያን አካባቢያዊ መገለጫ ሆና ትገኛለች፤ ከዚህም የተነሳ ቀጥሎ በተገለጸው መሠረት በአንድ አካባቢ ወይም ስፍራ ትገለፃለች ፡፡
- ✓ በኢየሩሳሌም ያለች ቤተ ክርስቲያን፤ (ሐዋ 8፡ו)
- √ በቆሮንቶስ ያለች ቤተ ክርስቲያን፤ (ነቆሮ ነ:2፤ 2ቆሮ ነ:1)
- ✓ በተሰሎንቄ ያለች ቤተ ክርስቲያን፤ (ነተሰ ነ:ነ)
- ቤተ ክርስቲያን በጌታ ኢየሱስ ያመኑ አጣኞች በአንድ ተስፋና በአንድ መንፈስ አንድ አካል በመሆን የሚሰባሰቡባት ሕብረት እንጂ ባውዝ ህንፃ ወይም ቤት አይደለችም ፡፡
- ✓ ቤተ ክርስቲያን በህያዋን አማኞች የተገነባች የምትሰጣ እና የምትናገር ናት፤ (ማቴ ነ8:17)
- ✓ "ቤተክርስቲያኑን ሰብስበው" እንደሚል የምትሰበሰብ ናት፤ (ሐዋ 14:27)
- ✓ "ቤተክርስቲያኑም በመንገድ ሕየረዳቸው" እንደሚል በህብረትና በግንኙነት
  የምትገለፅ ናት፤ (ሐዋ 15:3)

ምዕራፍ ሁለት

ቤተ ክርስቲያን የምትጠራባቸው ስያሜዎችና ተምሳሌቶች

ቤተ ክርስቲያን በአዲስ ኪዳን መጻሕፍት የተጠራቸባቸው ምሳሌዎች ብዛት ያላቸውና እያንዳንዳቸው በተምሳሌትነት የሚገልጹት የእግዚአብሔር ሃሳብና ምክር ቢኖርም በዋናነትና በተደ*ጋጋሚ* የተጠቀሱት ብቻ በዝርዝር ቀርበዋል፡፡

2.1 የክርስቶስ አካል

- ቤተ ክርስቲያን እንደ አካል በተገለጠቸበት ምሳሌ እያንዳንዳቸው አጣኞች በግላቸው የመላዋ ቤተ ክርስቲያን ራስ ከሆነው ጌታ ጋር ያላቸውን ፕምረትና ትስስር የሚገለጥባት ናት፤ (ኤፌ4፡15-16)
- የቤተ ክርስቲያን የአካሉ ራስ ከሙታን የተነሳው ክርስቶስ ነው፤ (ኤፌ ነ፡22-23፤ ኤፌ 4፡15፤ ቄላ ነ፡18)
- ቤተ ክርስቲያን የክርስቶስ አካል ሙላቱ ናት፤ (ኤፌ ነ፡22-23፤ ቈላ ነ፡19፤ 2፡9) እያንዳንዱ አማኝ የአካሉ ብልት ሆኖ ተገጥጧል፤ (ነቆሮ 12፡27)
- የክርስቶስ አካል የጣትከፋፈልና የጣትለያይ በስፍራ የጣትወሰን አንዲት ብትሆንም በብዙ የአካል ብልቶች (ክፍሎች) የተገነባች ናት፤ (ኤፌ 4፡4፤ ነቆሮ 12፡12፤ ሮሜ 12፡4-5)

ሀ. ቤተ ክርስቲያን ከክርስቶስ ጋር ያላትን አንድነት፣ ውህደት ባላጭ ነው

- ራስና የቀረው የሰውነት አካል አንድ እንደሆኑ በክርስቶስና በቤተ ክርስቲያን መካከልም ሊነጣጠል የማይችል አንድነትና ጥምረት አለ፤ (ነቆሮ 12፡12_13፤ 7ላ 3፡27)
- ቤተ ክርስቲያን እንደ አካል በተገለጠቸበት ምሳሌ እያንዳንዱ አማኝ በግሎ የመላዋ ቤተ ክርስቲያን ራስ ከሆነው ጌታ ጋር ያለው የቅርብ ጥምረትና ትስስር የሚገለፅባት ናት፤ (ኤፌ 4፡15-16)
- የቤተ ክርስቲያን የአካሉ ራስ ክርስቶስ ነው፤
   (ኤፌነ፡22-23፤ ኤፌ 4፡15፤ ቈላ 1፡16)

- ቤተ ክርስቲያን የክርስቶስ አካል እንደመሆኗ የሚኖራት አንድ ራስ ብቻ ነው፤ (ኤፌነ፡22-23)
- በመላዋ የክርስቶስ ቤተ ክርስቲያን ስልጣን ያለው ራስ የሆነው ክርስቶስ ብቻ ሲሆን ለእምነትና ለህይወት መመሪያነት የሆነውን እውነት የምትቀበለው ከእርሱና ከቃሉ ብቻ ነው፤ (ኤፌ 5፡24፤ ኤፌ 4፡16፤ ቈላ 1፡16-18)
- የክርስቶስ ሞት፣ ትንሳኤና በሰማይ መክበሩ ቤተ ክርስቲያን የተመሠረተቸበት የወንጌል መሠረት ሲሆን ህልውናዋንም ያገኘቸው በዚህ የመለኮታዊ እውነት አስተምህሮ (ዶክትሪን) ነው፡፡ (ማቴ 16፡13-19፤ ኤፌ 1፡22-23)

ሁሉንም ከእግሩ በታቸ አስገዛለት ከሁሉ በላይም ራስ እንዲሆን ለቤተ ክርስቲያን ሰጠው። እርስዋም አካሉና ሁሉን በሁሉ የሚሞላ የእርሱ ምላቱ ናት። (ኤፌ ነ፡22-23)

ለ. አማኞች እርስ በርስ ያላቸውን ግንኙነት ገላጭ ነው

- የክርስቶስ አካል ማለት፡በአንድ ተስፋና ጥሪ፤ በአንድ መንፈስና እምነት በእግዚአብሔር መለኮታዊ አሥራር በአንድነት የተጣመሩና የተሳሰሩ የአማኞችን ህብረት የምትገልጥ ናት፤ (ኤፌ 4፡1-8)
- አጣኞች የክርስቶስ አካል እንደ መሆናቸው ራስ ከሆነው ክርስቶስ ጋር በአንድ መንፈስ የተባበሩ ሲሆኑ እንደ አካል ክፍሎችም አንዱ ብልት ከሌላው ጋር እርስ በርስ በመንፈሳዊ ሁኔታ የተያያዙ ናቸው፡፡ (ነቆሮ 12፡27)
- ቤተ ክርስቲያን ብዙ ብልቶችን ያቀፈች ብቻ ሳትሆን፤ ብልቶች እርስ በርሳቸው በመተሳሰር በመለኮታዊ ጥበብና አሥራር ተቀናጀተውና ተስማምተው በመኖር አንዱ ብልት የሌላውን ብልት ጠቀሜታንና አስፈላጊነት ተረድቶ የሚኖርባት ናት፡፡ (ነቆሮ 12፡14-27፤ ሮሜ 12፡4-8)

ሐ. የተለያዩ የመንፈስ ቅዱስ የጸ*ጋ* ስጦታዎችን በአጥቢያ ማህበር እንዴት መጠቀም እንዳለብን ማሳያ ነው

- በአካል ውስጥ ልዩ ልዩ ብልቶች እንዳሉ የሥራ ድርሻቸውም የተለያየ እንደሆነ እንዲሁ፤ በቤተ ክርስቲያንም አማኞች የተለያየ የጻ*ጋ* ስጦታዎች ያሏቸው የአካሉ ብልቶች ናቸው፡፡ (ነቆሮ 12፡4-ነነ)
- መንፈስ ቅዱስ የተለያየን የጸ*ጋ* ስጦታን ስለ ሰጠ ሁሉም አጣኞች በአንድ አይነት ስጦታ ሊ*ያገ*ለባሉ አይችሉም፡፡ (ነቆሮ 12፡27-31)
- ከአካል ብልቶች መካከል የማያስፈልግ እንደሌለና ሁሉም ጠቃሚ እንደሆኑ እንዲሁ የአጥቢያ አባላት በሙሉ አስፈላጊዎች እና በህብረትም ውስጥ እንደተሰጣቸው ጸጋ መጠን ተሳታፊዎች ሊሆኑ ይገባቸዋል፡፡ (ነጴጥ 4፡ነ0-ነነ)

2.2 አንድ አዲስ ሰው

- ይህ ስያሜ በብሉይ ኪዳን ዘመን ምንም አይነት የኪዳን ሕብረት ያልነበራቸውን የሁለቱን የሕዝብ ወገኖች፤ ማለትም የአይሁድንና የአህዛብን በክርስቶስ ደም ወደ እግዚአብሔር በአንድ መንፈስ መግባትን የሚያሳይ ገላጭ ስያሜ ነው፡፡ (ኤፌ 2፡፡۱-18)
- ከዚህም የተነሳ አማኞች ሁሉ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ በዘር፤ በቋንቋ፤ በቀለም መለያየት እንዳይፈጥሩ ጌታ ደንግጓል፡፡ (ራዕ 5፡9-10)
- እንዲሁም ሕን ኦሪት የተሰጣቸው እስራኤልም ይሁኑ በሕን ልቡና ይኖሩ የነበሩት ኣህዛብ ሁለቱም መዳንን የሚያንኙትና ወደ እግዚአብሔር የሚቀርቡት በክርስቶስ ሥራ ምሆኑን ማሳያ ነው፡፡ (ኤፌ 2፡11-22)

በዚያም የግሪክ ሰው አይሁ-ዓዊም የተገረዘም ያልተገረዘም አረማዊም እስኩቴስም ባሪያም ጨዋ ሰውም መሆን አልተቻለም፥ ነገር ግን ክርስቶስ ሁሉ ነው፥ በሁሉም ነው። (ቄላ 3፡።)

2.3 የእግዚአብሔር ቤት

- በአዲስ ኪዳን የእግዚአብሔር ጣደሪያ ቤት ቤተ ክርስቲያን ናት፡፡ (ነኛጢሞ 3፡ነ5፤ ነኛጴጥ 2፡5)
- አማኞች የእባዚአብሔር ሕንጻ ናቸው፡፡ (ነቆሮ3፡9)
- በክርስቶስ ኢየሱስ አምነው በስሙ የተሰባሰቡ አጣኞች በጌታ ቅዱስ ቤተመቅደስ እንደሆኑ የእግዚአብሔር ቃል ይናገራል፡፡ ስለዚህ አጣኞች ሁሉ በዚህ አዲስ ኪዳን ዘመን የእግዚአብሔር ቤተመቅደስ ህያው መገለጫዎች ሆነው ይገኛሉ፡፡ (ኤፌ2፡21-22፤ ነጴጥ 2፡6)
- ህያው የጣዕዘን ራስ ድንጋይ በሆነው በጌታ ኢየሱስ መሠረትነት እግዚአብሔር በመንፈሱ የሚያድርባት በህያዋን ድንጋዮች የተገነባች ሕንፃ ናት፡፡ (ነጴጥ2፡5)
- ሕንፃው በጸናው የመሥረት ድንጋይ በክርስቶስ ላይ የታነጸና፤ በማዕዘን ራስ ድንጋይ የተዋቀረ እንደ መሆኑ መጠን አጥቢያ ቤተ ክርስቲያናት ሁሉ፡ በየራሳቸው ትክክለኛ ቦታና፤ በፅናት ምስክር የሆኑበትን ስፍራቸውን ይዘው ቅዱሳን አገልግሎትን በማከናወን በፍቅርና በእውነት፤ በስርዓትና በወባ፤ በመንፈስ ቅዱስ ምሪት በአንድነት ተቀናጅተውና ተሳስረው የሚታዩበት ናት። (ነጢሞ 3፡ነ5፤ ነቆሮ ነነ፡ነ፤ ነጴጥ2፡5)
- የሕያው እግዚአሔር ቤት የተመሠረተቸበት መሠረት"ኢየሱስ እርሱ ክርስቶስ የእግዚአብሔር ልጅ" እንደሆነ በሚያረ*ጋ*ግጥ ምስክርነት ላይ ነው፡፡ (ኤፌ 2፡19-22፤ ጣቴ 16፡13-20፤ ነጢሞ 3፡15)
- የማዕዘኑ ራስ ድንጋይ ክርስቶስ ሲሆን በእርሱ ያመኑ አማኞች በማዕዘኑ ራስ ላይ የታነጹ ህያዋን ድንጋዮች ናቸው፤ (ኤፌ 2፡20-22፤ ৷ጴጥ2፡4-6)
- መለኮታዊ ቅድስናና ስርዓት የቤቱ መገለጫ ነው፤
   (መዝ 9፡3-5፤ ነኛጢሞ3፡15-16፤ 2ኛጢሞ2፡16-23)
- በአዲስ ኪዳን ዘመን የእባዚአብሔር ጣደሪያ ቤት ሊሆን የሚቸል በሰው የተሥራ ህንፃ ወይም የተለየ ቅዱስ ስፍራ የለም፤ (ዮሐ 4፡21፤ ሐዋ 17፡24)

እኛም የምንደፍርበትን የምንመካበትንም ተስፋ እስከ መጨረሻው አጽንተን ብንጠብቅ ቤቱ ነን። (ዕብ 3:6)

2.4 የክርስቶስ ምሽሪት (ሚስት)

- ቤተ ክርስቲያን የክርስቶስ ሙሽሪት እንደሆነችና፤ በክርስቶስና በቤተ ክርስቲያን መካከል ያለው የተባረከና የጠበቀ ማንኙነት በባህሪው በባልና በሚስት መካከል ያለው አንድነት ተምሳሌት መሆኑን ያሳያል፡፡ (ኤፌ 5፡21-32፤ ራዕ 19፡7-9)
- ቤተ ክርስቲያን የክርስቶስ ሙሽሪት እንደ መሆኗ የክርስቶስ የክብሩና የባለጠባነቱ ሙላት ተካፋይ ናት፡፡ (ኤፌ 3፡8-ነ3፤ ቈላ ነ፡ነ9-20፤ ቈላ ነ፡27፤ ቈላ 2፡9-ነ0)
- ቤተ ክርስቲያን እንደ ሙሽሪት በሚኖራት ገፅታዋ በኩል ለክርስቶስ ብቻ በሆነ ፍቅር መገዛትን እና ለእርሱ ብቻ መሆንዋን ልታሳይ ይገባታል፡፡ (2ቆሮ 11፡2)
- ለጌታዋ ብቻ መገዛትዋ የሚገለጥባቸው መንገዶች፡- በቅዱሳት መጻሕፍት የሰፈሩትን የእምነትና የህይወት መመሪያዎች በማክበር፣ ከመጽሐፍ ቅዱስ እውነት ውጭ የሆኑትን የሰዎችን ሀሳብና የገዛ ፈቃድን ባለመከተል፣ ለእምነትና ለህይወት መመሪያነት የሚያገለባል እውነትን በማስጠበቅ፤ የቤተ ክርስቲያን ራስ ከሆነው ከክርስቶስ ውጭ ጌትነትን ባለመቀበልና፤ የሰው ብልሃትና ሀሳብ ከሆኑ ትምህርቶችና ልምምዶች በመራቅና፤ ሐዋርያት በትምህርታቸው ካስተላለፉልን የአደራ ወንጌል፣ አስተምሮዎችና ድንጋጌዎች ውጭ ባለመከተል የቤተ ክርስቲያን ራስ ለሆነው ለክርስቶስ ያላት መገዛት መረጋገጥ አለበት፡፡ (ሐዋ 2፡42)
- የክርስቶስ ሙሽሪት በመሆንዋም የእርሱን ዳግም መምጣት የምትናፍቅ፤ የምትጠብቅ፤ ለአለም የምታውጅ፤ ለአጣኞች የምታስተምር እና የእርሱም ክብር ሲገለጥ አብራ በክብር የምትገለጥ፤ በንግስናውም ሁሉ አብራው የምትነግስ ናት፡፡ (ቲቶ 2፡ነ3፤ ራዕ 22፡5፤20፤ ቈላ 3፡4)

ሃሌ ሉያ፤ ሁሉን የሚገዛ ጌታ አምላካችን ነግሦአልና። የበጉ ሰርግ ስለ ደረሰ ሚስቱም ራስዋን ስላዘጋጀች ደስ ይበለን ሐሤትም እናድርግ ክብርንም ለእርሱ እናቅርብ (ራዕ 19፡7)

ምዕራፍ ሦስት

አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን

3.1 ምንነት

- መጽሐፍ ቅዱስ ስለ አንዲት ሁሉን አቀፍ ቤተ ክርስቲያን እንደሚገልጸው ሁሉ በጌታ በኢየሱስ አምነው በመጠመቅ በአንድ ስፍራና አካባቢ ለስሙ ምስክር ለመሆን የተሰባሰቡ አባላት ስለሚገኙባት አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ይናገራል ::
- አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን በወንጌል በቀደምትነት የተገለጸች ሲሆን ስልጣንና ኃላፊነቷን ተረጋባጧል፡፡ (ማቴ ነ8፡ነ8)
- የአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን በጌታ ኢየሱስ የእግዚአብሔር ልጅነት አምነው። በውኃ የተጠመቁ አባላትን ያቀፊች ስትሆን፡ በሐዋርያት ትምህርት፡ ሥርዓትና ድንጋጌ የታነጸችና የተገነባች መሆን አለባት፡፡ (ሐዋ 2፡42)
- የክርስቶስ ሞትና ትንሳኤ መሠረት ባደረገ የወንጌል ስብከት ያመኑ አጣኞች ወደ አጥቢያ ህብረት መጨመር አለባቸው እንጂ በተናጥል ወይም ያለምንም አጥብያዊ ህብረት መቀጠል ሐዋርያዊ አስተምህሮ አይደለም፡፡

ያመኑትም ሁሉ አብረው ነበሩ፤ (ሐዋ 2፡44)

3.2 የአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን መጠርያ

አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን በድርጅት፣ በግለሰብ ወይም በአንድ በተነጠለ እውነት ላይ የተመሰረተ መጠርያ የሌላት ሲሆን፤ ለመለያ የሚሆን መጠሪያዋን የምታገኘው አባላቷ በተሰባሰቡበት ስፍራና ምስክር በሆኑበት አካባቢ፤ ወይም ገጸ ምድር ነው፡፡ (ነኛቆሮ 1፡2፤ 16፡1፤ ሐዋ 8፡ 1፤ ሐዋ 13፡1፤ ሐዋ 11፡22፤ ሐዋ 9፡31፤ ገላ 1፡2፤ 2ኛቆሮ 11፡28፤ 2ተሰሎ 2፡1፤ ነኛቆሮ 16፡ 19)

- ✓ በስፍራ፤ (ሐዋ 18፡1፤ 11፡22፤ 13፡1፤ ሮሜ 16፡1፤ 1ቆሮ 1፡1)
- ✓ በመኖሪያ ቤት፤ (ነቆሮ 16:19፤ ቈላ 4:15፤ ሮሜ 16:1)
- √ በአንድ አካባቢ ወይም አኅር፤ (ሐዋ 9፡3١፤ኅላ ١፡١፤ ራዕ 2፡١)

ከሕነዚህ መጽሐፍ ቅዱሳዊ መጠሪያ በስተቀር አንድን አጥቢያ ጉባኤ በሃይማኖት ስምና ከሌላ የተለየ በሚመስለን አስተምህሮ (ዶክትሪን) ወይም በአገልጋዮች ስም መጥራት ከሐዋርያት አስተምህሮ የራቀና የአዲስ ኪዳን መጻሕፍት መሥረት የሌለው ነው።

> እኔ የጳውሎስ ነኝ፥ እኔስ የአጵሎስ ነኝ፥ እኔ *ግ*ን የኬፋ ነኝ፥ እኔስ የክርስቶስ ነኝ ትላላቸው።ክርስቶስ ተከፍሎአልን? ጳውሎስስ ስለ እናንተ ተሰቀለን? (ነቆሮ ነ፡ነ2-ነ3)

3.3 የአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ባህርያት

3.3.1 የአጣኞች መጠራት

አማኞችን በወንጌል ቃልና በመንፈስ ቅዱስ አማካኝነት አካሉ ወደ ሆነች ቤተ ክርስቲያን የሚጠራውና የሚጨምረው ጌታ ኢየሱስ ነው፡፡ (ሐዋ 2፡47)

3.3.2 በአዲስ ኪዳን መጻሕፍት የአጣኞች መጠሪያ ስያሜ

- ✓ ክርስቲያን፤ (ሐዋ ነነ:26፤ ነጴጥ 4፡16)
- ✓ ደቀ መዝሙር፤ (ሐዋ 6:1፤ 9:1,25፤ 14:21)
- ✓ ቅዱሳን፤ (ነቆሮ 1:2,30፤ ነጴፕነ:2)
- ✓ ወንድሞቸ፤ (ማቴ 23:8)

ከእነዚህ ስያሜዎች በስተቀር በክርስቶስ ያመኑ አጣኞች ሁሉ በጌታና በመንፈስ ቅዱስ አማካኝነት በተቀበሉት ልዩ ልዩ ጸጋና አገልግሎት በተመደበላቸው ስፍራ አካሉን የማነፅ ድርሻና አገልግሎት ቢኖራቸውም የትኛውም የጸጋ ስጦታ ስያሜ በአዲስ ኪዳን መጻሕፍት ውስጥ እንደ ማዕረግ ለመጠሪያነት ሆነ፡ ለአገልጋዩ የተለየ የክብር መገለጫ ሆኖ ያገለገለበት ስፍራ አናገኝም፡፡

3.3.3 የመሰብሰብያ መሠረት

3.3.4 የመሰብሰብያ ስምና ማእከል

በኢየሱስ ክርስቶስ የእግዚአብሔር ልጅነት ያመኑ አጣኞች በጌታ በኢየሱስ ክርስቶስ ስም ብቻ መንፈሳዊ ህብረት ያደርጋሉ፡፡ የጌታ የኢየሱስ **ስም** የመሰብሰባቸው ማእከል ነው፡፡ (ማቴ 18:20)

የእግዚአብሔር ጉባኤ አባላት የሚሰባሰቡበት ማዕከላቸው የጌታ የኢየሱስ ክርስቶስ ስም ስለሆነ ወደዚህ ክቡርና ህያው ስም መምጣታቸውና በእርሱ መካከለኝነት መሰባሰባቸው አዲስ ኪዳናዊ የጸና እውነት ሲሆን ከዚህ ውጭ በተለያየ መጠሪያ እራሳቸውን የሚገልጡ ሃይማኖታዊ ድርጅቶች ሆነ አስተምሮዎች የመሰባሰቢያ ማዕከል መሆን አይችሉም።

የአጥቢያ አባላት በአንድነት የሚሰበሰቡት በክርስቶስ የእግዚአብሔር ልጅነት ባላቸው እምነት ሲሆን የተወሰኑ አስተምህሮዎች (ዶክትሪኖች) ወይም የግለሰቦች ስም የመሰባሰቢያ ማሪከል ሊሆኑ አይችሉም፡፡

> ሁለት ወይም ሦስት በስሜ በሚሰበሰቡበት በዚያ በመካከላቸው እሆናለሁና። (ጣቴ 18፡20)

3.3.5 መለኮታዊ መሪነት (ራስነት)

እግዚአብሔር ክርስቶስን ከሙታን በጣንሳት ራስ እንዲሆን ለአንዲቷ (universal) ቤተክርስቲያን ሰጥቶታል፡፡ በስፍራ ሁሉ ያለች አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን (local church) ተጠሪነቷ ራስ ለሆነው ለክርስቶስ ነው፡፡ ከዚህ ውጭ ከሌሎች አጥቢያ ቤተ ክርስቲያናት ጋር የጎንዮሽ መንፈሳዊ ህብረት ከጣድረግ በተለየ የቅርንጫፍነት ወይም የጥንኝነት ግንኙነት ሊኖር አይችልም፡፡ (ኤፌ 1፡22-23፤ ኤፌ 4፡॥)

እያንዳንዱ አጥቢያ ህብረትም ቀጥተኛ ተጠያቂነቱና ሀላፊነቱ ራስ ለሆነው እና በቤቱ ላይ ለተሾመው ለጌታ ኢየሱስ ነው፤ ጌታም በአጥቢያ ለሚሥራው ሥራ ሁሉ ባለሥልጣን መጋቢና ፈራጅ ነው፡፡ (ኤፌ 5፡23-32፤ ነቆሮ 5፡3-4)

ምዕራፍ አራት

የአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን አራቱ ጉባኤያት

አንዲት አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ልትመሠረትበትና ልትመራበት የሚገባትን መርህ የምታገኘው በአዲስ ኪዳን መጻሕፍት ካለው ከእግዚአብሔር ቃል በመሆኑ፤ የአንድ አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ዋነኛ መገለጫዎች አራቱ ጉባኤያት ሆነው በቅዱስ መጽሐፍ ተጠቅሰዋል፡፡ (ሐዋ 2፡42)

እነርሱም ፡- የሐዋርያት ትምህርት፣ ህብረት፣ እንጀራውን መቁረስና፤ የጸሎት ስብሰባዎች ናቸው፡፡

> በሐዋርያትም ትምህርትና በኅብረት እንጀራውንም በመቀነረስ በየጸሎቱም ይተጉ ነበር። (ሐዋ 2:42)

4.1 የሐዋርያት ትምህርት

ህ. ትምህርቱ የሚሰጥባቸው *መንገ*ዶች

1. በ*ጉ*ባኤ በሚሰጥ ትምህርት

ይህም የሐዋርያት ትምህርት ጉባኤ የሚባለው ሲሆን አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን አስተምህሮታቸውን መርምራ ባመነቸባቸውና እውቅና በሰጠቻቸው የአጥቢያው ወንድሞች እና ተ*ጋ*ባዥ ወንድሞች በአደባባይ የሚሰጥ ይሆናል፡፡ (ሐዋ 2፡42)

የቀደመቸው ቤተ ክርስቲያን የሐዋርያትን ትምህርት ብቻ ለመስጣት የምትሰበሰብበት ጉባኤ ነበራት፤ በእነዚህ ጉባኤዎች መትጋት ከብዙ የአስተምህሮና ዝንፈቶችና፤ የክርስቲያናዊ ኑሮ ቀውሶች ራስን ለመጠበቅ፤ ሁለንተናዊ ባርኮቶችን ለመቀበል እና፤ ለመንፈሳዊ ሕይወት እድገት አጣራጭ የሌላቸው ስለሆኑ አባላት በእነዚህ ጉባኤዎቸ ሊተጉ ይገባቸዋል፡፡ (ቄላ ነ፡28)

ምንም እንኳን ጌታ ኢየሱስ የመረጣቸውና የሾጣቸው ሐዋርያት በዚህ ዘመን በህይወት ባይኖሩም ትምህርታቸውን ግን በሃያ ሰባቱ የአዲስ ኪዳን መጻሕፍት ትተውልን ስላለፉ የአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን አባላት በግላቸው በንባኤ ዘወትር መት*ጋ*ት ያለባቸው ሲሆን ይህም ለክርስትና ህይወት ፍሬያጣነትና ውጤታጣነት ትልቅ ስፍራ አለው፡፡

ማህበሩ ሁሉ አንድ ልብ ሊኖረው የሚቸለው አንድ አይነት አስተምህሮን ሲከተሉ በመሆኑ፤ አባላት በእንግዳ ትምህርቶች ላለመወሰዳቸው ማስረጃው ቤተ ክርስቲያኒቱ በምትሰጠው ትምህርት ላይ ሲተጉ በማየት ነው፡፡ (ነቆሮ 1፡ነ0፤ ፊል 2፡2)

2. በመጽሐፍ ቅዱስ ጥናት ስብሰባዎች (2ጴጥ 1፡19፤ ቈላ 3፡16)

በዕብራውያን መልዕክት አጣኞች የመሰባሰብ ልጣዳቸውን እንዳይተዉና እርስ በርሳቸው እንዲመካከሩ የታዘዙ ሲሆን፡ በዚሁ መሠረት በእግዚአብሔር ቃል ጥናት ስብሰባዎች አማካኝነት በቃሉ መረዳትና ዕውቀት ጣደባ ይኖርባቸዋል፡፡ (ዕብ 10፡25፤ 2ጴጥ 1፡5፤ 2ጴጥ 3፡18)

መጽሐፍ ቅዱስን በአባባቡ ጣጥናት ለመንፈሳዊ ሕይወት ዕድገትና ብስለት ትልቅ ድርሻ ያለው ይሆናል፡፡ (2ጢሞ3፡16-17፤ ነጴጥ 2፡2፤ ዕብ 5፡11-12)

ለ. የመጽሐፍ ቅዱስ ጥናት ባህርይ

በጥናቱ የሚሳተፉት ሁሉ በመረጡት አንድ የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍል ላይ በማተኮር ለዕለቱ ጥናት በተመረጠው ምንባብ ላይ በመመስረትና ከቃሉ መሥረተ-ሃሳብ ባልወጣ ሁኔታ እንደ መረዳታቸው መጠን ጣብራሪያ የሚሰጡበትና፣ ግልፅ ያልሆነላቸውን በመጠየቅ፣ በግል ተሳትፎ የሚያደርጉበት ነው::

በጥናቱ ክፍለ ጊዜ በተለያየ የመረዳት ደረጃ ላይ የሚገኙ አጣኞች የሚሰባሰቡበት እንደመሆኑ መጠን ቃሉን እንደሚገባው ሊገልፁ ለሚችሉ የጥናቱ ተሳታፊዎች ለማብራሪያ የሚሆን ጊዜ በመስጠት ፤ ቃሉን ለማብራራት የሚችሉበት ደረጃ ላይ ያልደረሱ ደግሞ በጥያቄ እንዲሳተፉ የሚበረታቱበት መሆን አለበት።

በመጽሐፍ ቅዱስ ጥናት ጊዜ ሁሉም ሰው እጅግ ትሁት በሆነ መንፈስና፤ ወንድሜ ከእኔ ይበልጣል በሚል ቅን ልብ ሊቀርብ ይገባዋል፤ በመሆኑም መንፈስ ቅዱስ በየትኛውም ወንድም በኩል ሊናገርና ቃሉን ሊገልጥ እንደሚችል ማመን ይገባዋል፡፡

በመጽሐፍ ቅዱስ ጥናት ጊዜ ሆነ ብለው ክርክርንና፤ የሰሙትን የሚያፈርስ፤ ኑፋቄ አሹልከው ለማስንባት የሚሞክሩትን መቆጣጠርና ማህበሩን ከክፋት መጠበቅ ይንባል፡፡

በቅን ልብ ሆኖ የሚናገር ወንድም በሀሳቡ ወይም በአተረጓጎም ላይ ባድፈት ቢንኝበት፤ ዋነኞች የሆኑ ሰዎች ሃሳቡን ሊያርሙት ይገባል፤ ከዚያ ውጭ ባን ጸብና መናደድን የሚያመጡ ነገሮች መንፈስ ቅዱስን የሚያሳዝኑ በመሆኑ የተከለከሉ ናቸው፡፡

የጥናቱ አንዱ አላጣ ወንድሞችን ሁሉ በተቻለ መጠን ጣሳተፍ ስለሆነ፤ አንድ ሰው ብቻውን ረጅም ሰአት ባለመውሰድ፡ የተረዳውን ነገር በትንሽ ደቂቃዎች ለማህበሩ ቢያስረዳና ለሌሎችም ወንድሞች በቂ ጊዜ ቢሰጥ ይመረጣል፡፡

ሐ. መጽሐፍ ቅዱስን እንደሚገባው ለመረዳት የሚያግዙ ዋንኛ ነገሮች

- √ በጌታ ኢየሱስ በጣመን ዳባም መወለድ (አዲስ ሕይወት)መካፈል፤ (ነዮሐ 2:27)
- √ ቃሉን መራብና መጠጣት፤ (ነጴጥ 2፡3)
- ✓ ቃሉን ለጣድረባና ለመታዘዝ የተዘጋጀ ጣንነት፤ (ያሪ 1:22)

እነዚህም በተሰሎንቄ ከሚኖሩት ይልቅ ልበ ሰፊዎች ነበሩና፦ ነገሩ እንደዚሁ ይሆንን? ብለው ዕለት ዕለት መጻሕፍትን እየመረመሩ ቃሉን በሙሉ ፌቃድ ተቀበሉ። (ሐዋ ነ7፡ነነ)

መ. በመጽሐፍ ቅዱስ ጥናት ልንከተለው የሚገባ መርህ

በጋራ የመጽሐፍ ቅዱስ ፕናት ክፍለ ጊዜ ቅዱሳት መጻሕፍቱን በአግባቡና በትክክል ሊያስረዱ ወይም ሊያብራሩ የሚችሉ ጸጋው ያላቸው የቃሉ አገልጋዮች በመካከል መገኘትና የጥናት ሂደቱ መከታተልና መምራት አለባቸው::

ቢሆንም የጥናቱ ተሳታፊ አባላት የበኩላቸውን ተሳትፎ እንዲያደርጉ የሚጠበቅ ስለሆነ፡ ከምንባቡ የተረዱትን ሀሳብ ለጥናቱ ተካፋዮች እንዲያካፍሉ ማድረግ እጅግ በጣም አስፈላጊ ነው፡፡

*w. መጽሐ*ፉ የሚጠናባቸው ዘዴዎች

 መጽሐፍ ቅዱስ ሲነበብና ሲጠና የክፍሉን ሐሳብ እንደሚገባው ለመረዳትና ለማወቅ ሊነሱ የሚገባቸውን የተለመዱ ስድስት መጠይቆችን መጠቀም ጠቃሚ ነው። እነርሱም :-

በማን፣ መቼ፤ የት፤ ለማን፤ ለምን፤ እና ምን፣ ናቸው።

ሌሎች ተጨማሪ የማጥኛ ዘዴዎች ከእዚህ በታች የተዘረዘ~~ሩ~~ት ናቸው፡፡

- ✓ በማንበብ ጊዜ የክፍሉን ሙሉ አውድ በማንበብ (የክፍሉን ሙሉ ሐሳብ) መረዳት፤
- ✓ በመንፈስ ቅዱስ አማካኝነት ቃሉ የሚያስተላልፈውን መልዕክት በታማኝነት ለመረዳት መትጋት እንጂ የራስን ሐሳብ፣ የግል ልምምድን፣ የአንድን ቤተ-እምነት አስተምሮን (ዶክትሪን) ወይም ስለ ምንባቡ ቀደም ሲል ባለን የራሳችን አመለካከት መጽሐፉን ላለመተርንም መጠንቀቅ አለብን።

4.2 ህብረት

የዚህ ህብረት ዋነኛ መሥረቱ የሐዋርያት ትምህርት ነው።

በጌታ ኢየሱስ ያመኑ አጣኞች በክርስቶስ እውነትና ፍቅር ላይ ተመሥርተው መንፈሳዊ፣ ማህበራዊና ቁሳዊ በሆኑ ጉዳዮች ቤተሰባዊ የሆነ የእርስ በርስ ግንኙነትና የጋራ መደጋገፍ የህብረታቸው መገለጫ ሆኖ የሚታይበት ነው፡፡ ሐዋ 2፡45-46

ያመኑትም ሕዝብ አንድ ልብ አንዲትም ነፍስ ነበሩአቸው፥ ገንዘባቸውም ሁሉ በአንድነት ነበረ እንጂ ካለው አንድ ነገር ስንኳ የራሱ እንደ ሆነ ማንም አልተናገረም፡፡ (ሐዋ 4፡32)

4.3 እንጀራውን መቁረስ

የጌታ እራት ምንነት

ጌታ ኢየሱስ ለመስቀል ሞት ራሱን አሳልፎ ከመስጠቱ በፊት ከደቀመዛሙርቱ ጋር የፋሲካን እራት ለመብላት ከሐዋርያት ጋር ተሰብስበው በነበሩበት ሰዓት የመሦረተውና የደነገገው የአዲስ ኪዳን ስርዓት ነው፡፡ (ጣቴ 26፡28)

ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ ዳግመኛ በክብር እስኪመጣ ድረስ አጣኞች በሙሉ የጌታን ሞት በእንጀራውና በወይኑ ምሳሌነት ለማሰብ በአንድነት የሚሰባሰቡበት ነው ፡፡

እንጀራው በመስቀል ላይ ለሞት ለተሰጠው የጌታ ሥጋ ምሳሌ ሲሆን ጽዋው (ወይኑ) ደግሞ በመስቀል ላይ ስለኛ ለፈሰሰው የአዲስ ኪዳን ደሙ ምሳሌ ነው

ስያሜ

- ✓ እንጀራውን መቁረስ፤ (ሐዋ 2:42)
- ✓ የጌታ ሕራት፤ (ነቆሮ 11:20.23-27)
- ✓ የጌታ ማዕድ (ንበታ)፤ (ነቆሮ 10:21)

ይህን ለመታሰቢያዬ አድርጉት አለ። (ሱቃ 22፡19)

የጌታ እራት ዓላማ

- ✓ ጌታ ኢየሱስ በሐዋርያቱ በኩል ለቤተ ክርስቲያን የሰጠው ትዕዛዝና ድንጋጌ ስለሆነ ነው፤ (ነቆሮ ነነ:24፤ ሐዋ 2:42)
- ✓ ጌታ ኢየሱስ ለአባቱ እስከ መስቀል ሞት ድረስ ያሳየው መታዘዙ የምናስታውስበትና በሞቱ በኩል ለእኛ የሥራውን ታላቅ የጣዳን ስራ መታሰቢያ የምናደርባበት ነው፤ (ዮሐ ነ4፡3ነ)
- ✓ ቂጣውን በመቁረስ ስለኛ ኃጢአት በመስቀል ላይ የተሰጠውን ቅዱስ ሥጋውን እናስባለን፤ እንዲሁም ከጽዋው በመጠጣት አዲስ ኪዳን የሆነበትን ስለእኛ የፈሰሰውን ክቡር ደም እናስባለን፤ (ሱቃ 22፡14-20)

ጌታ ኢየሱስ አልፎ በተሰጠባት በዚያች ሌሊት ከአስራ ሁለቱ ሐዋርያት *ጋ*ር በማዕድ በተቀመጠ ጊዜ እራቱ የሚከናወንበትን ዓላማ ሲ*ገ*ልፅላቸው "*ይህንን ለመታሰብያዬ* አድርጉት" ብሎአቸዋል፡፡ (ሉቃ 22፡14-20፤ ማቴ 26፡17-36 ፤ ማር 14፡17-24)

የጌታ እራት በእንጀራውና በወይኑ ምሳሌነት የሚከናወን የሞቱ መታሰቢያ ሲሆን የእራቱን አላጣ በሚመለከት ከዚህ የተለየ አመለካከት መያዝና ለእራቱ ልዩ ትርጉም መስጠት መጽሐፍ ቅዱሳዊ ድጋፍ የለውም ፡፡

የእንጀራው እና የጽዋው (ወይኑ) ምሳሌነት

እንጀራው (ኅብስቱ) ጌታ ኢየሱስ ይህ "ስለ ሕናንተ የሚሰጠው ሥጋዬ ነው" ባለው መሠረት የእንጀራው መቆረስ ለሞት ራሱን አሳልፎ የሰጠውን የጌታ ኢየሱስን ሥጋ የሚያመለክት ነው ፡፡ ስለዚህ የእንጀራው መቆረስ በመስቀል ላይ ስለእኛ የተሰጠውን ሥጋውን በምሳሌነት ሲወክል ጽዋውም ስለእኛ የኃጢአት ይቅርታ የፈሰሰውን የአዲስ ኪዳን ደሙን የምናስብበት ነው፡፡ (ሉቃ 22፡19)

እንዲሁም ከክርስቶስ *ጋ*ር እና እርስበርሳቸን ያለን ህብረት የሚ*ገ*ለጽበት ነው፡፡ (ነቆሮ 10፡16-17)

በጌታ እራት ክንውን ወቅት የሚተላለፍ መልሪክት

የጌታ ኢየሱስ ሞት የደህንነታችን ብቸኛ ዋስትናና መሠረት መሆኑን የምናውጅበትና ሞቱን የምንናገርበት ነው ፡፡ (ነቆሮ ነነ፡23-26)

በጌታ እራት ወቅት የሚነበቡ የመጽሐፍ ቅዱስ ንባቦች፤ ውዳሴዎችና ዝማሬዎች የጌታ ኢየሱስን መከራና ሞት፤ የእግዚአብሔርን ታላቅ ፍቅር፤ ሞቱ ያመጣውን ውጤት ወዘተ የሚናገሩና የሚያውጁ መሆን አለባቸው፡፡ (መዝ 22፡1-22፤ 40፡9-10፤ ኢሳ 52፡13-15፤ 53፡1-12፤ ጣቴ 26 እና 27፤ ጣር 14 እና 15፤ ሉቃ 22 እና 23፤ ፊል 2፡6 ወ.ዘ.ተ..)

ይህን እንጀራ በበሳቸሁ ጊዜ ሁሉ፥ ይህንም ጽዋ በጠጣቸሁ ጊዜ ሁሉ ጌታ እስኪመጣ ድረስ ሞቱን ትናገራሳቸሁና። (ነቆሮ ነነ፡26)

እንጀራው መቆረስ ያለበት ሁኔታ

- እንጀራውን የመቁረስ ስርዓት የሚከናወነው በአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ብቻ ስለሆነ አጥቢያ ቤተ ክርስቲያንና እንጀራውን የመቁረስ ስርዓት ተነጣፕለው የሚታዩ አይደሉም፡፡ (ሐዋ 2፡42፤ ነቆሮ ነነ፡ነ7-34)
- ከአዋቢያ ጉባኤ በተነጠለ ሁኔታ በማንኛውም ጊዜና ስፍራ ጉባኤን በማይወክል ሁኔታ ተሰብስቦ ልዩ ልዩ መንፈሳዊ ጉዳዮችን መፈጸም ቢቻልም የጌታን ራት ስርዓት ለማከናወን መሞከር ግን ከእግዚአብሔር ቃል መርህ የወጣና፤ ይህ ቅዱስ ስርአት ሊገልጻቸው ከሚፈልገው አንዱን አላማ ይኸውም የጠቅላላውን ማህበር አንድ ሥጋ መሆንና አንድነት መግለጽ ባለመቻሉ ምሉሪ መሆን አይችልም፡፡ (ነቆሮነ0፡ነ7-18፤ ነነ፡33)
- የጌታ እራት በሞቱ በኩል የተፈጸመውን ፍፁም የሆነ የማዳን ሥራውን በማሰብ ስሙን የምናከብርበትና ልባዊ አምልኮታችንን የምንገልፅበት እንጂ በሌሎች የጸሎት ጊዜያት እንደምናከናውነው ልመና የምናቀርብበት ወይም ከጌታ መከራና ሞት ውጭ በራሳችን ሃሳብ የምንያዝበት አይደለም፡፡ (ነቆሮነ0፡ነ6 ፤ ማቴ 26፡30)

እንጀራው የሚቆረስበት ዕለት

ሐዋርያው ጳውሎስ ወደ ኢየሩሳሌም ለመሄድ በመፍጠን ላይ የነበረበትና ወደ ጢሮአዳ የደረሰበት ጊዜ ዕለቱ ሰኞ ስለነበር እንጀራ እስከሚቆርስበት እስከ ሳምንቱ የመጀመሪያው ቀን ድረስ በዚያ ቆይቷል፡፡ (ሐዋ 20፡7)

እንጀራው እስከ መቼ እንደሚቆረስ

• ጌታ እሲኪመጣ ድረስ፡፡ (ነቆሮ ነነ፡26)

የጌታ እራት ለመካፈል የሚያበቃ ማንነት

- በጌታ በኢየሱስ ሞትና ትንሳኤ አምነው የዳኑና፡ የውኃ ጥምቀትን የፈጸሙ፤ (ሐዋ 2፡41-42)
- የሐዋርያትን ትምህርት ስርዓትና ድን*ጋጌ መ*ሥረት ባደረ*ገ ሁኔታ* በአንድ ልብና በአንድ ሃሳብ መንፈሳዊ ህብረትንና አንድነትን ጠብቀው የተሰባሰቡ፤ (ሐዋ 2፡42፤ ነቆሮ 10፡17)

የጌታ እራት በሚበላበት ሰዓት ሊከበሩና ሊጠበቁ የሚገባቸው ጉዳዮች

- ራስን መመርመር፡- በግል እያንዳንዳችን የምንገኝበትን ስነ ምግባራዊ ሁኔታ እለት እለት መፈተሽና በኃጢአታችንን ላይ በመፍረድ እንጀራውን መቁረስ ይገባል፡፡ (ነቆሮ 5፡8፤ ነነ፡3ነ)
- የጌታን እራት እንደ ዘወትር ምግብ ባለመቁጠር ለጌታ በሚገባ አክብሮትና ፍርሃት መቁረስ ይገባል፡፡ (ነቆሮ ነነ፡ነ9-22)

ራስን መመርመር የሚያስገኘው ውጤት

- የጌታንና የሐዋርያትን ትእዛዝ በማክበር በተገቢው ሁኔታ የእራቱን ስርዓት በማከናወን ለጌታ ላለን ታማኝነትና መታዘዝ መልካም ምስክሮች ሆነን እንገኛለን ፡፡
- በተገቢው ሁኔታ እራቱን ባለመካፈል፤ራስን ባለመርመር ሊመጡ ከሚቸሉ ተግሳጾቸና ፍርዶች እንጠበቃለን፡፡ (ነቆሮ ነነ፡29-34፤ ዕብ ነ2፡4-ነነ)

የጌታ እራትን የሚካፈሉ አማኞች ሊኖራቸው የሚገባ ማንነት

• አስተምህሮን በሚመለከት፡-

የሐዋርያትን ትምህርት መሥረት ካላደረገ ከጣንኛውም የስህተት ትምህርትና አመለካከት የተጠበቁ መሆን አለባቸው፤ (7ላ 5፡9፤ 2ዮሐ 9-10፤ ማቴ 16፡6.12)

• **የስነ ምባባር ንጽህናን በሚመለከት** ከማንኛውም የክፋት ሥራዎችና አመፆች መራቅና መከልከል፤ (ነቆሮ 5፡8፤ 9 -ነነ)

• ማህበርተኝነትን በሚመለከት

በአስተምህሮ ሆነ በስነ-ምባባር ከመጽሐፍ ቅዱስ እውነት ከተለዩ ከማንኛውም ልዩ ትምህርት ከሚከተሉና ከማያምኑ ማህበሮች መለየትና መጠበቅ ያስፈልጋል ፤ (ነቆሮ 10:16-22፤ 2ዮሐ 10)

<u>ማሳሰብያ፡-</u> ይህንን ሁኔታ ያላሟሉ ሰዎች ተገቢው ትምህርትና ከትትል ተደርጎላቸው እንጀራውን ወደ ሚቆርሱበት ህብረት እስኪመጡ ድረስ፤ የቤተ ከርስቲያኒቱ አባላትም ይሁኑ የበላይ ተመልካቾች ሁሉ የቅዱሱን እራት ከብር ማስጠበቅ ይገባቸዋል

ሰባት ቀን ቂጣ እንጀራ ትበላላችሁ፤ በ*መጀመሪያም ቀን* <u>እርሾውን</u> ከቤቶቻችሁ ታወጣላችሁ፤ (ዘጸ 12፡15)

የጌታን እራት የሚካፈሉ ሊከተሉት የሚገባ መርህ

- እያንዳንዱ ሰው ራሱን መፈተን፤ በራሱም አስቀድሞ መፍረድና፤ እራቱን መብላት ይኖርበታል፡፡ የጌታን እራት ከመካፈል ጋር በተያያዘ ጌታ ወደ እራቱ የሚጠራቸው ራሳቸውን የመመርመር የግል ኃላፊነት ያለባቸው ሲሆን በእዚሁ መሠረት እያንዳንዱ አባል ራሱን እንዲፈትንና እንዲሁም ከእንጀራው መብላትና ከወይኑ መጠጣት እንዳለበት ተገልጿል፡፡ (ነቆሮ 11:28)
- በነቆሮ ነነ፡27 "ሳይንባው" (ጠብቆ ይነበብ) በሚል የተገለጸው ቃል የሚያመለክተው ወደ እራቱ መቅረብ በአማኙ ብቃት ላይ የተመሠረተ መሆኑን ለጣሳየት ሳይሆን የቆሮንቶስ አማኞች የጌታን እራት ከዘወትር ምግባቸው የተለየ አድርገው ባለመቁጠር ለእራቱ የሚገባውን ክብር አለመስጠታቸውን የሚያመለክት ስለሆነ ዛሬም ቢሆን አዲስ ኪዳናዊ መርህንና የጌታ እራትን ክብር ባልጠበቀ ሁኔታ በራሳችን ፍላንትና ያለ ስርዓት የጌታን እራት ማከናወን የቆሮንቶስ አጥቢያ አይነት ተመሳሳይ ችግር ውስጥ መውደቅን ስለሚያስከትል ተገቢ ጥንቃቄ ማድረግና ማስተዋል ያስፈልጋል፡፡ (ነቆሮ 14፡33)
- ራስን መፈተን፡- በግል ህይወታቸንና አኗኗራቸን ሊፈረድባቸው የሚገቡ ስነ ምግባራዊ ጉድለታችንን በግል በጌታ ፊት በመመርመርና በመናዘዝ በሀሳባችንና በድርጊታችን ላይ መፍረድ አለብን፡፡(ነቆሮ ነነ፡28፤ ነዮሐ ነ፡9)
- አንድ አጥቢያ ጉባኤ ለጌታ እራት የጣይገቡ ስነምባባራዊና አስተምህሮአዊ ቸግሮችን በመከታተል የእግዚአብሔርን ቃል መሠረት ባደረገ ሁኔታ በጌታ እራት መሳተፍ የሌለባቸውን የመምከር የመገሰፅና ከዚያም ከፍ ሲል ከህብረቱ የጣንድና የመከልከል ሃላፊነት አለበት፤(ጣቴ 18፡18፤ ነቆሮ5፡6-8)

በጌታ እራት ጊዜ ሊወሰዱ የሚገባቸው ጥንቃቄዎች

- አባላት ለቅዱሱ እራት ተገቢውን አክብሮትና ፍርሃት ማሳየት ይኖርባቸዋል፤ ይህንንም ለጉዳዩ ተገቢውን ትኩረት በመስጠት ይገልጣሉ
- የጌታን እራት የሚካፈሉ የጉባኤው አባላት ቅዱስ ስርዓቱ የሚጀመርበትን ትክክለኛ ሰአት አክብረው መገኘት ይኖርባቸዋል፤ ሞቱን በማሰብ ጊዜ ላልተገኘ እና በአምልኮው ላልተካፈለ አባል እንጀራውን መቁረሱ ፋይዳ የሌለውና ዋናውን ትርጉም የሳተ ልማድ ይሆንበታል።
- በአምልኮ ሰአት እራቱን የሚካፈሉ አጣኞች በሙሉ በጣእዱ ዙሪያ መሰባሰብ አለባቸው እንጂ ከጣዕዱ ርቀው መቀመጥ ወይም ጣህበሩ ከሚሰበሰብበት ስፍራ ውጭ መሆን የለባቸውም ፡፡
- የጉባኤው መላው ትኩረትና ሐሳብ በሞቱ የተሥራውን ሥራ በማሰብና በማሰላሰል በመንፈስ ሊሆን ስለሚገባው፡ ይህንን ሁኔታ ሊያውክ የሚችል ምንም ዓይነት እንቅስቃሴ በጉባኤ መካከል መፈጸም የለበትም፡፡ ማህበሩን የሚያውኩ እንግዳ ድምጾችና አዳዲስ ልምምዶች፤ ስልክ አንስቶ ማውራት፤ አጠገብ የተቀመጠውን ሰው የሚያውኩ ሹክሹክታዎችና መደበኛ ወሬዎች፤ ከጌታ እራትና አምልኮ ውጭ የሆኑ መደበኛ ጸሎቶችና፤ ዝጣሬዎችን በማምጣት ሃሳብን መበተን ተገቢ አይደለም፡፡

የጌታ እራት ስርዓት ከደህንነት ጋር ያለው ግንኙነት

- የጌታ እራት በጌታ ኢየሱስ አምነው በውኃ የተጠመቁ አጣኞች ሁሉ የጌታን ሞትና፡ በሞቱ በኩል የተከናወነውን የጣዳን ሥራ በእንጀራውና በጽዋው ምሳሌነት መታሰቢያ የሚያደርጉበት መለኮታዊ ስርዓት ከመሆኑ ውጭ የዘላለም ህይወት ሆነ ደህንነትን ሊያስንኝ አይችልም፡፡ (ነቆሮ ነነ፡23)
- ጌታ በፈቀደው መንገድ የሚሥራ አምላክ ቢሆንም የጌታን ጣዕድ የምንካፈለው ሥጋዊ ፈውስን፤ ወይም በረከትን ለጣግኘት አይደለም፤ ይልቁንም ለኃጢአታችን የዘላለም ስርየት የቀረበውን ቅዱስ መስዋዕት ክርስቶስን መከራውንና ሞቱን የምናስብበት ነው፡፡
- እንጀራውን የመቁረስ ስርዓት ከጌታ ጋር እና እርስ በርሳቸን ያለንን ህብረት የምንገልፅበት ከመሆኑ አንፃር፡ በጌታ ኢየሱስ በማመን አካሉ ላይ ብልት መሆን ያልቻለ ሰው ወደዚህ ማዕድ እንዲቀርብ አይፈቀድለትም፡፡ (ነቆሮ 10፡17)
- በጌታ ኢየሱስ በጣመን አዲስ ህይወትን የተካፈሉ ብቻ ሊሰባሰቡበት የሚገባ ማዕድ ነው፡፡ (ሐዋ 20፡7፤ ነቆሮ ነነ፡29)

4.3.1 አምልኮ

አምልኮ የሚለው ቃል የግእዝ ቃል ሲሆን፤ በዕብራይስጥ "አቦድ" በግሪክ "ለትሪያ" በአማርኛ "መስንድ" ይባላል፡፡ ይህም አክብሮትን፤ መንዛትን፤ እና በታማኝነት ማገልገልን ይገልጻል፡፡ በዚህም መሠረት የስሙ ትርጉም እንደሚገልጸው አምልኮ ሰማይና ምድርን ሞላዋን ለፈጠረ ፈጣሪ ብቻ የሚቀርብ በፍጹም መሠጠት ላይ የተመሠረተ ሁለንተናዊ መገዛትን እና አገልግሎትን የሚያጠቃልል ነው፡፡(ዘጸ20፡4-6፤ ዘዳ 6፡4፤ ማቴ 4፡10፤ 15፡8-9፤ ራዕ 22፡8-9፤ ዮሐ 4፡23-24)

አምልኮ ሁለት ገፅታ ያለው ሲሆን፤ ለእግዚአብሔር በአክብሮት በፊቱ የምናቀርበውን ስግዳትና መግዛት የሚያመለክትና፤ በሌላ መልኩ ደግሞ በዚህ ምድር በምንኖረው ኑሮ፤ ለአምላክ በምናሳየው መታዘዝና፤ ከዓለጣዊ ሕይወት በመለየት የሚገለፅ ይሆናል ፡፡

ዓለምንና በእርሱ ያለውን ሁሉ የፈጠረ አምላክ እርሱ የሰማይና የምድር ጌታ ነውና፤ (ሐዋ ነ7፡24)

- ✓ የእግዚአብሔርን ጣንነት፤ ሉዐላዊነት፣ ታላቅነት፣ ግርጣውንና ፍቅሩን መሥረት ባደረገ ሁኔታ ለእርሱ ብቻ የሚቀርብ ውዳሴና መገዛት ነው፡፡
- ✓ ሕውነተኛ አምልኮ ለሕግዚአብሔር በምስጋና፣ በውዳሴ፣ በዝጣሬና በቅኔ የሚቀርብ ብቻ ሳይሆን በመንፈስ፣ በነፍስና በሥጋ ሁለንተናዊ በሆነ መሰጠት የምናሳየውን መገዛት የሚገልፅ ነው፤ (ጣር 12:30፤ ያዕ 1:26_27)
- ✓ በጌታ ኢየሱስ አዳኝነትና ጌትነት ያላመነና በመንፈስ ቅዱስ ዳግመኛ ያልተወለደ ሰው ከክርስቶስ ጋር ህይወትን ስላልተካፈለና በመንፈሱ ሙት ስለሆነ በመንፈስና በእውነት የማምለክ መብትም ብቃትም የለውም ፡፡
- ✓ አጣኞች በሙሉ በአዲስ ኪዳን የአምልኮ መመሪያ መሠረት በመንፈስና በእውነት እግዚአብሔርን የጣምለክ ጸጋና በረከት የተሰጣቸው ቢሆንም ይህንን በተባባር የመለጣመድ ጉዳይ ባን የአጣኙን የመረዳት ብስለትና ትጋት ይጠይቃል ፡፡
- ✓ በመንፈስና በእውነት የሆነ አምልኮ ሲከናወን በመላ አካላቸን የሚገለጥ አካላዊ እንቅስቃሴ ቢኖርም ወደ ሰማይ የሚቀርበው አምልኮ ግን መሠረት የሚያደርገው በሥጋ ወይም በአካል የምናደርገው እንቅስቃሴ ሳይሆን በመንፈሳችን በእግዚአብሔር መገኘት ፊት ሆነን በምናቀርበው መገዛት ላይ የተመሠረተ ነው፡፡

የአዲስ ኪዳን አምልኮ

ጌታ ኢየሱስ አዲስ ኪዳናዊ አምልኮን (ስግደትን) በሚመለከት በዚህ ምድር በተመላለሰበት ወራት ካስተጣራቸው ትምህርቶች አንዱና ዋናው ነው፡፡ በዚሁ መሥረት የአዲስ ኪዳን አምልኮ በመንፌስና በእውነት ለአብ የሚቀርብ መግዛት (ስግደት) እንጂ በተለየ ኃይጣኖታዊ ስፍራ ሊወሰን የጣይችል መሆኑን አረጋግጧል፡፡ (ዮሐ 4፡22-23)

በጌታ ኢየሱስ በተገለጠው ትምህርት፡ በአዲስ ኪዳን ዘመን አብ የሚሻውና የሚፈልገው አምልኮ በመንፈስና በእውነት ብቻ የሚከናወንና፤ በፍጹም ልብ በሆነ መሰጠት ላይ የተመሠረተ መሆኑን ግልፅ አድርጓል ፡፡ (ጣቴ ነ5፡8 ፤ ዮሐ 4፡23-24 ፤ ዘዳ ነ0፡ነ3)

እግዚአብሔር መንፈስ ነው፥ የሚሰግዱለትም በመንፈስና በእውነት ሊሰግዱለት ያስፈልጋቸዋል። (ዮሐ 4፡24)

የአዲስ ኪዳን አምልኮ የሚቀርብበት መንገድ

- √ እግዚአብሔር መንፈስ ነው በእውነት የሚሰግዱለትም በመንፈስና በእውነት ሊሰግዱለት ይገባል፡፡ አዲስ ኪዳናዊ አገልግሎት በመንፈስ የሚደረግ አገልግሎት እንደመሆኑ መጠን አምልኮም በመንፈስ የሚከናወን ይሆናል፡፡ (ዮሐ 4፡23-24፤ 2ቆሮ 3፡6፤ ፊል 3፡3፤ ነጴጥ 2፡5)
- ✓ የአምላክነቱን ግርጣና ታላቅነት እንዲሁም የቸርነቱንና የምህረቱን ብዛት በጣወቅና በጣሰብ ለአምላክነቱ የሚገባውን የከንፌሮችን ፍሬ ክብርና ምስጋና በፊቱ የምናቀርብበት ነው፡፡ (ዕብ ነ3፡ነ5)
- ✓ በጌታ ኢየሱስ በጣመን በቃሉና በመንፈስ ቅዱስ ዳግም የተወለዱ አጣኞች በሙሉ በተቀበሉት የልጅነት መብትና ክብር፤ እንዲሁም ስለ እግዚአብሔር ጣንነት ፍቅርና መልካምነት በሚኖራቸው እውነትና እውቀት ላይ ተመስርተው ለእግዚአብሔር የሚያቀርቡት ከልብ የሆነ መግዛት ነው።
- ✓ የአዲስ ኪዳን አምልኮ በምስጋና ፣ በውዳሴ ፣ በቅኔ፣ በዝጣሬና በመጽሐፍ ቅዱስ ንባብ ሊቀርብ የሚቸልና ከዚህ በተጨማሪም በመልካም ተግባር

- በተቀደሰ ኑሮ፣ በመታዘዝና በነገር ሁሉ እግዚአብሔርን በማክበር ሊከናወን የሚችል ይሆናል፡፡ (መዝ 100፡4፤ ዕብ 13፡16፤ ያዕ 1፡27)
- ✓ የአዲስ ኪዳን አምልኮ በብሉይ ኪዳን ዘመን እንደ ነበረው ውጫዊ፤ ስርዓታዊና ታይታዊ በሆነ፤ እንዲሁም በሰዎች እጅ በተሠራ ቤተ መቅደስ፤ ወይም በተለዩ ካህናት የሚከወን አይደለም፡፡ ይልቁንም በጣንኛውም ስፍራ በጌታ ኢየሱስ ስም መካከለኝነትና በመንፈስ ቅዱስ መሪነት ለአብ የሚቀርብ ፍጹም ምስጋና ውዳሴና ስግደት ይሆናል፡፡ (ዮሐ 4፡20-24፤ ጣቴ 18፡20)
- ✓ ስለዚህ የአዲስ ኪዳን አምልኮ በስፍራ በጊዜና ሁኔታ የጣይገደብ ወይም የጣይወሰን ይሆናል፡፡(ዮሐ 4፡20-26፤ ዕብ 10፡19-22፤ 9፡14)

በእውነት ማምለክ

- ✓ ስለ እግዚአብሔር አምላክነት አባትነትና ጣንነት በሚኖረን አዲስ ኪዳናዊ መገለጥ ላይ ተመሥርተን በፍፁም ዕውቀትና መረዳት የምናከናውነው አገልግሎት ይሆናል ፡፡
- ✓ በእግዚአብሔር ቃል የተገለጠውን መለኮታዊ እውነት በሚገባ በመረዳትና በዚህ እውነት ላይ በመመሥረት መከናወን አለበት ፡፡ (ዮሐ 16፡13፤ 14፡6-7፤ ዕብ 10፡22)
- ✓ በአብ እውነተኛ አምላክነት (ዮሐ ነ7፡3)፤ በኢየሱስ ክርስቶስ እውነትነት፤ (ዮሐ ነ4፡6) እና፤ በእውነት መንፈስ፤ (ዮሐ ነ6፡ነ6) እንዲሁም በቃሉ እውነትነት (ዮሐ ነ7፡ነ7) ላይ ተመሥርቶ የሚቀርብ እውነተኛ አምልኮ መሆን አለበት።
- ✓ ማህበሩ ሁሉ በጌታ በኢየሱስ ክርስቶስ ስም በሚሰበሰቡበት ጊዜ ጌታ ኢየሱስ ቃል በንባው መሥረት መካከለኛ ሆኖ በጉባኤው መካከል በመንፈስ እንዳለ በመረዳትና በማመን ለአምልኮ መሰባሰብ ይንባል፡፡ (ማቴ 18፡20)
- ✓ የአጥቢያ ጉባኤ አባላትም በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ በኩል በአንድ መንፈስ ወደ አብ በመግባት ለአምላክነቱ ክብርና መንዛትን የሚያቀርቡበት የአምልኮት ጊዜ መሆን ይኖርበታል፤ (ኤፌ 5፡ነ8-20)
- ✓ ለሕግዚአብሔር በጌታቸን በኢየሱስ ክርስቶስ በኩል አምልኮ በሚቀርብበት ሰአት የሚነበቡ የመጽሐፍ ቅዱስ ንባቦች፤ ዝማሬዎች፤ ምስጋናዎች ስለ አምላክነቱ፤ ታላቅነቱና በልጁ ስለገለጠው ፍቅሩ ወዘተ የሚገልጡ መሆን ይኖርባቸዋል።

በምስ*ጋ*ና ማምለክ

- ✓ በግልም ሆነ በማህበር ስለ እግዚአብሔር ወሰን የለሽ መልካምነትና በጎነት በመናገር ለታላቅነቱ ያለንን ክብርና አድናቆት ከፍ አድርገን የምንገልፅበት ነው፡፡ (መዝ 92፡1 ፤ 96፡1-8)
- ✓ በጌታ በኢየሱስ ስም መካከለኝነትና በመንፈስ ቅዱስ ጸጋና ኃይል የሚቀርብ ነው፡፡ (ነተሰ 5፡ነ8-ነ9፤ ኤፌ 5፡20 ፤ራዕ 5፡4)
- ✓ በሰማይ በምድርና በባህር በእግዚአብሔር የተፈጠሩ የሚታዩና የማይታዩ ፍፕረታት ሁሉ ዘወትር ከሚያቀርቡለት ምስጋና ጋር በመንፈስ ተባብረን የምናቀርብበት ነው፡፡
  - (መዝ 148፤ ኢሳ42፡10 ፤44፡22 መዝ 98፣ መዝ 19፡1-4)
- ✓ እግዚአብሔርን ከምህረቱና ከመታወቅ በላይ ከሆነው ፍቅሩ የተነሳ ለእርሱ የምናቀርብለት የከንፈራችን ፍሬ ነው፡፡ (ነዜና 16፡28 ፤ ዕብ 13፡15)
- ✓ በምስጋና ወቅት በአብዛኛው ትኩረታችን የሚመሠረተው አስቀድሞ እግዚአብሔር ለእኛ ባደረገው ሰማያዊና ምድራዊ በጎንቱና መልካምነቱ ላይ ተመሥርተን የምናቀርበው ምስጋና ይሆናል ፡፡ (መዝ 135፡1-6፤ ዘጸ 15፡2፡۱۱-13)

በሰማይና በምድርም ከምድርም በታች በባሕርም ላይ ያለ ፍጥረት ሁሉ በእነርሱም ውስጥ ያለ ሁሉ፦ በረከትና ክብር ምስጋናም ኃይልም ከዘላለም እስከ ዘላለም በዙፋኑ ላይ ለተቀመጠው፥ ለበጉም ይሁን ሲሉ ሰማሁ። (ራዕ 5፡ 13-14)

በውዳሴ ማምለክ

- ✓ በእግዚአብሔር ጣንነትና ሉዓላዊነት ላይ በመመሥረት ስለቅዱስነቱ ፣ ስለሁሉን ቻይነቱ፣ ስለ ዘላለማዊነቱና ስለ ፍቅሩ ያለንን አድናቆትና ክብር በመገዛት በዝጣሬና በቅኔ በፊቱ የምንናገርበትና የምናውጅበት ነው፤ (መዝ 50፡15፤97፡9፤115፡1፤ ዘጸነ5፡11፤ ኢሳ25፡1-3፤ ነህ9፡5-8፤ ዳን 5፡23)
- ✓ ለእግዚአብሔር ስለሥራው ታላቅነት፣ ስለእውቀቱ ፕልቀት፤ስለቸሎቱ፤ ስለማይመረመር አደራረጉና ፕበቡ በመገረምና በመመሰጥ የሚቀርብ ውዳሴ ነው፡፡ (ኢዮ ነነ፡7-9፤ ሮሜ ነነ፡33-36)

በዝጣሬ ጣምለክ

- ✓ ለሕግዚአብሔር በመዝሙር የሚቀርብ ምስጋና ሲሆን በመንፈስ ቅዱስ ኃይልና በማስተዋል የሚቀርብን አምልኮ ይገልፃል ፡፡ (2ነ7 3፡15-18፤ ነሳሙ 16፡2-3፤ ኤፌ 5፡18-19)
- ✓ ለሕግዚአብሔር ስለግርጣው ክብርና ስለታላቅነቱ በዜጣ ስልት በጣስጣጣት የሚቀርብ አምልኮ ነው፡፡ (መዝ 59፡ነ6፤ 2ነ፡ነ3፤ 30፡4፤ 22፡ 22-23፤ 105፡1-5፤ ኤር 20፡ነ3፤ ዕብ2፡ነ3፤ ጣቴ 26፡30፤ ኤፌ 5፡ነ9፤ ቈላ 3፡ነ0)

አምልኮ የ*ሚቀርብበት ምክንያት*

- ✓ እግዚአብሔር እንደ ፈጣሪነቱና እንደ አምላክነቱ መጠን ሊመለክና ሊከበር የሚገባው ስለሆነ ነው(ኢያ 24፡14፤ ዘዳ 6፡13-15፤ ሮሜ 1፡20-21፤ ራዕ 4፡9
- ✓ ለእግዚአብሔር ስለ ማንነቱና ስለ ሉዓላዊነቱ ያለንን ፍፁም አክብሮት ፣ መንዛትና ሁለንተናዊ መታዘዝን የምናሳይበት ስለሆነ ነው፤ ዘዳ 13:4
- ✓ በእግዚአብሔት ፊት በክርስቶስ ኢየሱስ በኩል የተወደደ፣ ደስ የሚያሰኙና መልካም መአዛ ያለው የምስጋና ፍሬ ለጣቅረብ ነው፤ (መዝ 50፡4፣ ኤፌ 5፡18-20)

4.4 ጸሎት

ጌታ ኢየሱስ በወንጌላት ውስጥ የጸሎትን መርህ በሚመለከት ለሐዋርያቱና ለደቀ መዛሙርቱ ትምህርት የሰጣቸው ሲሆን፤ በተለይ በሐዋርያት ሥራና በመልዕክታት ውስጥ እንደተጻፈው በመጀመርያይቱ ቤተ ክርስቲያን ሐዋርያቱ አጣኞችና አጥቢያ ጉባኤያት ለጸሎት ስብሰባዎች ከፍተኛ ትኩረት እንደሰጡ ተገልጧል፡፡ በዚህም በመጀመሪያይቱ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ የጸሎት ጉባኤ ትልቅ ስፍራ እንደነበረው ይታወቃል፡፡ (ሐዋ 2፡42)

> ከማመስገን *ጋ*ር በጸሎት እየነቃችሁ ለእርሱ ትጉ፤ (ቈላ 4፡2)

የጸሎት ምንነት

ለእግዚአብሔር ሲቀርብ ከሚገባው አምልኮ አንድ ክፍል ሲሆን፤ አጣኞች ከእግዚአብሔር ከአባታቸው *ጋ*ር ያላቸውን ቤተሰባዊ ግንኙነት እና ሕብረት የሚገልጡበት የመነጋገሪያ መንገድ ነው፤ በዚሁ መሠረት ከእግዚአብሔር *ጋ*ር በሚኖራቸው መንፈሳዊ ህብረት ላይ ተመሥርተው ምስጋና፣ ልመናና ምልጃ በፊቱ በጣቅረብ ጸጋና በረከትን የሚቀበሉበትም መንገድ ነው።

በጌታ ኢየሱስ አምነው ዳግም የተወለዱ አጣኞች በተቀበሉት የልጅነት መብት በግልም ሆነ በጉባኤ ከእግዚአብሔር ከአባታቸው *ጋ*ር በልጁ በጌታ በኢየሱስ ክርስቶስ መካከለኝነትና በመንፈስ ቅዱስ መሪነት ዘወትር የሚያደርጉት ህብረትና ግንኙነት ነው፡፡

ጸሎት የሚቀርብበት *መንገ*ድ

- ✓ ለእባዚአብሔር የሚቀርብ ልመና ነው፤ (ነነז 8፡45፤ ኢዮ ነነ፡ነ9)
- ✓ እግዚአብሔርን መፈለግ፤ (2ዜና 11፡16)
- ✓ በሕግዚአብሔር ፊት መቆም ነው፤ (2ዜና6፡12፤ 20፡5-6፤ ዘፍ 18፡22)
- ✓ ወደ እግዚአብሔር የሚቀርብ ጩኸት፤ (ኤር 33:3፤መዝ 55:16፤ 34:6)
- ✓ ወደ እግዚአብሔር ነፍስን በማንሳትና እጅን በመዘር ጋት የሚቀርብ ጸሎት፤ (መዝ 28፡2፤ 25፡1፤ ዘጸ ነ7፡11፤ ነጢሞ 2፡8)
- ✓ ወደ ጸጋው ዙፋን ፊት በመቅረብ የሚደረባ፤ (ዕብ 4፡16)

የምንጸልይበት ምክንያት

- ✓ የጌታ ኢየሱስና፤ የሐዋርያቱ ትምህርትና ትዕዛዝ ስለሆነ፤ (ሎቃ ነ8፡ነ፤ ማር ነ3፡ነ7፤ ነተሰ 5፡ነ7)
- ✓ ከእግዚአብሔር *ጋ*ር ያለንን የልጅነት ሕብረት የምንገልጥበት *መንገ*ድ ስለሆነ፤ (ሮሜ 8፡ነ4)
- ✓ የክህነት አባልባሎት ስለሆነ፤ (ነጴጥ2፡5-9)
- ✓ ከየትኛውም ልዩ ልዩ ፈተናና መከራ የምንጠበቅበት ስለሆነ፤ (መዝ 32:6፤ ሉቃ21:36)
- ✓ ከእግዚአብሔር ዘንድ ልመናቸንን ለጣቅረብና እንደ ፍቃዱ የሆነ መልስ የምናንኝበት ስለሆነ፤ (ነዮሐ 5፡14-15፤ ሐዋ 12፡5)
- ✓ የክፉ ኃይላትን ተቃውሞ የምናፈርስበትና ለመንፈሳዊ ብርታታችን ጸጋና ኃይል የምንቀበልበት ስለሆነ፤ (ኤፌ 6፡10-17)

የጸሎት ሁለት ገፅታዎች

የጉባኤ ጸሎት

በመጀመሪያይቱ ቤተ ክርስቲያን አማኞች በህብረት በሚደረጉ የጸሎት ስብሰባዎች አብዝተው የመትጋት ልማድ የነበራቸው ሲሆን በእነዚህም የጸሎት ስብሰባዎች ጌታ ታላቅ ነገርን ያደርግ ነበር፡፡ (ሐዋ ነ፡4፤ 6፡4፤ 8፡2፤ 12፡5)

በጉባኤ ጸሎት ጊዜ አማኞች ተሰባስበው በአንድ ልብና ሃሳብ በጸሎት በሚያቀርቡት ልመና ተስማምተው የሚጸልዩትን ጸሎት ትልቅ ተቀባይነት እንዳለው በእግዚአብሔር ቃል የተረ*ጋገ*ጠ ነው፡፡ (ማቴ 18፡19)

በግልና በየትኛው ስፍራ ቃሉን መሰረት ባደረገ ሁኔታ ለሚጸለዩ ጸሎቶች እግዚአብሔር መልስ እንደሚሰጥ የተረጋገጠ የተስፋ ቃል ያለው ቢሆንም ከሁሉም ይልቅ ግን በቅዱሳን መጻሕፍት ምስክርነት እንደተረጋገጠው አጣኞች በስሙ ተሰባስበው በአንድ ልብና ሃሳብ በጌታ ኢየሱስ መካከለኝነት የሚጸልዩ የእምነት ጸሎት ታላቅ ነገርን ያደርጋል፡፡ (ሐዋ 4፡23-31፤ ማቴ 18፡19-21)

> ባስተዋለም ጊዜ እጅግ ሰዎች ተከጣችተው ይጸልዩበት ወደ ነበረው ማርቆስ ወደ ተባለው ወደ ዮሐንስ እናት ወደ ማርያም ቤት መጣ። (ሐዋ 12፡12)

የማህበር ጸሎት የሚከናወንበት መመሪያ

- ✓ በማህበር የሚደረባ ጸሎት ተራን የጠበቀና አንድ ሰው በአንድ የጸሎት ርዕስ ላይ ተመስርቶ ሲጸልይ በአንድ ልብ በመስማማትና አሜን በማለት መተባበርን መግለፅ ይገባል ፡፡ (ማቴ ነ8፡ነ9፤ ነቆሮ ነ4፡ነ6)
- ✓ ሁከት የሌለበት፣ ሰላም የሰፈነበትና በአባባብና በስርዓት የሚከናወን መሆን አለበት፡፡ (ነቆሮ ነ4፡ 32_33)
- ✓ የጸሎቱን ርዕስ በተመለከተ ማህበሩ በማናቸውን መንፈሳዊና ሥጋዊ ጉዳዮች ሊጸልይ ይገባዋል፡፡ ለሰዎችም ሁሉ፤ አገርንም ለሚያስተዳድሩ፤ ለሰላምም መጸለይ ይመክራል (ነጢሞ 2፡1_4)፤ ማህበሩ በዋነኛነት ሊያተኩርበት የሚገባው ከግል ጉዳዮች ይልቅ የማህበር ጉዳይ፤ ከምድራዊና ስጋዊ ጥያቄዎች ይልቅ ሰማያዊና መንፈሳዊ በሆኑ ጉዳዮች ላይ መሆኑ መዘንጋት የለበትም ፡፡

2. የግል ጸሎት

ጸሎት ከእግዚአብሔር ከአባታችን *ጋ*ር የምናደርገው የህብረትና የቤተሰባዊነት መገለጫ የሆነ የልጅነት መብት እንደመሆኑ፡ አጣኞች ሁሉ በጣንኛውም ጊዜ፤ ስፍራና ሁኔታ ልመና፤ ጸሎትና ምልጃ ከምስጋና *ጋ*ር ለእግዚአብሔር በጣቅረብ መትጋት እንዳለባቸው በቅዱሳት መጻሕፍት የተረጋገጠ ነው፡፡ (ሐዋ 10፡30-31፤ ሮሜ 12፡12፤ ነቆሮ 7፡5፤ ኤፌ 6፡18፤ ፊል 4፡6፤ ቈላ 4፡6)

- የጌታ ኢየሱስ የጸሎት ምሳሌነት የሚገልጹ የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎች፤ (ጣር 1:35-37፤ ሉቃ 3:21፤ 5:15-16፤ 6:12፤ 9:18, 28-31፤ 11:1፤ 22:39-46)
- ጌታ ኢየሱስ በጸሎቶቹ ሁሉ ምስጋናን ፣ልመናና ምልጃን አቅርቧል፤ (ጣቴ 26፡27፤ ሉቃ 10፡21፤ 22፡42 ፤ ዮሐ 6፡11 ፤ 11፡41፤ 17፡1-26)
- የጌታ ኢየሱስ የጸሎት አስተምህሮ፤ (ማቴ 6፡5-15፤ ነነ፡25፤ 18፡21-25፤ ሉቃ 18፡1-14፤ ዮሐ 6፡37)
- የመጀመሪያይቱ ቤተ ክርስቲያን የጸሎት ትጋት ምሳሌነት የሚገልጹ የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎች፤ (ሐዋነ፡4፤ 2፡ነ፤ 2፡42፤ 6፡4-6፤ 4፡23-3ነ፤ 12፡ 5-12፤ 7፡5-60፤ 9፡ነו-40፤ 10፡9፤ 16፡25፤ 20፡36፤ 21፡5,28)

የጸሎት አይነቶች

የጸሎት አይነቶች አምስት ሲሆኑ እነርሱም ፡-የምልጃ፣ የልመና፣ የምስጋና፤ የስልጣንና የንስሃ፤ ጸሎት ናቸው፡፡ (ፊል 4፡6፤ ኤፌ ነ፡16፤ 5፡20፤ 6፡18-19፤ ቄላ 1፡3-5፤ ነተሰ 1፡2-3፤ 5፡18)

1. የምልጃ ጸሎት

የምልጃ ጸሎት በራሳቸን ጉዳይ ላይ የምናተኩርበት ሳይሆን ስለ ሌሎች ሥጋዊና መንፈሳዊ ፍላጎቶች ልዩ ልዩ በሆኑ ርዕሶች በእግዚአብሔር ፊት በጸሎት በማሳሰብ የምንጸልየው ይሆናል ፡፡በጌታ ስለሆኑ ወገኖቻችን ስላልዳኑ ሰዎች፣ ስለነገስታትና መኳንንት፣ መንፈሳዊና ስጋዊ በረከት የምንጸልይበትና እንዲሁም ለደከሙና ለዛሉ፤ ለታመሙና በተለያየ ሁኔታ ውስጥ ለሚገኙ ፈውስ ፤ደህንነትና ፍጹም መከናወን የምንጸልየው ጸሎት ነው፡፡ (ነጢሞ 2፡1-4)

2. የልመና (የመጠየቅ) ጸሎት

- የልመና ጸሎት ማለት በጣንኛውም መንፈሳዊና ሥጋዊ ጉድለቶቻችን የእግዚአብሔርን ቸርነትና ልባስና ተጣምነን ወደእርሱ የምናቀርበውና ርዳታውን የምንጠይቅበት፤ እንዲሁም ምህረት የምንቀበልበትና ጸጋን የምንሞላበት ጸሎት ነው (ጣቴ 7፡7-8)
- በልመናቸን ወቅት ስለእግዚአብሔር የሚኖረን እውቀትና መረዳት መስተካከል ያለበት ሲሆን በዚሁ መሠረት ጣንኛውም ልመናቸን ምላሽ የሚያገኘው እግዚአብሔርን ስላስቀደምነው ሳይሆን የእኛን መልካምነትና በጎነት የሚሻና ዘወትር የሚያስብልን አባታቸን መሆኑን በጣወቅ ልመናቸን መቅረብ ይኖርበታል ፡፡ (ጣቴ 6፡8፤ 6፡32፤ ሉቃ 12፡30)
- በግልም ሆነ በጣህበር ጸሎት በቃሉ የተገለፀውን የእግዚአብሔርን ፍቃድ መሥረት ባደረገ ሁኔታ በጣናቸውም ጉዳይ በፊቱ የምናቀርበው ልመና ሲሆን የጸሎታችንን መልስ በሚመለከት ግን በእኛ ጊዜና ፍላጎት የጣይወሰንና በእግዚአብሔር በጎ ፍቃድ ላይ የተመሠረተ ነው፡፡
- የልመና ጸሎት የተለየ ችሎታ ወይም የመጸለይ ብቃትን የማይጠይቅ ፤ በቃላት ብዛት በንግግር ውበት ላይ የማይመሰረት በማንኛውም ጉዳይ በልጅነት መንፈስ ለሰማይ አባት የሚቀርብ ከልብ የሆነ ጸሎት ሆኖ ይገኛል (ማቴ 6፡7)

ለምኑ፥ ይሰጣቸሁማል፤ ፈልጉ፥ ታገኙማላቸሁ፤ መዝጊያን አንኳኩ፥ ይከፈትላቸሁማል። (ማቴ 7፡7)

3. የምስ*ጋ*ና ጸሎት

• ከእግዚአብሔር ዘንድ ስለተደረገልን ማንኛውም መንፈሳዊና ቁሳዊ በረከት በምናቀርበው የከንፈሮች ፍሬ ሲሆን በተለይ ለግል መንፈሳዊ እድገታችን ሆነ ለቤተ ክርስቲያን መታነፅና መገንባት በመንፈሳዊ ጉዳዮች ላይ ተመስርተን የምናቀርበው ምስጋና የተለየ ስፍራ ይኖሮዋል፡፡ (ኤፌ 5፡20)

4. የስልጣን ጸሎት

5. የንስሃ ጸሎት

- ከእግዚአብሔር *ጋ*ር ያለንን ጤናማ ህብረት ለመጠበቅና ማንኛውንም በደላችንንና ኃጢኢታችንን በግልፅነት በእግዚአብሔር ፊት በማቅረብ ጸ*ጋ*ና ምህረት የምንቀበልበት ጸሎት ነው፤
- በንስሃ ጸሎት ወቅት ኃጢአትንና በደልን መሸፈን ከእግዚአብሔር ዘንድ ሊኖር የሚገባውን ህብረት የሚያበላሽና በጸሎታችን ተቀባይነት ላይ በን ያልሆነ ተፅእኖ ይኖረዋል ፤ (ነዮሐ ነ፡6-ነ0)
- በእግዚአብሔር ፈቃድ ላይ የተመሰረተ ሐዘን ነው፤ (2ቆሮ 7፡9-10)
- በደልን በማወቅ ላይ እና በምህረቱ ተስፋ ላይ የሚታመን፤(መዝ 5ነ፡ነ፤3-4)
- የንስሃ ፍሬ የሚታይባቸው፤ (ማቴ 3፡8 ፤ ሉቃ ነ9፡8)

ለጸሎት ውጤታጣነት የሚረዱ መሠረታዊ እውነቶች

- ✓ በጌታ ኢየሱስ በማመን ዳግም የተወለዱ አጣኞች በሙሉ በተሰጣቸው የልጅነት መብትና ስልጣን መሰረት ከሰጣይ አባታቸው ጋር ያለጣቋረጥና ዘወትር ጥልቅ የሆነ ህብረትና ግንኙነት የሚያደርጉበት ነው፡፡ ጣቴ 6፡ነ0
- ✓ በጌታ በኢየሱስ ክርስቶስ ስምና በመንፈስ ቅዱስ ሃይል በመደገፍ በእምነት ሕንደ እግዚአብሔር ፍቃድ የሚጸለይ ጸሎት ለውጤታጣነት ትልቅ ድርሻ አለው። (۱ዮሐ5፡14-15)
- ✓ ሕግዚአብሔር ሕንደ ፍቃዱ የሚጸለይ ጸሎትን ሕንደሚመልስ በቃሉ በኩል የተገለፀውን ሕውነት በመታመን መቅረብ አለበት ፡፡ (ማቴ 6፡ነ0፤ ነ8፡ነ0፤ ዮሐ ነ4፡ነ3፤ ነዮሐ 5፡ነ4-ነ5)
- ✓ በስሙ መጸለይ በጉባኤም ሆነ አማኞች በግል የሚጸልዩት ጸሎት በእግዚአብሔር ፊት ተቀባይነት እንዲያገኝ የሚያስችለው በጌታ በኢየሱስ ስምና መካከለኝነት በኩል በጸሎት ወደ እግዚአብሔር መቅረብ መቻላቸውና በስሙ ስልጣን ላይ የሚኖራቸው ፍፁም መታመን ሆኖ ይገኛል፡፡ (ዮሐ 14፡13-14፤ 16፡13-14)
- ✓ የስሙ ስልጣንና መካከለኝነት የተገለጠባቸው ስፍራዎች፡፡ (ዮሐ 14፡6፤ ነጢሞ 2፡5፤ ሐዋ 4፡12፤ ነጴጥ 3፡18)

አምናቸሁም በጸሎት የምትለምኑትን ሁሉ ትቀበሳሳችሁ አሳቸው። (ማቴ 21፡22)

የጸሎት ትጋት አስፈላጊነት

- ✓ የጌታ ኢየሱስና የሐዋርያት ትዕዛዝ ነው። (ሉቃ ነ8፡ነ፤ ሐዋ 2፡42፤ 6፡4)
- ✓ አጣኞች በጣንኛውም ጊዜና ስፍራ ሁል ጊዜ መጸለይ እንዳለባቸው የእግዚአብሔር ቃል ይናንራል፤ (ዘፍ 24፡12-13፤ ነህ 2፡4፤ ሉቃ 5፡16፤ 6፡12፤ 18፡10፤ ሐዋ 10፡9፤ ነጢሞ 5፡5)
- ✓ በተጨማሪም አማኞች ቦታና ጊዜ ወስነው መጸለይ እንዳለባቸውም በእግዚአብሔር ቃል ተገልጿል፤ (ማቴ 6፡6)

ጸሎት የሚያስንኘው ውጤት

- ✓ በእግዚአብሔር ላይ ያለንን ፕልቅ መታመን ያሳድጋል፡፡ (ፊል 4፡6)
- ✓ ሥጋዊና መንፈሳዊ በረከትና ጸጋ ለመካፈል ያስቸለናል ፡፡ (ሉቃ ነነ፡9-ነ3፤ ያዕ 5፡ነ5)

ስለ ጸሎት የሚታዩ የተሳሳቱ አመለካከቶች

- ✓ የጌታ ኢየሱስን የስሙን ኃይልና ስልጣን በጣወቅ ላይ መመስረት አለበት እንጂ ስሙን በአንደበት ላይ በመደጋንም ብቻ የተለየ ኃይል እንዳለ መቁጠር
- ✓ ስለ ጸሎት ባህሪና ይዘት ተገቢውን መረዳት ማግኘት የሚቻለው ሐዋርያት ባስተላለፉልን ወንጌልና መልዕክታት ውስጥ ሆኖ ሳለ መጽሐፍ ቅዱሳዊ መሠረት የሌላቸውን የሰዎችን ልምምድ ወይም የተለያዩ ቤተ እምነቶችን ስርዓትና ድንጋጌ በመመሪያነት መቀበል።
- ✓ የጸሎት ርዝመትና ጣጠር የድምፅ ከፍታና ዝቅታ ወይም የተለያዩ አካላዊ እንቅስቃሴዎችን በመጠቀም የሚቀርብ ጸሎት ለውጤታማነት የተለየ ጉልበትና ኃይል እንዳለው ማሰብ
- ✓ መንፈስ ቅዱስ ለኢያንዳንዱ አጣኝ የተለያዩ የጸጋ ስጦታዎችን የሰጠና በተጨማሪ አንዱ አጣኝ ከሌላው አጣኝ በጸሎት ትጋትና ውጤታጣነት ልዩነት ቢኖርም በእግዚአብሔር ፊት በጸሎት መቅረብ ግን ለአጣኞች በሙሉ የተሰጠ የልጅነት መብት መሆኑን አለጣወቅና ጸሎትን ለተለዩ ሰዎች የተሰጠ ችሎታና አገልግሎት አድርን መረዳት መጽሐፍ ቅዱሳዊ መሥረት የሌለውና ሊታረሙ የሚገቡ አመለካከቶች ናቸው፡፡

ለጸሎት ውጤታጣነት የሚረዱ መርህዎች

- ✓ በቃሉ በኩል የተገለጸውን የእግዚአብሔር ፍቃድ ማወቅ።
   (ነዮሐ 5፡ነ3፤ ማቴ 6፡ነ0፤ ሮሜ 8፡ነ4፤ ሐዋ ነ6፡6-ነ0፤ ያዕ4፡ነ4)
- √ በእምነት መጻለይ፤ (ማር 11:23-24፤ ፊል 1:19፤ ማቴ 17:20፤ ሉቃ 17:6፤ ያዕ 5:15)
- ✓ በጸሎት መትጋት፤(ሉቃ ነነ፡5-8፤ ነ8፡۱-8፤ ማቴ 7፡7፤ ዕብ ነ2፡3፤ 5፡7)
- ✓ የእግዚአብሔርን ቃልና የተስፋ ቃሉን መጥቀስ፡፡ (ነህ ነ፡6-۱۱)

4.4.1 89%-

በጌታ ጸጋና ኃይል ፍቃደኝነትን መሥረት ባደረገ ሁኔታ ከምግብና ከመጠጥ እንዲሁም ከሌሎች በህይወታችን መሰረታዊ አስፈላጊነት ካላቸው ነገሮችና ሁኔታዎች ለተወሰነ ጊዜ መከልከልን የሚያመለክት ሲሆን፤ የዚህም ዓላማ ከሥጋዊ በነ ነገሮቻችን ጋር ያለንን ትስስር በመቀነስ መንፈሳዊ ትኩረታችንንና ሃሳባችንን ሰብስበን ከእግዚአብሔር ጋር በጸሎት የምንነጋገርበትን ሁኔታ ማመቻቸት ነው

መጾም ማለት ለህይወታችን አስፈላጊ የሆኑትን ነገሮችን እንደ ርኩስ ነገር መቁጠር፤ ወይም ስጋን ያለልክ በማነሳቆል ራስን መጉዳት ሳይሆን፡ ለስጋችን ጠቃሚና መልካም ከሆኑት መሠረታዊ ፍላንቶች ለተወሰነ ጊዜ በመከልከል፤ ልብንና ሐሳብን መለኮታዊ በሆኑ ጉዳዮች እንዲያዝ ለማድረግ ብቻ የሚያግዝ ነው (ኢሳ 58፡1-14)፡፡ ጾም ልማዳዊና ስርዓታዊ ወግ ሳይሆን፡ በግልም ይሁን በማህበር ሲፈጸም በመንፈስ ቅዱስ ምሪትና በእግዚአብሔር ቃል መሠረት መሆን ይገባዋል (ማቴ 4፡1፤ ሉቃ 4፡1)

የጾም ምክንያትና የጾም ውጤት

በመጽሓፍ ቅዱስ ውስጥ ያለ ምክንያት፤ ወይም በዘልጣድ የጾመ ሰው ወይም ማህበር አናገኝም፤ ሁሉም የጾሙበት ምክንያት ስለነበራቸው በጾጣቸው ማብቂያም ውጤቱን ይቀበሉ ነበር። ሙሴ ሕጉን ሊቀበል ጾመ በውጤቱም ሕጉን ተቀበለ፤ የነነዌ ሰዎች ከፍርድ ሊያመልጡ ጾሙ በውጤቱም ከፍርድ አመለጡ፤ ዳንኤል ለአይሁድ ከምርኮ ነጻነት ጾመ መልሱ ተነገረው፤ ጌታ ኢየሱስ የአዲሱን ኪዳን አገልግሎት ሊጀምር ጾመ በውጤቱም መንፈስ መልቶበት ተመለሰ፤ ወዘተ.. ጾምን የሚጾመው ባለሰብም ይሁን ማህበር ከመጾሙ በፊት የሚጾምበትን ምክንያት ሊያውቅ፤ እንዲሁም ከጾሙ በኋላ የጾም ጸሎቱን ውጤት መጠበቅ አለበት።

ምዕራፍ አምስት

ጥምቀት

5.1 የጥምቀት አይነቶች

በአዲስ ኪዳን መጻሕፍት በዋነኛነት የተገለጹ አምስት ዓይነት ተምቀቶች አሉ

- 1. የዮሐንስ ጥምቀት፡- መጥምቁ ዮሐንስ በብሉይ ዘመን ማጠናቀቂያ ለአይሁድ የተላከ መልእክተኛ ሲሆን፡ ለመሲሁ መምጣት መንንድ ጠራጊ በመሆንና ህዝቡ ከኃጢአታቸው ንስሃ እንዲገቡ በማዘዝ ያከናወነውን የንስሃን ጥሪን እና በጥምቀት ሕዝቡን ማዘጋጀቱን ያመለከታል፡፡ (ማቴ 3፡1-17)
- 2. **በሞት መሰመቅ፡** ጌታ ኢየሱስ ስለ ኃጢአታቸን የሚቀበለውን በእግዚአብሔር ቁጣና ሞት ፍርድ ውስጥ ማለፉን ያሳያል፡፡ (ሱቃ 12፡50፤ ጣር 10፡38)
- 3. **የውሃ ጥምቀት**፡- በጌታ ኢየሱስ ምትና ትንሳኤ ያ*ሙ*ኑ አጣኞች ከእርሱ *ጋ*ር በሞቱ፡ በቀብሩና በትንሳኤው *ሙ*ተባበራቸውን የሚመሰክሩበት ምሳሌያዊ የሆነ አሥራር ነው፡፡ (ሮሜ6፡3-5፤ ቁላ2፡12)
- 4. **የመንፈስ ቅዱስ ጥምቀት፡** የክርስቶስ አካል ወደ ሆነቸው ቤተ ክርስቲያን የአካሉ ክፍል አድርን የሚገጥም መለኮታዊ የእግዚአብሔር አሥራር ነው፡፡ በመንፈስ ቅዱስም የሚያጠምቀው ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ ብቻ ነው፡፡ (ነቆሮ 12፡13፤ ጣቴ 3፡፡)
- 5. **የእሳት ጥምቀት፡-**ይህም ፍርድን የሚያመለክት ሲሆን፤በእርሱ የማያምኑትን በነጩ ዙፋን ፍርድ ጊዜ ወደ እሳት ይጥላቸዋል፡፡ (ሉቃ 3፡16-ነ7፣ ራዕ 20፡11-15)

5.2 የውኃ ጥምቀት

የቃሉ ትርጉም ፡- በግሪክ ቋንቋ "ባፒቲዝጣ" ይባላል፡፡ ትርጉሙ ወደታች ጣስጠም ወይም ጣተለቅ ጣለት ነው፡፡

> አሕዛብን ሁሉ በአብ በወልድና በመንፈስ ቅዱስ ስም እያጠመቃችኋቸው፥.... (ጣቴ 28፡ 19-20)

አጣኞች የሚጠመቁበት ምክንያት

- √ የጌታ የኢየሱስ ክርስቶስ ትዕዛዝ በመሆኑ፤ (ማቴ 28፡19-20)
- ✓ አጣኞች ከክርስቶስ ጋር በሞቱና በትንሳኤው መተባበራቸውን የሚያሳይ አካላዊ ተምሳሌት ሲሆን ይህም በህይወት ያሉ አጣኞች ሁሉ ከክርስቶስ ጋር አንድ ለመሆናቸው ምሳሌያዊ በሆነ ሁኔታ ጣሳየት ስለሆነ፤ (ሮሜ 6፡3-5፡ ቈላ 2፡12)
- ✓ በዓለምና በሰዎች ፊት ለቀደመው ለአሮጌው የአኗኗር ስርዓት ሞተን በክርስቶስ አዲስ ህይወት ለመመላለሳችን ምሳሌያዊ በሆነ ሁኔታ ምስክርነት ለመስጠት፡፡ (ነጴጥ 3፡21፤ ሮሜ 6፡2-4)

ከውሃ ጥምቀት በፊት የሚቀድሙ ነገሮች

- የወንጌል ትምህርት(ወንጌልን መስጣት)፤
- 2. እምነት፤(የሰማውን የምስራች መቀበል)
- 3. ንሰሐ (ወደ እባዚአብሔር መመለስና በኢየሱስ ስም ጣመን)

ሐዋርያት እነዚህን ቅድመ ሁኔታዎች ያላሟሉ ሰዎችን አያጠምቁም ነበር፡፡

ለምሳሌ ሐዋርያው ጴጥሮስ፤ (ሐዋ 2፡14-47)

- ጴጥሮስ ወንጌልን ሰበከ፤ (ሐዋ 2፡14-36)
- 2. ሰዎቹ ልባቸው ተነካ፤ /አመኑ/ (ሐዋ 2፡37)
- 3. ንሰሃ *እንዲገ*ቡ ታዘዙ፤ (ሐዋ 2:38)
- 4. ተጠመቁ (ሐዋ 2:41)

ዲያቆን ፊሊጶስ ሐዋ 8:26-40

- i. ስለ ኢየሱስ ወንጌል ሰበከለት (ቁ. 35)
- 2. ሰውየው ለመጠመቅ ዝግጁ ሆነ (ቁ. 36)፤ ፌሊጶስ ግን መጠመቅ ትቸላለህ አላለውም፤ ይልቅስ "*በፍጹም ልብህ ብታምን ተፈቅዶአል"* አለው፡፡
- 3. ተናዘዘ (ቁ. 38)
- 4. ተጠመቀ (ቁ. 38-39)

ስለሆነም ቃሉን የተቀበሉት ብቻ እንደተጠመቁ እናስተውላለን፡፡ (ሐዋ 2፡4١)

የውኃ ጥምቀት የሚፈጸምለት ሰው መስፈርቶች

- ✓ የጌታ ኢየሱስን አዳኝነትና ጌትነት በሙሉ ልብ አምኖ የተቀበለ፤ (ሐዋ 2:38 ፤ 8:36-37)
- ✓ በመንፈስ ቅዱስ ጸጋና እርዳታ ላይ የተመሠረተ የአማኙ የልብ እምነትና ፍቃደኝነት፤ (ሐዋ 8፡36-37)

*መ*ጠመቅ የሚ*ገ*ባን ወቅት

በመጀመሪያይቱ የቤተ ክርስቲያን ዘመን ሰዎች የወንጌሉን የስብከት ቃል ሰምተው በፍፁም ልብ ባመኑበት ሰዓት ወዲያውኑ ይጠመቁ ነበር፡፡ (ሐዋ 2፡4፲፤ 8፡12, 36, 38፤ 9፡18፤ 10፡47, 16፡31-34)

ወንጌል የተሰበከላቸው እና ያመኑ ሰዎች ለትምህርት የሚሆን በቂ ጊዜ ካላቸው በጌታ ኢየሱስ አምነው የመዳንን ትምህርት በፕልቀት ከተረዱና ስለጥምቀት ዓላጣ ከእግዚአብሔር ቃል አስፈላጊውን መረዳት ካንኙ በኋላ የጥምቀቱን ስርዓት እንዲፈፅሙ ማድረግ ይቻላል፡፡

አሁንስ ለምን ትዘንያለህ? ተነሣና ስሙን እየጠራህ ተጠመቅ ከኃጢአትህም ታጠብ። (ሐዋ22፡16)

ጥምቀቱ የሚከናወንበት ስም

- ✓ ጌታ ኢየሱስ ለደቀ መዛሙርቱ ወንጌልን ለሰዎች ሁሉ የመስበክ ተዕልኮ በሰጣቸው ሰዓት በአብ በወልድና በመንፈስ ቅዱስ ስም እንዲያጠምቁ አዟቸዋል፡፡ ስለዚህ አጥጣቂው በሚያጠምቅበት ጊዜ የሚጠራው ይህንን ስም ነው፡፡ (ጣቴ 28፡19-20)
- ✓ ተጠማቂው አማኝ ደግሞ የጌታ ኢየሱስን ስም እየጠራ ይጠምቃል፤ (ሐዋ 2፡21, 2፡38, 10፡48, 22፡16)

ጥምቀቱ የሚከናወንበት *መንገ*ድ

የውሃ ጥምቀት ምሳሌያዊ ትርጉሙ ከጌታ ኢየሱስ ሞት፣ መቀበርና ትንሳኤ ጋር መተባበር እንደመሆኑ ስርዓቱ የሚከናወነው የአማኙን ከጌታ ኢየሱስ ጋር መሞት ፣ መቀበርና መነሳት ምሳሌያዊ ሁኔታ መግለፅ ስላለበት በግሪኩ ቃል የስሙ ትርጉም እንደሚያመለክተው በማተለቅ ወይም በማስጠም ይሆናል ፡፡ በዚሁ መሠረት የተምቀቱ ስርዓት የሚከናወነው ብዙ ውሃ ባለበት ወንዝ ወይም ይህንኑ ሊተካ በሚችል የተዘጋጀ ውኃ ሊከናወን ይችላል፡፡ (ዮሐ 3፡23, ሮሜ 6፡3-4)

የአጣኞች የውኃ ጥምቀት ከደህንነት ጋር ያለው ግንኙነት

የዘላለም ህይወት የመቀበያው መንገድ በጌታ ኢየሱስ በጣመን በጸጋ ብቻ እንጂ ጥምቀትንም ይሁን ልዩ ልዩ ቅዱሳን ሥርአቶችን በመፈጸም የሚገኝ ደህንነት የለም ፡፡ (ኤፌ 2፡8-9፤ ዮሐ 1፡12፤ ሐዋ4፡12፤ 16፡31)

ጥምቀት በጌታ በኢየሱስ ሞትና ትንሳኤ ካመንን በኋላ ከእርሱ ሞትና ትንሳኤ ጋር መተባበራችንን ምሳሌያዊ በሆነ ሁኔታ የምንገልፅበት መለኮታዊ ስጦታ ነው፡፡ (ሮሜ 6፡3-5)

ለማተመቅ ክርስቶስ አልላከኝምና፥ ወንጌልን ልሰብክ *እንጂ*፤ (ነቆሮ ነነ፡ነ7)

በጥምቀት ስርዓት ላይ የሚነሱ የተሳሳቱ አመለካከቶች

- ስርዓቱ በምሳሌነት የሚገልፀው ከጌታ ኢየሱስ ጋር መሞታችን መቀበራችንና መነሳታችንን በመሆኑ የጥምቀት ስርዓቱ ይህንኑ ምሳሌያዊ ትርጉም ሊገልፅ በሚችል ሁኔታ ውሃ ውስጥ በመስመጥ መከናወን አለበት እንጂ በማፍሰስ ወይም በመርጨት መከናወን የለበትም ፡፡
- የውሃ ጥምቀት የወንጌሉን ቃል በመስጣትና በሙሉ ልብ በጣመን ላይ የተመሠረተ ስለሆነ በተገቢው የእድሜ ደረጃ ላይ ደርሰው የወንጌሉን ቃል መስጣትና ጣመን በሚችሉበት የብስለት ደረጃ ላይ ያልደረሱ ህፃናት የጥምቀት ስርዓት ሊከናወንላቸው አይችልም ፡፡
- የጥምቀት ስርዓት የሚፈፅመው ሰው በጌታ በኢየሱስ በሙሉ ልብ አምኖ አንድ ጊዜ እስከተጠመቀ ድረስ ለሁለተኛ ጊዜ እንዲጠመቅ የሚያዘው ወይም የሚያስንድድ መጽሐፍ ቅዱሳዊ መሠረት የለውም ፡፡
- ህፃናት ልጆች በእድሜ ጠንክረው በአዕምሮአቸው በስለው የወንጌሉን መልዕክት በሚገባ ሊረዱ በሚችሉበት ደረጃ ላይ ከደረሱ በኃላ ይህንን የጥምቀት ስርዓት ሊፈጸምላቸው ይችላል፡፡

ምዕራፍ ስድስት

የጸጋ ስጦታዎች

6.1 የጸጋ ስጦታ ምንነት እና አሰጣጥ

አጣኞች እግዚአብሔርን በመምሰል ህይወት እንዲያድጉና በቅዱሳን አገልግሎት እንዲተጉ ዳግም ለተወለዱ አጣኞች ሁሉ መንፈስ ቅዱስ እያካፈለ የሚሰጠው መንፈስን የመግለጥ መለኮታዊ ስጦታ ነው፡፡ (ነቆሮ ነ2፡7)

በጌታ በኢየሱስ በሞቱና በትንሳኤው አምነው ዳግም በመወለድና በመጠመቅ የአንዲት አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን አባላት የሆኑ አጣኞች ሁሉ የክርስቶስ የአካል ብልቶች እንደመሆናቸው መጠን፤ መንፈስ ቅዱስ ቤተ ክርስቲያንን ለጣነፅና ለመገንባት የሚያስችል ልዩ ልዩ የጸጋ ስጦታዎችን *ለኢየንዳንዱ* አጣኝ ይሰጣል፤

6.1.1 የጹጋ ስጦታ ለአጣኞች ሁሉ የተሰጠ ነው።

- ✓ "ነገር ባን እንደ ክርስቶስ ስጦታ መጠን ለሕዖንዳንዳቾን ተሰጠን" (ኤፌ 4:7)
- √ "ነገር *ግን መን*ፈስ *ቅዱ*ስን *መግ*ለጥ *ለሕፆንዳንዱ* ለጥቅም ይሰጠዋል" (ነቆሮ ነ2፡7)
- √ *"ሕያንዳንዳችሁ* የጸጋ ስጦታን ሕንደተቀበላችሁ *መ*ጠን በዚያው ጸጋ ሕርስ በርሳችሁ አ*ገ*ልግሉ" (ነጴጥ4፡ነ0)

6.1.2 ስጦታውን የሚሰጠው ጣን ነው ? "ይህን ሁሉ ግን ያ አንዱ መንፈስ እንደሚፈቅድ… ያደር*ጋ*ል"፤ (ነቆነ2፡ነነ)

ይህን ሁሉ ግን ያ አንዱ መንፈስ እንደሚፈቅድ ለእያንዳንዱ ለብቻው እያካፈለ ያደርጋል። (ነቆሮ 12፡11)

6.1.3 አጣኞች ስጦታዎቹን የሚቀበሉት መቼ ነው ?

በጌታ ኢየሱስ አዳኝነትና ጌትነት አምነው ዳግም የተወለዱ አጣኞች ሁሉ በመንፈስ ቅዱስ ፕምቀት የአካሉ ብልት ሆነው ከተገጠሙበት ጊዜ አንስቶ የስጦታዎቹ ተካፋይ ሆነዋል፡፡ (ነቆሮ3፡ነ6-ነ7፤ 6፡ነ9-20፤ ነ2፡ነ2-ነ6)

6.1.4 የጸ*ጋ* ስጦታዎች ዝርዝር፡-

እግዚአብሔር *ሰሁሱ አቀፍዋ (ኩላዊት- Universasl) ቤተ ክርስቲያን፡* ቅዱሳን አገልባሎትን ለመሥራት የሰጣቸው ሰዎችና፡ ስጦታዎች ዝርዝር (ኤፌ 4፡7-12)

እርሱም ነ. አንዳንዶቹ ሐዋርያት፥ 2. ሌሎቹም ነቢያት፥ 3. ሌሎቹም ወንጌልን ሰባኪዎች፥ 4. ሌሎቹም እረኞችና 5. አስተማሪዎች እንዲሆኑ ሰጠ፤

በተጨጣሪም ደግሞ *አተብያ ቤተ ክርስቲያንን (ጣህበሩን)* ለጣነጽ የተሰጡ ስጦታዎችን በሚ*መ*ለከት ከዚህ በታች በዝርዝር ቀርበዋል፡፡ (ነቆሮ ነ4፡26)

- ✓ (ሮሜ 12፡3-8)፡- ትንቢት፤ አገልግሎት(diakonia)፤ ጣስተጣር፤ መምከር፤ ልግስና፤ መግዛትና ምህረትጣድረባ
- ✓ (ነቆሮ ነ2፡4-ነነ)፡-ጥበብን መናገር፣ እውቀትን መናገር፣ የእምነት ስጦታ፣ የመፈወስ ስጦታ፣ ተዓምራትን የማድረባ ስጦታ፣ ትንቢትን መናገር፣ መናፍስትን መለየት፣ በልዩ ዓይነት ልሳን መናገርና፣ በልሳን የተነገረውን መተርጎም
- √ (ነቆሮ 12:27-28):- አስቀድመው ሐዋርያት፣ ሁለተኛ ነቢያት፣ ሶስተኛ አስተማሪዎች፣ ተአምራትን ማድረባ፣ የመፈወስ ስጦታ፣ እርዳታ፣ አንዛዝና፣ የልዩ ልዩ ዓይነት ልሳኖች
- √ (ነቆሮ ነ3፡ነ-3)፡- ልሳን፣ ትንቢት፣ ምስጢርንና ዕውቀትን መግለጥ፤ እምነት
- ✓ (ነቆሮ ነ4:26):-መዝሙር፤ መባለጥ፤ ትምህርት፤
- ✓ (ጴጥ 4፡10-١١)፡- ቃሉን መናገርና ማገልገል

ከዚህ በላይ በተጠቀሰው መሥረት የጸጋ ስጦታዎች አይነትና ቁጥር ከዚህ እንደሚከተለው ይሆናል ፡፡

- 1. ሐዋርያት */መሥረት ጣይ/*
- 2. ነቢያት /መሠረት ጣይ/
- 3. *ወንጌ*ልን ሰባኪዎች

- 6. ትንቢት የመናገር*/ለማነጽ/*
- 7. አንልባሎት
- 8. የመምከር
- 9. የልባስና/ ሕርዳታ
- 10. የመባዛት/የማስተዳደር

- 11. ምህረት የጣድረባ
- 12. ጥበብን የመናገር
- i3. ምስጢርና እውቀትን የ*ማ*ናገር
- 14. የእምነት
- 15. የመፈወስ
- 16. ተዓምራት የማድረባ
- 17. መናፍስትን የመለየት
- 18. መዝሙር
- 19. መግለጥ
- 20. በልሳን የመናገር/ መተርጎም

6.1.5 የተሰጡበት ዓላማ

- በኢየሱስ ክርስቶስ በኩል እግዚአብሔር በነገር ሁሉ ይከብር ዘንድ፤ (ነጴጥ 4፡10-11)
- ለቅዱሳን ጥቅምና አገልግሎት፤(ነቆሮ 10፡24፤ 2ቆሮ 9፡12-14፤ ፊል2፡19-21)
- ማህበሩን ለማነፅ፤ (2ቆሮ 10፡8፤ 13፡10፤ 14፡12,26፤ 12፡11)

6.1.6 በአገልግሎት ወቅት ትኩረት የሚጠይቁ ጉዳዩች

- ✓ በእግዚአብሔር ጺጋና ኃይል ማገልገል፤ (ነጴጥ 4፡10-11)
- ✓ ዘወትር በእግዚአብሔር ቃል እውቀትና በጸሎት መትጋት፤ (ሐዋ 6:4፤ ሉቃ 12:35-37)
- ✓ በመንፈስ ቅዱስ ጥበብና ማስተዋል ማደባና መመራት፤ (2ቆሮ 4:7-15፤ 12:9-10)
- ✓ በመከራ ውስጥ መፅናትና ታጣኝነት፤ (ነጢሞ ነ፡ነ2፤ ማቴ 25፡ነ4-23፤ 2ጢሞ 2፡3፤ ሐዋ 2ነ፡ነ3)
- ✓ በሕግዚአብሔር ፍቅርና በመንፈስ አንድነት አንልባሎትን ማጠናከር ::
- ✓ የሚደረጉ አገልግሎቶችን በሙሉ ለቅዱሳን ጥቅምና ለጣህበሩ መታነጽ ብቻ ጣዋል፤ ነውረኛ ረብና ክብርን መጸየፍ

6.1.7 የጸጋ ስጦታ አጠቃቀምን በሚመለከት የሚታዩ ችግሮች

- √ የእውቀትና የመረዳት ማነስ፤ የጸጋ ስጦታን ለይቶ አለማወቅ፤(ነቆሮ 12፡1፤8)
- ✓ በፍቅር አለማንልንል፤ (ነቆሮ ነ3፥3)
- ✓ ለእግዚአብሔር ክብርና ቅዱሳንን ለማነፅና ለመጥቀም ከማገልገል ይልቅ የራስን ጥቅምና ክብር መፈለግ
- ✓ በአገልግሎት ወቅት ለጌታ ደስ የሚያሰኘውንና ለጉባኤው መታነፅ የሚሆነውን ከመፈለግ ይልቅ ለራስ ደስ የሚያሰኘውን መፈለግ፤
- ✓ ከአንዱ ከመንፈስ ቅዱስ የሆነውን የጸጋ ስጦታ ሁሉ በእኩልነት ከመቀበል ይልቅ አንዱን የጸጋ ስጦታ ከሌላው ማሳነስና ማስበለጥ፤ (ነቆሮነ2፡14-26)
- ✓ ሁሉም የጸጋ ስጦታ አንዱም ከሌላው ሳይለይ ቤተክርስቲያንን ለማነፅ ጠቃሚ መሆኑን አለመገንዘብ፤ (ነቆሮ ነ2፡22-27)
- √ እያንዳንዱ አገልግሎት በእግዚአብሔር ቃል እንዲመረመርና እንዲፈተን አለመፍቀድ፤ (ነቆሮነ4፡29)

6.2 ቅዱሳን አገልግሎትን ለመሥራት የተሰጡ አምስቱ ስጦታዎችና ባህርያቸው፤ (ኤፌ 4፡7-13)

- ምንባቡ በዋነኛነት ጌታ ከሙታን በተነሳ ጊዜ ለአለጣቀፍዋ ቤተ ክርስቲያን የሰጠውን መሠረታዊ ስጦታዎችን የሚዘረዝር ሲሆን፤ ከዚህም ውስጥ ሐዋርያቱና አብረዋቸው የነበሩት ነቢያት በመሠረቱት መሠረት (አስተምህሮ) ላይ በመሆን አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ደግሞ በወንጌላውያን፤ በእረኞችና፤ አስተማሪዎች አማካይነት አካሉን ለማሳደግ ትሠራለች።
- የስጦታዎቹ ዝርዝር አምስት ሲሆኑ እነሱም ሐዋርያት፣ ነቢያት ፣ ወንጌል ሰባኪዎች፣ እረኞችና አስተማሪዎች ናቸው፡፡ (ኤፌ 4፡።)

ስጦታዎቹ የተሰጡበት አላጣ

የክርስቶስ አካል የሆነቸው ቤተ ክርስቲያን እንድትታነፅ፣ አጣኞችን ለክርስቲያናዊ አገልግሎት ለጣዘጋጀትና፤ አጣኞችን ወደ እርሱ ፍጹምነትና ሙሉ ሰውነት ለጣሳደባ እንዲቻል ነው፡፡ (ኤፌ 4፡12-13)

የስጦታዎቹ ባህሪ

ሐዋርያትና ነቢያት የአዲስ ኪዳን አስተምህሮንና፤ ቤተ ክርስቲያን የምትመሠረትበትን መለኮታዊ እውነት ከጌታ ተቀብለው መሠረት የመጣል አገልግሎት ያከናወኑ ናቸው፡፡ (ነኛቆሮ 3፡9-ነ0፤ ኤፌ 2፡ 20)

ጌታ ኢየሱስ የአዲስ ኪዳንን መገለጥ አስቀድሞ በእጃቸው በአደራ የሰጣቸው ሐዋርያትና የአዲስ ኪዳን ነቢያት ትምህርታቸውን በሃያ ሰባት የአዲስ ኪዳን መጻሕፍት ትተውልን ያለፉ ሲሆን፤ እንደነዚህ አይነት መሥረት የመጣል አገልግሎት የሚያገለግሉ ሐዋርያትና ነቢያት በዚህ ዘመን ሊኖሩ አይችሉም፤ አይገባምም፡፡ (ኤፌ 3፡5፤ ኤፌ 3፡8-9፤ ገላ 1፡8-12፤ ጣር 16፡8)

ሁላቸን የእግዚአብሔርን ልጅ በማመንና በማወቅ ወደሚገኝ አንድነት፥ ሙሉ ሰውም ወደ መሆን፥ የክርስቶስም ሙላቱ ወደሚሆን ወደ ሙላቱ ልክ እስክንደርስ ድረስ፤ (ኤፌ 4፡12)

6.2.1 ሐዋርያት

የስም ትርጉም፡- ሐዋርያ የሚለው ቃል የተገኘው "አፖስትሎስ" ከሚለው የግሪክ ቃል ሲሆን ቀጥታ ትርጉሙ የተላከ ጣለት ነው፡፡ ሓዋርያ ከግእዙ `ሖረ` ከሚለው ግስ የተወሰደ ሲሆን ትርጓሜውም ሔደ ተጓዘ የሚሄድ የሚል ነው፡፡ ሐዋርያት የሚለው ቃል በሁለት መንገድ የተገለጸ ሲሆን

- ✓ በጌታ ተጠርተውና ተሹመው ለተላኩት ለ12ቱ (አስራ ሁለቱ) ሐዋርያትና የአህዛብ ልዩ ሐዋርያ ለሆነው ለጳውሎስ አንልግሎት ላይ ውሷል፡፡ (ማር 3፡13-19፤ ሱቃ 6፡12-16 ፤ ማቴ 12፡1-4)
- ✓ ጌታ ኢየሱስ ከአባቱ ዘንድ የተላከ በመሆኑ ሐዋርያ የሚለውን መጠርያ ቢይዝም ከተልዕኮና ከአላማ አንፃር የእርሱ ሐዋርያነት ከአስራ ሁለቱ ሐዋርያት የተለየ ነው፡፡ የእርሱ ሐዋርያነት አብ ልጁን መላኩን፤ የተላከው እርሱም ደግሞ አንድን መስዋእት ስለ ኃጢአታችን ለማቅረብ በመሆኑ ሲሆን፤ ሐዋርያት ግን የዚህን የምስራች ቃል፤ የሞቱንና የትንሳኤውን እውነት ለመስበክና ለማወጅ ተልከዋል፡፡ (ዕብ 3፡ነ፤ ዮሐ 3፡ነን)

የሐዋርያነት አይነቶች

ሀ. የኃይጣኖታችን ሐዋርያ

ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ሲሆን የእምነታችንን አስተምህሮ ሁሉ ይዞ፤ከአብ ዘንድ ተልኮ ወደእኛ መጥቷል። (ዕብ 3፡ነ፤ ዮሐ 16፡28)

ለ. የበጉ ሐዋርያት

ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በዮሐንስ ዘንድ ከተጠመቀበት ጀምሮ በክብር እስካረገበት ጊዜ ድረስ በምድር አገልግሎቱ ከእርሱ ጋር የነበሩ የአይን ምስክሮች ሲሆኑ እነርሱም ቅዱስ ጴጥሮስ፤ ወንድሙ ቅዱስ እንድርያስ፤ ቅዱስ ያእቆብ፤ ወንድሙ ቅዱስ ዮሐንስ፤ ቅዱስ ፊልጶስ፤ ቅዱስ በርተሎሜዎስ፤ ቅዱስ ቶጣሰ፤ ቅዱስ ጣቴዎስ፤ ቅዱስ ያእቆብ የእልፍዮስ ልጅ፤ ቅዱስ ታዴዎስ፤ ቅዱስ ስምአንና፤ በአስቆሮቱ ይሁዳ ምትክ ጌታ የሾመው ቅዱስ ጣትያስ ናቸው። እነዚህ ሁሉ የጌታችን የመድኃኒታችን የኢየሱስ ክርስቶስ የምድር አገልግሎቱ የዓይን ምስክሮች ናቸው። (ሐዋ ነ፡13.26፤ ራዕ 21፡14)

ሐ. ምርጥ እቃ ወይም የአህዛብ ሐዋርያ

ከጌታ ትንሣኤ በኋላ ወንጌል በአይሁድ ዘንድ ብቻ እንዳይቀር በምድር ዳርቻ ለአሕዛብና ለነንስታት ሁሉ ይሰብክ ዘንድ በጌታ የተሾመው ሐዋርያው ጳውሎስ ብቻ ነው፡፡ (ሐዋ 9:15፤ 22:14፤ 26:16-18)

> በኢየሱስ ክርስቶስ ከሙታንም ባነሣው በእግዚአብሔር አብ ሐዋርያ የሆነ እንጂ ከሰዎች ወይም በሰው ያልሆነ ጳውሎስ.. (7ሳ 1፡ነ)

መ. ሌሎች ሐዋርያት

በመጀመሪያይቱ ቤተ ክርስቲያን ዘመን ከሐዋርያት *ጋ*ር በመሆን በየስፍራው አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን በመመሥረት፤ በመነብኘትና፤ በጣደራጀት አብረው በመሥራታቸው ሐዋርያት የሚል መጠሪያ የተሰጣቸው ነበሩ፡፡ (ሐዋ 14፡14፤ 7ላ 1፡19)

ይሁንእንጂ በጌታ ኢየሱስ በስልጣን ተሹመው ከተጠሩት ከነ2ቱ ሐዋርያትና የጌታ ምርጥ እቃ ሆኖ ከተጠራው ከሐዋርያው ጳውሎስ *ጋ*ር አንድ አይደሉም፡፡

የአብያተ ክርስቲያን መልክተኛ (ሐዋርያት) ተብለው በአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን የተመረጡና የተላኩ ሲሆኑ አንልግሎታቸውም የተመሠረተው ወንጌል በመስበክ ላይ ሳይሆን ድሆችን ለመርዳት የሚሆን መዋጮ ከአብያተ ክርስቲያኑ ለመሰብሰብ ነው፤ (ነቆሮ 9፡23)

አፍሮዲጡ የተባለው አንልጋይ የአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን መልዕክተኛ (የተላከ ሐዋርያ) ነው፤ (ፊል 2፡25)

አንዲራቆንና ዩልዮን ተብለው የተገለጹት በሐዋርያት መካከል ስመ ጥሩዎች (የታወቁ) መሆናቸውን ከመግለፅ በስተቀር ሐዋርያነታቸውን የሚያረጋግጥ አይደለም፤ (ሮሜ 16፡7)

በመሆኑም ከበጉ ሐዋርያትና ከምርጥ እቃ ሐዋርያው ጳውሎስ በቀር ሥልጣን ያላቸው ሐዋርያቶች አልነበሩም፤ ዛሬም ይህ ሥልጣን ያላቸው ሐዋርያት ሬጽሞ የሱም፤ መኖራቸውም አስፈላጊ አይደለም፡፡

የእውነተኞቹ ባለ ሥልጣን ሐዋርያት መስፈርት

በመጀመሪያዋ ቤተ ክርስቲያን ዘመን እውነተኞችን ሐዋርያት ከሐሰተኞቹ ሐዋርያት ለመለየት ሲባል የሐዋርያነት አገልግሎት ይመረመርና ይፈተን ነበር፡፡ (ነኛቆሮ 9፡1-4፤ ራይ 2፡2)

> ሳይሆኑ፦ ሐዋርያት ነን የሚሉቱን *መ*ርምረህ ሐሰተኞች ሆነው እንዳገኘሃቸው አውቃለሁ፤ (ራዕ 2፡2)

ለዚህም የሚከተሉት መለኪያዎች ወሳኝ ነበሩ

- አሥራ ሁለቱ ሐዋርያት ከጌታ ዘንድ ልዩ ተልዕኮና ስልጣን ተሰጥቷቸዋል፤ (ማር 3፡ነ5፤ ማቴ ነ0፡40)
- በሰው፤ ወይም በቤተ ክርስቲያን ወይም በራሳቸው ሳይሆን በጌታ የተመረጡ ናቸው፤ (ሱቃ 6፡12-13፤ 7ላ 1፡1-2)
- በቤተ ክርስቲያን በኩል፤ ወይም በራሳቸውም በሐዋርያት በኩል ይህ የሐዋርያነት ሹመት የተሰጠበት ወይም የተላለፈበት ምንባብ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ከቶ አይገኝም፤
- ጌታ በእነርሱ በኩል የአዲስ ኪዳንን አስተምሮ (ዶክትሪን)፣ የወንጌልን እውነት እንዲሁም የቤተ ክርስቲያንን ስርዓትና ድን*ጋ*ጌን አፅንቷል፡፡ስለዚህ የሐዋርያት ትምህርት ይባላል፤

(ሐዋ 2፡42፤ ነቆሮ 16፡1፤ 14፡37፤ 2ኛጴጥ 3፡1-2፤ ማቴ 16፡16-19፤ ነኛቆሮ 3፡11 ኤፌ 2፡20፤ 7ላ 1፡8፤ ነኛቆሮ 15፡1-4፤ ነኛቆሮ 15፡11)

- ቀጥታ በጌታ የተሸም ነበሩ፤ (ማቴ 10፡1፤ ሐዋ 1፡24-25፤ ነኛጢሞ 1፡12፤ ሐዋ 26፡ 17-18)
- የትንሳኤው ልዩ የአይን ምስክር መሆን፤
   (ሐዋ 1:21-22፤ 26:16፤ 1ኛቆሮ 9:1-2፤)
- የወንጌል አደራ መቀበል፤ (ማር 16፡8፤ 7ላ 2፡7፤ ነኛጢሞ ነ፡ነነ)

6.2.2 ነቢያት

የስሙ ትርጉም :-ነብይ ማለት የወደፊቱን የሚናገር ወይም የሚያመለክት ማለት ነው፡፡ ቃሉ የተገኘው "ፕሮ ፌይሚ" ከሚለው ከግሪክ ሁለት ጥምር ቃላት ሲሆን "ፕሮ" ወደፊት እና "ፌሚ" *እናገራስሁ* የሚሉ ቃላት ናቸው፡፡ ስለዚህ ነብይ የሚለውን ቃል ከመሆኑ አስቀድሞ ሊሆን ያለውን ነገር የሚያመለክት ማለት ነው፡፡

በመጽሐፍ ቅዱስ ግን ነብይ የሚለው ቃል አጠቃቀም ከዚህም በላይ የሆነ ትርጉም አለው፡፡ በብሉይ ኪዳን ቅዱሳን መጻሕፍት ሆነ በአዲስ ኪዳን ከእግዚአብሔር ሰምተው የሚቀበሉና ያንን የተቀበሉትን መልዕክት ሳይጨምሩና ሳይቀንሱ እንደተቀበሉት ለሌሎች የሚያስተላልፉ ናቸው፡፡ ስለዚህ በማጠቃለያ ነቢያት የእግዚአብሔርን እውነት የሚያውጁና ስለ ወደፊቱም የሚተነብዩ ናቸው፡፡

ነብያት የእግዚአብሔርን ቃል፤ ትዕዛዝ፤ ወግና ስርአት ለህዝቡ በማስተማርም ይተ*ጋ*ሉ፤ ለመምክር፤ ለማጽናናትና፤ ለማነጽ የተሰጡ ናቸው፡፡

የትንቢት ስጦታ የሚገለጥባቸው መንገዶች

- ✓ የወደፊቱን መናገር፤ (ሐዋ II:27-28)
- ✓ ሕግዚአብሔርን ማክበር፤ (ሉቃ ነ፡68-75)
- ✓ ለግለሰብና ለጉባኤ የሚሆንን መልዕክት በግልፅና በጣያሻጣ ሁኔታ መናገር ነው (ነቆሮ 14፡24)

ይህም መልዕክት በመምከር፣ በጣነፅ፣ በጣፅናናትና በተባሳፅ ሊገለፅ ይችላል፡፡ ይህም ከጉባኤ መካከል መገለጥ በመጣለት ሰው በኩል ሊነገር የሚችል እንጂ ነብይ በተባለ አንድ ሰው ብቻ የሚከናወን አይደለም፡፡ በኤፌ 2፡፡ የተገለፁት የአዲስ ኪዳን ነቢያት ለአለጣቀፋዊቷ ቤተ ክርስቲያን የተሰጡ ስጦታዎች ሲሆኑ ትንቢት ግን መንፈስ ቅዱስ እንደፈቀደ በአጥቢያ ጉባኤ መካከል ላለ አጣኝ ለአንዱ ሊሰጥ ይችላል፡፡ (ነቆሮ ነ4፡3)

> ትንቢትን የሚናገር ግን ለማነጽና ለመምከር ለማጽናናትም ለሰው ይናገራል። (ነቆሮ 14፡3)

የነቢያት አይነቶች

የብሉይ ኪዳን ነቢያት

እንከን አልባ፤ ፍጹማዊና ቀጥተኛ የቃል መገለጥን ያመጡ የነበሩና ትንቢታቸውም የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍል ሆኖ የሚቆጠር ነው፤ ቃላቸውም ስልጣን ያለውና፤ ቀጥታ የምንቀበለው የአምላክ ቃል ነው፡፡ የብሉይ ኪዳንን ነቢያት በአዲስ ኪዳን የተኳቸው ሐዋርያት ሲሆኑ ቃላቸውም ቀጥተኛና ፍጹማዊ መገለጥ ሲሆን ስልጣን ያለው የመጽሐፍ ቅዱስ ቃል ነው፡፡ የብሉይ ኪዳን ነቢያት ፈጽሞ በአዲስ ኪዳን ነቢያት አልተተኩም፡

2. መሠረት ጣይ ነቢያት

እነዚህ ደግሞ ቁጥራቸው እጅግ አነስተኛ ከሆኑት ሐዋርያት ጋር በመሆን በወቅቱ አዲስ እምነት የነበረውን የክርስትናን እምነት አስተምህሮ ወይም መሥረት በመመሥረት ወይም በጣስተጣር የሥሩ ሲሆን፤ ቤተክርስቲያንም ሐዋርያትና እነዚህ ነቢያት በመሥረቱት መሥረት (አስተምህሮ) ላይ ተመሥርታለች፡፡ ይሁንና እነዚህ ነቢያት ከሐዋርያት ሥልጣን በታች ነበሩ (በኤፌሶን 4፡ነነ፤ ኤፌ 2፡20፤ ኤፌ 3፡5-6፤ ሐዋ ነ3፡ነ፤ ነቆሮ ነ4፡37)

3. የአጥቢያ ነቢያት፤ (ለማነጽ የተሰጠ ትንቢት)

ይህ አገልግሎት የአዲስ ኪዳንን አስተምህሮ(መሥረት) መጣል ሣይሆን፤ በተመሠረተው መሠረት ላይ ሆኖ የአጥቢያ አባላትን ለጣነጽ፤ ለመምከርና፤ ለጣጽናናት የተሠጠ አገልግሎት ነው፡፡ እንዲሁም ቃሉን መሠረት በጣድረግም ሁሉም ክርስቲያኖች አንዱ በአንዱ ላይ ሊናንሩት ይችላሉ፡፡ (ነቆሮ 14፡3፤ 29፤ 3ነ፤ ነተሰሎ 5፡ነ9-2ነ)

በመሠረት ጣይ ነቢያትና በትንቢት ስጦታ መካከል ያለ ልዩነት (ኤፌ 2፡፡۱)

መሥረት ጣይ ነቢያት ከሐዋርያት ጋር ሆነው የእግዚአብሔርን ዘላለማዊ ፍቃድና ምክር በመግለጥ ያገለገሉና ይህንንም እውነት በ27ቱ የአዲስ ኪዳን መጻሕፍት ተጠብቆ ለቤተ ክርስቲያን እንዲደርስ ያደረጉ ሲሆን ትንቢት የመናገር ስጦታ ግን የተፃፈውን የእግዚአብሔርን ቃል መሥረት በጣድረግ የሚከናወን የጣነፅ ፤ የመምከርና የጣፅናናት አገልግሎት ነው ፡፡ የመሥረት ጣይ ነቢያት አገልግሎት ሊመረመርና ሊፈተን የጣይችል አገልግሎት ሲሆን ትንቢት ሲሆን ሊመረመርና ሊፈተን ይችላል ፡፡ (ነቆሮ 14፡29)

በዚሁ መሠረት የብሉይ ኪዳን ነቢያት ፤ የአዲስ ኪዳን መሠረት ጣይ ነቢያት ፤ እንዲሁም ለአጥቢያ፡ ለጣነጽ የሚሰጡ ትንቢቶች የሚለያዩባቸውን ባህርያት ከዚህ በታች በሰንጠረዥ ሰፍሯል

የብሉይ ኪዳን ነቢ <i>ያት አገ</i> ል <i>ግ</i> ሎት	የአዲስ ኪዳን <i>መ</i> ሦረት ጣይ ነቢያት አገል ግ ሎት	የአጥቢያ ነቢያት የማነጽ አባል ግ ሎት
- ከሕግዚአብሔር አፍ የመልዕክትን ቃል በቀጥታ ይቀበሉ ነበር (ኤር 2፡1) - ከሕግዚአብሔር ዘንድ ለአንልግሎት የተጠሩና የተመረጡ ነበሩ፡፡ (ኤር 1፡5) - የቃሉ መልዕክት ከሕግዚአብሔር ዘንድ የሚቀበሉ ብቻ ሳይሆን መልዕክቱን ለጣድረስ የሚላኩበት የተለየ ወንንና ህዝብ ነበራቸው (ናሆ 1፡1፤ አብድ 1፡1፤ ዮና 1፡2) - የቃሉን መልዕክት የሥራዊት ጌታ ሕግዚአብሔር ሕንዲህ ይላል በማለት በስልጣን የሚናንሩ ነበሩ (ዘካ 1፡3 ፤ሐጌ 2፡11)	✓ ከጌታ ሐዋርያት ጋር በመሆን በክርስቶስ ትምህርት የቤተ ክርስቲያንን መሠረት የመጣልአገልብሎት ያከናወኑ ናቸው፡፡ (ኤፌ 2፡ 20፤ 3፡5-6፤ 4፡፡፡፤ ሐዋ ነ3) ✓ በአዲስ ኪዳን መልክታት ውስፕ ሐዋርያት በተገለጹበት የመፅሐፍ ቅዱስ ክፍል ሁሉ አብረው ከሕነርሱ ጋር ይጠቀሱ ነበር ፡፡ (ኤፌ 2፡20 ፤4፡፡፡፤ ፤ ነቆሮ ነ2፡፡28) ✓ የአዲስ ኪዳንን መገለፕ ለቤተ ክርስቲያን በማስተላለፍ፣ በየስፍራው በተመሠረተቸው ቤተ ክርስቲያን የሐዋርያትን ትምሕርት፡ በማጽናትና በማስከበር ያገለብሉ ነበር፤ (ሐዋ ነ2፡፡28-30፤ ነ4 ፡21- 22፤ ነ5፡32 ፤ 21፡ ነ0 -11)	✓ ሕንደ መሠረት ጣይ ነቢያት የአዲስ ኪዳንን መገለጥ (አስተምህሮ) ለቤተ ክርስቲያን ያስተላለፉ አይደሉም፤ ✓ የሐዋርያትን ቃልና ትምህርት መሠረት ባደረገ ሁኔታ ቤተ ክርስቲያንን ለማነፅ ለመምከርና ለማፅናናት የተሰጠ ስጦታና አገልግሎት ነው። (ነቆሮ14፡3) ✓ ትንቢቱ (የነብያቱ) አገልግሎት ሊመረመርና ሊፈተን ይችላል። (ነቆሮ 14፡29 ፤ ነተሰሎ 5፡19-21)

የአጥቢያ ነቢያት ከመሠረት ጣይ ነቢያት *ጋ*ር ያላቸው ልዩነት ፤ (ነቆሮ 14፡29-33)

- √ የአዲስ ኪዳንን መገለጥ ወይም አስተምህሮ ከሐዋርያት *ጋ*ር በመጀመርያ የተቀበሉ አይደሉም፤
- ✓ መገለጡ ለአንድ ሰው ብቻ የሚመጣ ሳይሆን ለሌላውም ሊመጣለትና ሊናገረው የሚችለው ነው፤ (ነቆሮ 12፥30)
- ✓ መልዕክቱ ምንም ስህተት የሌለበት ሊሆን አይቸልም፤ (ነቆሮ 14፡29፤ ነተሰ 5፡20-2ነ)
- ✓ ለሚያስተላልፉት መልዕክት ትክክለኝነት ተጠያቂነት ይኖራቸዋል፣ (ነቆሮ 14፡32)
- ✓ ከቅዱሳት መጻሕፍት በቀር የማንኛውም ነብይ ትንቢታዊ መልዕክት ስህተት ሊኖርበት ስለሚቸል በእግዚአብሔር ቃል ይመረመራል ይፈተናል፤

በሐዋርያትና በነቢያት መሠረት ላይ ታንጻችኋል፥ (ኤፌ 2፡20)

6.2.3 የወንጌል ሰባኪዎች

የስሙ ትርጉም

ወንጌላዊ የሚለው ቃል አዲስ ኪዳን በተፃፈበት የግሪክ ቋንቋ "ዮአንንሊስቴስ" መልካም ዜና ሰባኪ የሚለው ቃል ሲሆን፡ ከሁለት የግሪክ ቃላቶች ጋር ተያያዥነት አለው፡፡ "ኢዋንንሊዮን" ማለት የምስራች ቃል፤ መልካም ዜና ማለት ሲሆን ወንጌል ተብሎ ተተርጉሟል፡፡ በአጠቃላይ ኢዋንንሊስቴስ የተሰኘው ቃል መሠረታዊ ትርጉሙ የምስራቹን ቃል የሚያመጣ ሰው ወይም ወንጌላዊ ማለት ነው፡፡

- ✓ ወንጌላዊ የሚለው ስም ሁለት ቦታ ብቻ በአዲስ ኪዳን ውስጥ ተጠቅሶ ሲገኝ የአገልግሎት ድርሻ ለመግለጽና ለይቶ ከጣመልከት በስተቀር ለተለየ የማዕረግ መጠሪያነት አላገለገለም፡፡
- ✓ የወንጌላዊነት አንልባሎት ክርስቶስ ለቤተ ክርስቲያን ከሰጣቸው ስጦታዎች አንዱ ነው፡፡ (ኤፌ 4፡॥)

- ✓ ከአምስቱ ስጦታዎች ከሐዋርያትና ከነቢያት ቀፕሎ የተገለጸ ሲሆን አላማውም በአንድ አጥቢያ ሳይወሰን በስፍራ ሁሉ ለነፍሳት የምስራቹን በመንገር ወደ መዳን እንዲደርሱ በማድረግ የክርስቶስን አካል የማነፅና የመገንባት አገልግሎት ነው።
- ✓ ወንጌል ሰባኪዎች (ወንጌላውያን) በእውነተኛው የወንጌል ቃል ላይ ተመሥርተው የምስራቹን ቃል ለሰዎች ሁሉ በማድረስ ሰዎችን በእምነት ወደሚገኝ ፅድቅና የዘላለም ህይወት ይደርሱ ዘንድ የሚያስችላቸውን የወንጌል መልዕክት በመስበክ የሚተጉ ናቸው፡፡
- ✓ ወንጌልን ወይም የጣስታረቅ ቃልን መናገር ከሁሉም አጣኞች የሚጠበቅ ቢሆንም የወንጌል ሰባኪነት ግን በፕሪና በጸጋ ስጦታ ላይ የተመሠረተ ነው
- ✓ በክርስቶስ አካል ውስጥ ወንጌላውያንን ለአገልግሎት የሚጠራው ከሙታን የተነሳውና በክብር ያረገው ጌታ ኢየሱስ ሲሆን አገልግሎቱ በአንድ አጥቢያ ብቻ የሚወሰን ሳይሆን የሐዋርያትን አስተምሮ መሥረት ያደረገች አንዲቷ የእግዚአብሔር ቤተ ክርስቲያን ምስክር ሆና በተገለጠችበት ስፍራና የምስራቹ ባልደረሰባቸው ስፍራዎች ሁሉ የአገልግሎታቸውን ተልዕኮ መፈፀም ይችላሉ።
- ✓ ጸጋው የተሰጣቸው የምስራቹ ቃል በየስፍራው ለሰዎች ሁሉ እንዲያደርሱና የክርስቶስን አካል ለማነፅ እንደመሆኑ በተቀበሉት የወንጌላዊነት ጥሪ መሥረት ጤናማውን የወንጌል እውነት አውቀውና ተረድተው በታማኝነት ማስተላለፍ ይኖርባቸዋል፡፡ (ነኛቆሮ 15፡1-13፤ 2 ጢሞ 4፡11)

የወንጌላዊነት የአገልግሎት ድርሻ

- የምሥራቹ መልዕክት ላልደረሳቸው ነፍሳት የወንጌሉን ቃል ጣድረስና ድህንነት እንዲቀበሉ የሚያስችላቸውን ምስክርነት መስጠት፤ (ሐዋ 8፡4-5)
- መልዕክቱን እውነተኛና ባልፅ ጣድረባ፤ (2ቆሮ4፡ 1-6)
- የክርስቶስን አዳኝነትና ጌትነት ለሰው ሁሉ ጣወጅ፤ (ሐዋ 8፡5፡27፤ ሮሜ ነ፡9)
- የመንፈስ ቅዱስ ምሪትን ያደምጣል፤ (ሐዋ 8፡29፤ 16፡6)
- ከወንጌሉ ቃል አገልግሎት በኋላ መልዕክቱን በሙሉ ልብ የተቀበሉትንና ያመኑትን፤ ንስሀ እንዲገቡ፤ የእምነት ቃል ምስክርነታቸውንም እንዲሰጡ ያደርጋል፤ (ዮሐ 4፡28፤ ሐዋ 8፡37፤ ሮሜ 10፡9-10)

• የእምነት ምስክርነታቸውን የሰጡትን አማኞች በውኃ በጣጥወቅና፤ በቃሉ እውቀትና በእምነት እንዲያድጉ ደባሞ ወደ ቤተ ክርስቲያን በመጨመር ለእረኞችና አስተማሪዎች አደራ ይሰጣል፡፡

> የወንጌል ሰባኪነትን ሥራ አድርግ፥ አገልግሎትህን ፈጽም። (2ጢሞ 4፡5)

ወንጌል የተገለጸባቸው ስያሜዎች

- 1. **የሕግዚአብሔር ወንጌል፦** የወንጌልን ተስፋ በነቢያት ያስነገረው የወንጌሉ ባለቤት ሕግዚአብሔር ነው፤ (ሮሜ 1፡1፤ 1ተስ 2፡ 8)
- 2. **የክርስቶስ ወንጌል፦** *የወንጌሱ ዋነኛ ይዘት ክርስቶስ ነው ፤* (2ቆሮ 10፡14)
- 3. **የሕባዚአብሔር ጸጋ ወንጌል፦** *የጸጋው ባለቤት አርሱ ነው፤ (*ሐዋ 20 ፡24)
- 4. **የመዳን ወንጌል፦** ሰዎች ከሚመጣው ቁጣ የሚድኑበት ሕና ለሕግዚአብሔር የሚሆኑበት ብቸኛው የምስራች ነው፤ (ኤፌ ነ፡ነ3)
- 5. **የሰላም ወንጌል፦** ለወንጌል ስርጭት *ማዘጋ*ጀትን፣ ይህም ኃጢአተኛውን ከቅዱሱ እግዚአብሔር ጋር ማስታረቅን ያመለከታል፤ (ኤፌ 6፡15)
- 6. **ወንጌሌ** /My Gospel*/፦ የወንጌ*ሉ *የመጀመርያ ባለአዴራዎች ሐዋርያት ሕንዴ ነበሩ ማሳያ ነው፤ (ሮሜ* 16፡25-26)
- 7. **የመንግስቱ ወንጌል፤** *የክርስቶስን ዳግም መምጣትና፤ መፍረዱን እንዲሁም* በምድር ሁሉ ላይ መንገሱን ንሳ~~ሜ~~ ነው፤ (ማቴ 24: 14)
- 8. **የክብሩ ወንጌል፦** *የክርስቶስን ማንነትና የክብር ትልቅነት መናገር ነው፤* (2ቆሮ 4፡4-6)
- 9. **የዘላለም ወንጌል፦** ሕግዚአብሔር አንድ አምላክ መሆኑንና ሰዎቸም ወደ ሕርሱ በመመለስ ሕርሱን ብቻ ማምለክ ሕንዴሚ*ነባቸው መናገር ነው፤* (ራዕ 14 :6-7)

አራቱ የወንጌሉ ይዘቶች

- 1. ሰዎች ሁሉ ኃጢአትን **ሥርተዋ**ል፣
- 2. የኃጢአት ደመወዝ ምት ነው፣
- 3. ኢየሱስ ክርስቶስ የኃጢአታችንን ቅጣትና ፍርድ ሙሉ በሙሉ በራሱ ተቀብሎልናል፣
- 4. ኢየሱስ *ማ*ሲህ *ሕን*ደሆነ፤ ስለ*ኃ*ጢ*ኢታችን ሕን*ደምተና ከሙታንም *ሕን*ደተነሳ የሚያምን ሁሉ የዘላለምን ሕይወት ይቀበላል ፡፡ ሲጠቃለል፡-
- ስለበደላቸን አልፎ የተሰጠውን እኛን ስለማፅደቅ የተነሳውን ጌታችንን ኢየሱስን ከሙታን ያስነሳውን ስለማመን ነው፡፡ (ሮሜ 4፡23_25፤ ነኛቆሮ 15፡1-13፤ ሮሜ 1፡3-5)

ወንጌልን ለማድረስ የምንጠቀማቸው መንገዶች

- አጣኞች ሁሉ በባል የሚያከናውኑት የቃልና የኑሮ ምስክርነት፤ (ሐዋ 8፡4-15)
- የወንጌል ምስክርነት የሚሰጡ አጣኞችን በቡድን በመላክ፤ (ሱቃ 10፡1)
- ለንዛ ቤተሰብና ለአካባቢ በመመስከር፤ (ማር 5፡ 19-20 ፤ ሐዋ 20፡20-21)
- በጸሎት በመት ጋትና በንንዘብ አንልግሎት በመደገፍ፤ (ሱቃ 8፡3 ፤ ሐዋ 4፡23- 3I)
- ከላይ የተዘረዘሩትን የወንጌል ስርጭት መንገዶችን ሁሉ በመንፈስ ቅዱስ ሃይል በመታመንና በመመራት መፈጸም ይገባል፡፡ (ሐዋ 8፡26-39፤ 16፡6-10 ፤ 10፡17-33)

በእርሱ የሚያምን ሁሉ የዘላለም ሕይወት እንዲኖረው እንጇ እንዳይጠፋ እግዚአብሔር አንድያ ልጁን እስኪሰጥ ድረስ ዓለሙን እንዲሁ ወዶአልና። (ዮሐ 3፡ነ6)

የቃሉ ትርጉም: "ፓስተርስ" የሚለው የእንግሊዝኛው ቃል ከላቲን የተወረሰ ሲሆን ትርጓሜው እረኞች ማለት ነው፡፡ የግሪኩ ቃል ፓይሜን ሲሆን በኤፌ 4፡፡৷ ላይ እረኞች የሚለው ትርጉም ተሰጥቶታል፡፡ ቃሉ በሁለት መንገድ ሥራ ላይ ውሎ ይገኛል፡፡

- የጌታ ኢየሱስ እረኝነት፤ (ዮሐ 10፡11-14፤ ዕብ 13፡20፤ ነጴጥ 2፡25፤ 5፡4)
- የእግዚአብሔርን ጉባኤ የሚጠብቁ ሰዎችን፤ (ኤፌ 4፡፡۱)
- በአዲስ ኪዳን ፓይሜን የሚለው ቃል ጥቅም ላይ የዋለው፤ በኤፌ₄፡॥ መሥረት በቤተ ክርስቲያን የእረኝነት አገልግሎት ለተሰማሩ ነው፡፡

የአገልግሎቱ ዓላማ

- ✓ አጣኞች ወደ ክርስቶስ ፍፁም ሙላትና ሙሉ ሰውነት ማድረስ፤
- ✓ ቅዱሳንን ለአንልባሎት ለጣዘጋጀት፤
- ✓ እረኞች ከአስተጣሪዎች ጋር ተጣምረው መገለፃቸው እረኞች አስተጣሪዎች ሊሆኑ እንዲገባቸው ከማሳየት በቀር የእረኝነት አገልግሎት ከአስተጣሪነት አገልግሎት የተለየ ነው፤
- √ የእግዚአብሔር መንጋ ይጠብቃል፤ ይመራል፤ (ሐዋ 20:28)
- ✓ የእረኞችን አለቃ ምሳሌነት ይከተላል፤ (ነጴጥ 5፡ ו-8)
- ✓ ይህ አገልግሎት ከጌታ ዘንድ አካሉን ለማነፅ የተሰጠ ስጦታ ከመሆኑ በስተቀር ለመጠሪያነት ያገለገለበት ወይም አንድን አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን በበላይነት ለመምራትና ለመቆጣጠር የሚያስቸል የተለየ ስልጣን ሆኖ የታየበት አንድም መጽሐፍ ቅዱሳዊ መሥረት የለውም፤

6.2.5 አስተማሪዎች

- የቃሉ መሠረታዊ ትርጉም "ዲዳስካሎስ" ከሚለው የባሪክ ቃል የተገኘ ሲሆን ትርጓሜው ማስተማር ወይም ማሰልጠን ነው፡፡
- ይህ ስጦታ የተሰጠው በአንድ ሥፍራ ለምትገኝ አዋቢያ ቤተ ክርስቲያን ብቻ ሳይሆን በሐዋርያት ትምህርት ላይ በተመሠረተ ጤናጣ አስተምህሮ በምትከተልና በየስፍራው ሁሉ ለምትገኝ ለአንዲቷ የክርስቶስ አካል የተሰጡ ናቸው፡፡
- ጌታ ኢየሱስ ለቤተ ክርስቲያን ከሰጣቸው ስጦታዎች አንዱ ነው፡፡ (ኤፌ 4፡۱۱፤ ነቆሮ 12፡28)

የአንልባሎቱን አላጣ

- በወንጌል ምስክርነት አምነው ወደ ጌታ የተጨምሩትን አጣኞች በሐዋርያት ትምህርትና ድንጋጌ በማነፅ አጣኞችን ለቅዱሳን አገልግሎት ማዘጋጀትና ወደ ክርስቶስ ፍጹምነት ማድረስ ነው፤ (ኤፌ 4፡12-13፤ ቄላ 1፡28፤ ሐዋ 2፡42)
- ቃሉን በእውነትና በታማኝነት ይገልፃል፤ (ነጴጥ 4፡ነነ፤ 2ቆሮ 4፡ነ-2)
- ለትምርቱና ለራሱ ተገቢውን መንፈሳዊ ጥንቃቄ ያደርጋል፤(ነጢሞ 4፡15-16
- አጣኞችን በየዘመኑ ከሚነሱ የስህተት አስተምህሮዎች በመጠበቅ በተቀበሉት እውነት ጸንተው እግዚአብሔርን በመምሰል ህይወት እንዲያድጉ ጣስቻል ነው፤ (2ቆሮ II: 1-5)
- ቅዱሳን መጽሐፍትን በቃልና በሥራ በመልካም አርአያነት በጣስተጣር አጣኞች ወደ መረዳት ባለጠባነት ሁሉ እንዲደርሱ ጣንዝ፤
- አስተማሪነት ከጌታ ዘንድ የሚቀበሉት የጸጋ ስጦታ ስለሆነ ሁሉም ሰው አስተማሪ መሆን አይችልም፤ (ያዕ 3፡ነ)
- የሐዋርያት ትምህርት መሥረት ባደረገ ሁኔታ የቃሉን እውነት በመግለጥ፣ በማስተማርና በጸሎት ይተ*ጋ*ል፤ (ሐዋ ነ3፡1-2)
- ከጌታ የተቀበለውን አደራ ማስተማር ለሚችሉ ለሌሎች ሰዎች ለማስተላለፍ ይተ*ጋ*ል፤ (2ጢም 2፡2)
- ቃሉን በማስተማር ብቻ ሳይሆን በቃልና በሥራ ምሳሌነት ያለውን ህይወት ያሳያል፤ (2ጢሞ 2፡ነ0፤ ሉቃ 24፡ነ9)

6.3 ልዩ ማብራርያ የተሰጠባቸው ስጦታዎች

የጸጋ ስጦታዎች ሁሉ በአጠቃላይ ሲታዩ፡ እያንዳንዱ ስጦታ የተሰጠበት ዓላማና የአንልግሎት ውጤት ቢኖረውም፤ ከእነዚህ ውስጥ በተለየ ሁኔታ ሊብራሩ የሚገባቸውን ከእዚህ በታች እንገልፃለን፡፡

ሀ. ተዓምራት የማድረባ ስጦታ

ከሰው ቸሎታና ተፈጥሮአዊ ኃይል በላይ የሆነ የእግዚአብሔር መለኮታዊ ኃይል መገለጫ ነው፤እግዚአብሔር የኃይሉን ታላቅነት ክብሩን የሚገልጥበት ብቻ ሳይሆን እግዚአብሔር ፈቃዱንና አላማውን የሚያከናውንበት ሰው የእርሱ መልዕክተኛ እንደሆነና የተሰጠውን ስልጣኑን የሚመሰክርበት ነው። (ዘጸ 4፡1-5፤ ዮሐ 3፡2)

የጌታ ኢየሱስ የፈውስና የተዓምራት አንልግሎት ባህርያት

- ✓ በጌታ ኢየሱስ የተገለጡት ተዓምራቶች መሲህነቱንና የእግዚአብሔር ልጅነቱን የሚመሰክሩ ነበሩ፤ (ዮሐ 20፡30-31)
- ✓ የአባቱን ፍቃድ መፈጸሙን እየመሰከረ ተዓምራቶቹን ሁሉ ለአባቱ ክብር ያደርባ ነበር፤ (ዮሐ 5፡ነ9፤ ነ4፡ነ0)
- ✓ ጌታ ኢየሱስ በተዓምራቶቹ አማካኝነት የእግዚአብሔር መንግስት መቅረቧን ይመሰክር ነበር፤ (ጣቴ 4፡22-24፤ 11፡2-6፤ 12፡28)
- √ የተአምራቶቹ ሁሉ ውጤትና ባብ ከማዳኑ ስራ ጋር የተገናኘ ነው።

እንዲሁ ደግሞ እናንተ መንፈሳዊ ስጦታን በብርቱ የምትፌልጉ ከሆናቸሁ ቤተ ክርስቲያንን ለጣንጽ እንዲበዛላቸሁ ፈልጉ። (1ቆሮ 14:12)

ከጌታ ኢየሱስ የምንጣረው ምሳሌነት

- ተዓምራትንና ፈውስን ለራስ ክብር፣ አድናቆትና ዝና አያደርባም ነበር፤ (ዮሐ 8፡50)
- የአባቱን ፍቃድ በመከተል እንጂ በሰዎች ጥያቄና ግፊት ወይም ሰዎችን ለማዝናናትና ለማስገረም የሚያደር*ጋ*ቸው አልነበሩም፤ (ማቴ 12፡38-39)
- የተአምራትና የፈውስን አንልግሎት ያከናወነው በአባቱ ፍቃድና በመንፈስ ቅዱስ ምሪት እንጂ፤ የፈውስና የተዓምራት ጉባኤ ወይም፤ ስብሰባ በመጥራት ለሰዎች ሁሉ የሰጠው አንልግሎት አይደለም፤ (ማር 6፡33፤ 10፡1)
- ጌታ ኢየሱስ እነዚህን አገልግሎቶች ከመፈጸሙ ጋር የተያያዘ ለራሱ ጥቅም የሰራበት ወይም ተዓምራቱና ፈውሱ ከተከናወነላቸውና ከሌሎቹ ሰዎች ገንዘብ ሆነ ጣንኛውም ጥቅም በምላሹ የተቀበለበት አንድም ጊዜ አልነበረም፤ (ጣቴ 10፡8)
- የተዓምራትና የፈውስ አገልግሎቱ በፍፁምነት የተከናወነ፣ እንከንና ጉድለት የሌለበት ፣ እንዲሁም በሰዎች ሁሉ ዘንድ ለእግዚአብሔር የሆነ ክብርና ምስጋና ከማምጣቱ በቀር ሰዎችን ለጥርጥር፣ለግራ መጋባትና ለተለያዩ ጥያቄዎች ያልጋበዘ ነበር፤ (ዮሐ 3:2)
- ከተዓምራቱና ከፈውስ አንልግሎቱ ይልቅ ለሰዎች መዳንና ለኃጢአት ስርየት ታላቅ ስፍራ ይሰጥ ነበር፤ (ጣቴ 9፡2)

በከንቱ ተቀበላቸው፥ በከንቱ ስሎ። (ጣቴ 10፡8)

በሐዋርያት ዘመን የተአምራትና የፈውስ ዓላማ

- የጌታ ሐዋርያት በቤተ ክርስቲያን ጅጣሬና ምስረታ የአገልግሎት ዘመናቸው ከጌታ በተቀበሎት ጸጋና በመንፈስ ቅዱስ ኃይል የተለያዩ የተአምራትና የፈውስ አገልግሎቶችን አከናውነዋል ፡፡
- ከጌታ ለተቀበሉት ሐዋርያዊ ስልጣንና ሹመት ጣረ*ጋገጫ* ይሆን ዘንድና በአደራ የተቀበሉትን የወንጌል ቃል ለጣፅናት ይከተላቸው የነበረ ሐዋርያዊ ምልክትና ተዓምራት እንጂ በራሳቸው ፍቃድና ጊዜ የሚያከናውኑት አልነበረም ፡፡
- የፈውስና የተአምራት አገልግሎቱ ውጤታጣና ስኬታጣ የሆነ በሰዎች ሁሉ ዘንድ የተመሰከረለት እንጂ ያልተሳካና ጉድለት ያለው የሚያዩትንም ሰዎች እንዲጠራረሩና ባራ እንዲጋቡ የሚያደርባ አልነበረም።
- የአገልግሎታቸው ትኩረት በዋነኛነት የተመሰረተው የምስራቹን ወንጌል ለሰዎቹ ሁሉ በማድረስ ላይ ሲሆን የተአምራት የፈውስ አገልግሎት ይህንን ታላቅ ተልዕኳቸውን የሚያግዝ እንጂ ቀዳሚና ዋነኛ አገልግሎት አድርገው አይመለከቱትም ነበር ::
- አገልግሎታቸውን የሚያከናውኑት ከሰዎች ዘንድ ክብር ለማግኝት ወይም የሚያገኙትን የተለያየ ጥቅም በመጠበቅና ሰዎችን ለማስገረምና ለማስደነቅ አልነበረም ::
- በሐዋርያት ዘመን የተአምራት መደረባ ዓላጣ ከጌታ ዘንድ ሐዋርያት ሆነው ለመመረጣቸውና ለተቀበሉት የወንጌል መልዕክት ትክክለኝነት ምስክር ሆኖ አገልባሏል፤ (ማር16፡19-20፤ ሐዋ 5፡12፤ ነቆሮ12፡12፤ ዕብ2፡4፤ ሮሜ15፡18)
- እግዚአብሔር በአሁኑ ዘመን በጌታ ኢየሱስ የስም ስልጣን ለቤተ ክርስቲያን መታነፅና ለስሙ ክብር የተለያዩ ተዓምራትን ቢያደርግም የበጉ ሐዋርያት

ከጌታ የተቀበሉትን የአዲስ ኪዳን አስተምህሮና መገለጥ በ27ቱ የአዲስ ኪዳን መጻሕፍት በኩል ትምህርታቸውን ትተውልን ስላለፉ የወንጌሉን ቃል ለጣፅናት ሆነ የጌታ ሐዋርያት ለመሆናቸው ሲያገለባል የነበረው ሥልጣንና ተአምራት (ምልክት) ግን ከእነርሱ በኋላ ያልነበረና ሊኖርም የማይችል ይሆናል ፡፡

ለ. ልሳን (ቋንቋ)

- ✓ በዓለም ዙሪያ ከሚነገሩ ብዛት ያላቸው ቋንቋዎች አንዱ ነው፤ (ሐዋ 2፡4-۱۱፤ ነቆሮ 14፡10)
- ✓ ስጦታው የተሰጠበት ዋነኛ ምክንያት ለጣያምኑ ምልክት እንዲሆን ነበር፤ (ነቆሮ ነ4፡21)
- ✓ በልሳን የሚናገር ራሱን እንጂ ማህበሩን አያንጽም (ነቆሮ ነ4፡4)
- ✓ በልሳን የሚናገር ቢኖር ለማህበሩ መተርጎም ይገባዋል (ነቆሮ 14:5-13)
- ✓ የልሳን ተናጋሪው ቁጥር የተወሰነ ሲሆን፤ በየተራቸው እንዲናንሩ በቃሉ ታዟል፤ (ነቆሮ 14፡27)
- ✓ ማሕበሩ ሁሉ በልሳን ከተናገሩ ጤናማ ምልክት አይደለም፤ (ነቆሮ ነ4፡6-9፤ 20-23)
- ✓ የሚተረጉም ካለ በማህበር ላይ እንዲናገር ተፈቅዷል፤ (ነቆሮ ነ4፡28)
- ✓ የሚተረጉም ከሌለ በጉባኤ መካከል እንዳይነገርና ዝም መባል እንዳለበት ተዕዛዝ ተሰጥቷል፥ ምክንያቱም በልሳን ስጦታ በኩል የሚተላለፍ መልዕክት ጉባኤውን የሚያንፅ መሆን ስላለበትና እስካልተተረጎመ ድረስ ጉባኤውን ሊያንፅ ስለማይችል ነው፡፡ (ነቆሮ ነ4፡28)
- √ መሪዎች በልሳን መናገርን እንዳይከለክሉ ታዘዋል፤ (ነቆሮ 14:39)

እግዚአብሔርስ የሰላም አምላክ ነው እንጂ የሁከት አምላክ አይደለምና፤ በቅዱሳንም አብያተ ክርስቲያናት ሁሉ እንዲህ ነው። (ነቆሮ ነ4፡33)

ምዕራፍ ሰባት

ደቀ መዝሙርነት

በጌታ ኢየሱስ ያመኑ አጣኞች ሁሉ በጌታ የመጠራታቸው አላጣ በስሙ አምነው ፍጹም መዳንንና የዘላለም ህይወትን እንዲቀበሉ ብቻ ሳይሆን፤ በዚህ ምድር በሚኖሩበት በቀረላቸው ዘመን በደቀ መዝሙርነት ጌታን እንዲከተሉ፤ በእርሱ እንዲመላለሱና እንዲኖሩ ነው፡፡

የደቀ መዝሙርነት ትርጉም

መምህሩን የሚከተል ፤ ከመምህሩ ፍጹም የሆነ ትምህርትን በመማር ፤በቃልና በተባባር የመምህሩን ምሳሌነት የሚከተል ነው፡፡ ስለዚህ ደቀ መዝሙር ማለት ከመምህሩ የሚማር፤ መምህሩን የሚከተል፤ ወደ እርሱ ፍጹምነት የሚያድባ ማለት ስለሆነ፤ በጌታ የተጠሩ አማኞች ሁሉ እውነተኛውን የመጽሐፍ ቅዱስ አስተምሮ የማስተማር ጸጋ በተሰጣቸው አስተማሪዎች በኩል በመማርና በትምህርቱ በመፅናት ወደ ጌታ ደቀ መዛሙርትነት ማደባ አለባቸው ፡፡ (ማቴ 28፡20፡ ነጢሞ 4፡8)

የደቀ መዝሙርነት ሕይወትና ባህሪ

- በቅዱሳን አገልግሎትና ህብረት ውስጥ ያልተቋረጠ ት*ጋ*ትን ማሳየት፤ (ዕብ 10፡24-25፤ ያዕ 1፡22)
- በልዩ ልዩ ፈተናና መከራ ውስጥ ለማለፍ የሚኖር ዝግጁነትና ዕለት ዕለት መስቀሉን በመሸከም የጌታን ፍለጋና ምሳሌ መከተል፤ (ነጴጥ2፡21-25፤ ማር 8፡34-35፤ ሉቃ ነ4፡26-27፤ ዮሐ ነ5፡18-19፤ ፊል2፡8-9፤ ሉቃ9፡23)
- በክርስቶስ ባለ እምነት ላይ ዕለት ዕለት ጸንቶ የመመላለስ ህይወት፤ (7ሳ2፡20፤ ዮሐ 15፡5፤ 6፡5)
- የመንፈስ ፍሬ በሚታይበት ህይወት መመላለስ፤ (7ላ 5፡22፤ ዮሐ ነ5፡8)
- እግዚአብሔርን በመምሰል ህይወትና ኑሮ ጣደባ፤(ሮሜ 8፡29፤ ነጢሞ 6፡6
- ሁል ጊዜ በጸሎት መትጋት፤ (ሉቃ 18፡1-8፤ ሐዋ 1፡14፤ 2፡5፤ 6፡4)

በዚያን ጊዜ ኢየሱስ ለደቀ መዛሙርቱ እንዲህ አለ፦ እኔን መከተል የሚወድ ቢኖር፥ ራሱን ይካድ መስቀሉንም ተሸከሞ ይከተለኝ። (ማቴ 16፡24)

የአጣኞች መንፈሳዊ እድገት መገለጫዎች

- በእግዚአብሔር ቃል እውቀት ለጣደግና ለመኖር ፍላንትን ጣሳየት፤
- በአዋቢያ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ በተሰጣቸው ጸ*ጋ መ*ጠን ቅዱሳንንና የእግዚአብሔርን ጉባኤ ለማገልገል *መትጋት*፤
- ዘወትር በባልና በጣህበር የጸሎት ህይወት ትጋትን ጣሳየት፤
- ለሕግዚአብሔር ,ቃልና ለመንፈስ ቅዱስ ምሪት በጣንኛውም ሁኔታ ራስን ማስንዛት፤
- በአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ከመንፈስ ቅዱስ ለተሰጡ የተለያዩ የጿጋ ስጦታዎች ተገቢውን እውቅና መስጠትና ከአገልግሎታቸው ተካፋይነትን መግለፅ፤

በአጣኞች መካከል የሚታይ የመንፈሳዊ ህፃንነትና ያለጣደባ መገለጫዎች

- ቅናትና ክርክር፤ (ነቆሮ 3፡3)
- በክርስቶስ ለተጠሩና ደካማ ህሊና ላላቸው ወንድሞች ያለ መጠንቀቅ፤ (ነቆሮ8፡9-12)
- መሠረታዊ የእምነት አቋምና ትምህርት ስለሌላቸው በእንግዳ ትምህርቶች ንፋስ ይፍገመገጣሉ፤ (ኤፌ 4፡14)
- ጌታን ከመከተልና ከማክበር ይልቅ የተለያዩ አንልጋዮችንና አንልግሎቶችን የልዩነት መሠረት በማድረግ መለያየት፤ (ነቆሮ ነ፡ነ0-ነ7)
- ሕውነተኛ አገልጋዮችን ለይቶ አለጣወቅና አገልባሎታቸውን በቅንነት አለመደገፍ፤ (ነቆሮ 9፡ነነ)
- በነገር ሁሉ ለእግዚአብሔር ክብርን አለመስጠት፤ (ነቆሮ 10፡31)
- የእግዚአብሔርን ጥበብና እንደሚ*ገ*ባው ለመረዳት የሚቸሉበት ደረጃ አለመድረስ፤ (ነቆሮ 2፡6)

በአጣኞች መካከል ሊኖሩ የጣይገባቸው የስነምግባርና፤ የአስተምህሮ ችግሮች

- የሐሰት ትምህርትን ከሚከተሉና ከክፉ ሰዎች *ጋ*ር መተባበርን በሚመለከት ቸልተኛ መሆንና እንደ ቀላል ነገር መቁጠር፤
- ለቅዱሳን የጣይገቡና አዕምሮ የሚያረክሱ መጽሔቶችን ፊልሞችንና ቪዲዮዎችን በስውር የመመልከት ልጣድ መኖር፤
- በቤተሰብና በትዳር ህይወት ምስክርነትን የሚያጠፋ ጤናማ ያልሆነ ግንኑኝነት መኖር፤
- በሥራ አካባቢና በማንኛውም ስፍራ ታማኝነትና ታዛዥነት በጎደለው
   ሁኔታ መታየት፤
- በቅዱሳን መካከል ሃሜትና አሉባልታ፣ ስም ማፕፋትና መለያየትን በመፍጠር የቅዱሳንን አንድነት ማበላሸት፤
- የእግዚአብሔር ቃልን በሚመለከት ሚዛኑን የጠበቀ አስተምሮ ያለመከተልና የተለያዩ የትምህርት ጫፎችን መያዝ፤
- በቤተ ክርስቲያን ሊኖር የሚገባውን ቅድስናና ስርዓት መጠበቅና ማክበርን በሚመለከት ባድ የለሽነትንና ቸልተኝነትን ማሳየት፤
- በክርስቶስ የተገኘውን ክቡር ህይወትና ጸጋ አቅልሎ መመልከትና፤ የጸጋውን እውነትና አስተምሮ ለኃጢአትና ለድካም ማመካኛ በማድረግ የጸጋውን ቃል ማስነቀፍ፤
- አንዱ የሌላውን ጸጋ አለማክበርና፤ ባልንጀራን ከራስ ይልቅ እንዲሻል ባለመቁጠር፤ የቃሉን የትህትና መርህ አለመከተል፤
- በተቀበሉት እውነትና በተማሩት ትምህርት ጸንቶ አለመኖርና፤ እንዲሁም
   በተለያዩ የትምህርት ነፋሶችና ልዩ ልዩ እንግዳ በሆኑ ትምህርቶች መወሰድ፤

የጨለማ ኃይላትና የክፋት ሰራዊት ቅዱሳንን የሚዋጉባቸው የአመጽ አሥራሮች

- ከእውነተኛው ወንጌል የተለዩ ልዩ ትምህርቶችና፤ ሐሰተኛ ትንቢትን በመጠቀም ቅዱሳንን ማሳት፤
- የመንፈስ ቅዱስን አሥራር በማስመሰል ሐሰተኛ ምልክቶችንና ድንቆችን በመጠቀም በተንኮልና በአመፅ አሥራር ብዙዎችን ማታለል፤ (2ተሰ2፡9-12 ፤ 2ቆሮ 11፡13-15)
- ከክርስቶስ ከሚሆን ቅንነትና ንፅህና አጣኞችን ዘወር በጣድረባ ሃሳባቸውን ማበላሸት፤ (2ቆሮ ነነ፡3-4 ፤ ዮሐ ነ3፡2)
- ሽንንላ፤ (ኤፌ 6፡ነነ) እና ከሳሽነት፤ (ኢዮ ነ፡6 ፤ራዕ ነ2፡6) ናቸው።

ምዕራፍ ስምንት

የሴቶች አንልባሎት

- በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ሴቶች ስለ ስነ አፈጣጠራቸው፤ ማንነታቸውም ሆነ አገልግሎታቸው፤ በብሉይ ኪዳንም ሆነ በአዲስ ኪዳን ዘመን በእግዚአብሔር ዘንድ ያላቸውን ተገቢ ድርሻቸውን እና ኃላፊነታቸውን በማሳየት በኩል ትልቅ ክብርና ስፍራ ተሰጥቷቸው ይገኛል፤
- ሴት ከወንድ *ጋ*ር በእጣዚአብሔር መልክና ምሳሌ ለክብሩ ተፈጥራለች፣ (ዘፍ ነ፡27፤ 5፡1-2)
- እግዚአብሔር ለወንድና ለሴት ፍጥረትን የመግዛት እኩል ስልጣን ሰጥቷቸዋል፣ (ዘፍ ነ፡28)
- ሴት የወንድ ክብር ናት፤ (ነቆሮ ነነ፡7; ምሳ 12፡4)

በብሎይ ዘመን የነበራቸው ተሳትፎና ድርሻ

• ሴቶች በብሉይ ኪዳን ዘመን የሴትነት ድርሻቸውንና ኃላፊነታቸውን በጠበቀ ሁኔታ በተለያዩ አገልግሎት ተሳትፎ ማድረጋቸው በቅዱሳት መጻሕፍት ተገልፆ ይገኛል፤

(HR 35:22-29] 38:8 HA 15:20-21] 100 2:1-10] 25:1-35]
000 4:5] 5:1] 17 17:8-24] 277 22:14-20] 2774:8-12)

በጌታ ኢየሱስ የአገልግሎት ዘመን የነበራቸው ተሳትፎና ድርሻ

- ✓ አገልግሎታቸው ተቀባይነት አግኝቷል፣ (ጣቴ 27:56፤ ጣር 15:40፤ ሉቃ 21:1-3፤ ዮሐ 19:25)
- ✓ ለአንልግሎት ተሰማርተዋል፣ (ዮሐ 4፡16፡28-30፤ 20፡16-18)
- √ ከጌታ ጋር የቅርብ ግንኙነት ነበራቸው፤(ሱቃ 10፡38-42፤ ዮሐ 11፡1-34)

ኢየሱስን እያገለገሉ ከገሊላ የተከተሉት ብዙ ሴቶች በሩቅ ሆነው ሲመለከቱ በዚያ ነበሩ፤ (ማቴ 27፡55)

በሐዋርያት የአንልግሎት ዘመን የነበራቸው ተሳትፎና ድርሻ

- ✓ በጸሎት ይተጉ ነበር፤ (ሐዋ 1፡14፤ 12፡5)
- √ ስለወንጌል መሰደድ፤ (ሐዋ 8:3)
- ✓ ከመንፈስ ቅዱስ ተካፋይነት፤ (ሐዋ 2:4፤ ነቆሮ 12:12-13፤ 7ላ 3:28-29)
- √ ከባሎቻቸው ጋር በመሆን ለአገልግሎት ይተጉ ነበር (ሐዋ 18:25-26)
- √ ትንቢት ተናባረዋል (ሐዋ 21:9)

ከላይ በዝርዝር እንደተገለጸው ሴቶች በፍጥረትም ሆነ በእግዚአብሔር መለኮታዊ አላማ ከወንድ እኩል መሆናቸውን በቅዱሳት መጻሕፍት የተረጋገጠ ሲሆን ከዚሁ በተጨማሪ የአገልግሎት ድርሻቸውና ሥፍራቸውን በሚመለከት እንዴት መገለጥ እንዳለበት ተገልፆ ይገኛል፡፡ እነዚህም መሠረት ሃሳቦች ከዚህ በታች ተዘርዝረው ይገኛሉ፡፡

የወንዱን ራስነት መቀበል

ስነ ፍጥረታዊ ከሆነው ሥፍራ ጋር በተያያዘ ወንዱ የሴት ራስ በመሆኑ፤ በሴት ላይ ሥልጣን አለው፤ በዚህም ስፍራው አካሉን ሚስቱን መንከባከብና፤ መንፈሳዊ መግቦትን ማቅረብ ይኖርበታል፤ የወንዱን ራስነት በሚመለከት ሴቲቱ ተገቢውን ሥፍራ ልትስጠው ያስፈልጋል፡፡ (ነቆሮ ነነ፡3፤ ኤፌ 5፡23-24)

እንዲህ በቀድሞ ዘመን በእግዚአብሔር ተስፋ ያደረጉት ቅዱሳት ሴቶች ደግሞ ለባሎቻቸው ሲገዙ ተሸልመው ነበርና፤ ነጴጥ 3፡5

ራስን መሸፈን

ወንዶቸና ሴቶች በአንድነት በሚገኙበት ጉባኤም ሆነ ስፍራ ሴቶች በሚጸልዩበት ወይም ትንቢት በሚናገሩበት ጊዜ የወንዱን ራስነት በምሳሌነት ለመግለፅ እንዲቻል ራሳቸውን መሸፈን ይኖርባቸዋል ፡፡ (ነቆሮ ነነ፡4-ነ6)

ማስተማርን በሚመለከት

ሴቶች በተሰጣቸው ጸጋ መጠን የተለያዩ አገልግሎቶች ቢኖራቸውም ይህንን የሚገልጹበት ሥፍራና ሁኔታ በሚመለከት የእግዚአብሔርን ቤት ሥርዓትና ወግ በጠበቀ ሁኔታ መሆን ስለሚገባ ከወንዶች ጋር አብረው በሚሰበሰቡባቸው ጉባኤያት አስተጣሪ እንዳይሆኑ ወይም እንዳይሰለጥኑ ሐዋርያት ደንግገዋል፡፡ (ነቆሮ 14:34፤ ነጢሞ 2፡12-14፤ 2ጢሞ 3፡6-7፤ ነጴጥ 3፡1-2)

ሴቶች በክርስቲያናዊ አንልባሎታቸው ሊጠብቁት የሚገባ መርህ

ሴቶች ከጌታ ዘንድ በመንፈስ ቅዱስ የተሰጣቸውን አገልግሎት በሚያከናውኑበት በማንኛውም ስፍራ ጊዜና ሁኔታ ሊኖራቸው የሚገባ አለባበስና ባህርይ ለቅዱሳን ሴቶች እንደሚገባ መሆን እንዳለበት በሐዋርያት ትምህርት ውስጥ ተገልፆ ይገኛል፡፡ (ነጴጥ 3፡3-5፤ ነጢሞ 2፡9-ነ4)

ባል ለሚስቱ በክርስቶስ ፍቅርና መገዛት ላይ የተመሠረተ እንክብካቤና መስዋሪትነት የማድረግ ትልቅ ድርሻና ሃላፊነት ከጌታ የተቀበለ ቢሆንም ሴቶችም በቤት ውስጥ የሚኖራቸው አገልግሎት የባልን ራስነት በመቀበል በተገቢው ፍርሃትና አክብሮት ሊከናወን ይገባዋል፡፡ (ኤፌ 5፡22-23)

አገልግሎታቸው የሚገለጥባቸው መንገዶች

- ✓ ለባሎቻቸው መገዛት፤ (ኤፌ 5:24)
- ✓ በጸሎት ጌታን ማገልገል፤ (ሉቃ 2:36፤ ነቆሮ 11:5)
- √ ቤታቸውን በስርዓት ማስተዳደርና ልጆችን መንከባከብ፤ (ነጢሞ 5፡ነ0፡ነ4)
- √ የተለያዩ አገልባሎቶችን ማገዝና፤ ቅዱሳንን ማገልገል፤ (ሮሜ 16፡1-2)
- ✓ ተገቢውን የሴትነት ስፍራ በጠበቀ ሁኔታ የቃሉን እውነት ለሌሎች በማስረዳት ማገልገል፤ (ሐዋ ነ8፡ነ8፤ ቲቶ 2፡3፤ ፊል 4፡2-3)

በተጨጣሪም ሴቶች በአገልግሎታቸው ሊኖራቸው ስለሚገባው የስነ ምግባር ሁኔታ የሚከተሉትን ጥቅሶች ያንብቡ (ቲቶ 2፡3-5፤ ነ ጢሞ 5፡13-14)

ምዕራፍ ዘጠኝ

የመስጠት አንልባሎት

በብሉይ ኪዳን ለእስራኤል ህዝብ የተሰጡ ሶስት የስጦታ አይነቶች ነበሩ ፡፡ 1. አስራት፤ 2. በኩራት፤ 3. በበን ፍቃድ ላይ የተመሠረተ ስጦታ

ከእነዚህ ሶስት የስጦታ አይነቶች ውስጥ የእስራኤል ህዝብ በልቡ ደስ እንዳሰኘውና በበን ፍቃድ የሚሰጠው ስጦታ በዚህ የአዲስ ኪዳን ዘመንም የቀጠለ ሆኖ ይገኛል ፡፡

- በአዲስ ኪዳን በአሁኑ የጸጋ ዘመን የመስጠት አገልግሎት በባህሪይው፣ በአላማው ፣ በአፈፃፀሙና በውጤቱ የእግዚአብሔርን የጸጋ ባለጠግነትና በልጁ በኩል ለኛ የተደረገውን ክቡር ስጦታ በምሳሌነት የሚያሳይና ታላቁን የማዳን ስራ መሠረት የሚያደርግ ሆኖ ይገኛል፡፡ ስለዚህ አዲስ ኪዳናዊው መስጠት ከዚህ በታች የተገለጹትን መሠረተ ሃሳቦች ይይዛል
- የእግዚአብሔርን ቸር ስጦታ በማሰብ የሚከናወን ነው ፡፡ (ዮሐ 3፡ነ6፤ 2ቆሮ 9፡ነነ)
- ጌታ ኢየሱስ *"በሕርሱ ድህነት ሕኛ ባለጠጋ ሕንሆን ዘንድ ሕርሱ ስለ ሕኛ ደሃ"* የሆነበትን የምህረቱንና የጸጋውን ባለጠባነት የምናሳይበት ነው ፡፡
- ለጌታ ያለንን ፍጹም መሰጠት የምንመሰክርበት ነው።

መስጠት በአዲስ ኪዳን

- ✓ ጌታ ኢየሱስ እንድንሰጥ ይፈል*ጋ*ል፣ ይጠብቅብናልም፤ *"ምጽዋት ስታደርግ"* አለ እንጂ *"ማድረግ ከፈለግህ"* አላለም፤ (ማቴ 6፡2)
- ✓ የምንሰጥበት ምክንያት ጤናጣ እንዲሆን ይፈልጋል (6፡ו)
- ✓ የሰማዩ አባታችን በስውር እንደሚያየን እና እንደሚከፍለን ነግሮናል፤ቁ.3-4
- ✓ ሐዋርያዊ ድንጋጌ ነው (ነቆሮ ነ6፡ነ)
- ✓ በሳምንቱ በፊተኛው ቀን እንደቀናን መጠን፤ (ነቆሮ 16፡2፤ ሐዋ20፡7)
- ✓ የተወደደ የመአዛ ሽታ ያለው የአምልኮ መስዋዕት፤ ለእግዚአብሔርም ደስ የሚያሰኘው ስጦታ ነው፤ (ፊል 4፡ነ8፣ ዕብ ነ3፡ነ6)
- ✓ ሕጻናትና መበለቶችን መርዳት እውነተኛ አምልኮ ነው፤ (ያዕነ፡27)

የመስጠት አላማ

- ቅዱሳንን ለማንልንል፤ (2ቆሮ 8፡4፤ 9፡1-12)
- ለእግዚአብሔር ምስጋና ለማስገኘት፤ (2ቆሮ 9፡፡۱)
- ባልቴቶችንና ችግርተኞችን ለመርዳት፤ (ያሪ ነ፡27)
- ለወንጌል አገልግሎትና፤ (ሱ.ቃ 8፡3፤ 2ቆሮ 9፡6-14)
- ሕግዚአብሔር ከሰጠን በረከት ለሴሎች ለማካፈል፤ (2ቆሮ 8፡12-14)
- ለጌታ ለሚኖረን መሠጠት ምስክር እንዲሆን፤ (2ቆሮ 8፡5)

እግዚአብሔር በደስታ የሚሰጠውን ይወዳልና እያንዳንዱ በልቡ እንዳሰበ ይስተ፥ በጎዘን ወይም በግድ አይደለም። (2ቆሮ 9፡7)

የአዲስ ኪዳን የመስጠት መመሪያ፤ (2ቆሮ 8፡ 1-24፤ 9፡1-15፤ ሮሜ 12፡8)

- ✓ አስቀድሞ ራስን ለጌታና ለአንልግሎቱ በመስጠት፤
- ✓ በሃዘን ሣይሆን በደስታ መስጠት፤
- ✓ በልብ እንዳሰቡ እንዳለን መጠን መስጠት፤
- ✓ በስስት ሳይሆን በቸርነትና በልባስና መስጠት፤
- ✓ በግዴታ ሳይሆን በፍቅርና በእምነት መስጠት፤
- ✓ ለዝናና ለራስ ክብር ሳይሆን ለእግዚአብሔር ክብርና ምስጋና እንዲሁም በትህትና መስጠት፡፡

የመስጠት ትክክለኛ ዝንባሌዎች

- ✓ ሕግዚአብሔር አስቀድሞ ስለሰጠኝ ነው የምሰጠው፤ (ያዕ ነ፡ነ汀፣ ኤፌ ነ፡3፤ ነጢሞ6፡ነ7)
- ✓ እርሱን ደስ ለማሰኘት፤ ለጸጋው ምላሽ መስጠት ነው፤
- √ ለእግዚአብሔር ምስጋና ክብር ማምጫ ነው፤ (2ቆሮ 9፡ነ3)

- ✓ ልባቸን ከእግዚአብሔር *ጋ*ር በትክክል *መሄ*ዱን የምንመረምርበት ነው፤ (ማቴ 6፡2)
- √ አምላክ በሕይወታች ላይ የበላይ *ገ*ዥ *መሆኑን የምናረ,ጋግ*ጥበት ነው፤ (ጣቴ 6፡24)
- √ እግዚአብሔር በሕይወቴ፤ በኑሮዬ ላይ ሲ*ገ*ለጥ ሲ*ሥራ ለጣ*የት ነው፤ (2ቆሮ9፡10)
- ✓ በሰማይ መዝንብ ለማከጣቸት ነው፤ (ማቴ 6፡4፤ 19-20፤ ነጢሞ 6፡19)
- ✓ በእግዚአብሔር ላይ ያለንን እምነት ለመለጣመድ፤ (2ቆሮ9፡8-١١)
- ✓ ለእግዚአብሔር ፍቅርን ለመግለጥ፤ (ነዮሐ3፡ነ7፣ ያዕ2፡ነ5-ነ7)

የመስጠት በረከቶች

- ጸጋና በረከት ይገኝበታል፤ (ዘዳ 14:29፤ 2ቆሮ 9:6-12)
- ለሕግዚአብሔር ምስጋናን ያመጣል፤ (ነቆሮ 9፡12)
- በሰማይ ሽልማት ያስንኛል፤ (ማቴ 6፡19-21)

ይህንም እላለሁ፦ በጥቂት የሚዘራ በጥቂት ደግሞ ያጭዳል፥ በበረከትም የሚዘራ በበረከት ደግሞ ያጭዳል። (2ቆሮ 9፡6)

ቤተ ክርስቲያን ድጋፍ የምታደርባላቸው አባላት

- ✓ ባልቴቶች፤ (ነጢሞ 5፡9.ነ6)
- ✓ ወላጆች የሌላቸውን ልጆች፤ (ያል 1:27)
- ✓ ሴሎች ልዩ ጉዳዮች፤ (ነቆሮ 16፡1-3)

ምዕራፍ አሥር

የአጥቢያ ቤተክርስቲያን አባልነት

10.1 የአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን አባል መሆን የሚያስፈልባበት ምክንያት

- ✓ በሐዋርያት ትምህርት፤ በህብረት፤ እንጀራውን በመቁረስና፤ በጸሎት መትጋት የሚቻለው በአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ብቻ ስለሆነና፤ ይህም የሐዋርያት ትዕዛዝ ስለሆነ፤ (ሐዋ 2፡42-47)
- ✓ መንፈሳዊ አንድነትንና ማህበራዊ ህብረትን ከቅዱሳን ጋር መካፈል
  እንድንቸል፤
- ✓ በአንድ አካል ውስጥ የሚኖር የክርስቶስ ህይወት ሊባለጥ የሚቸለው እያንዳንዱ አጣኝ (ብልት) በተናጥል በሚኖረው ኑሮ ሳይሆን በጋራ አንድነትና ትስስር የሚታይ ስለሆነ፤
- ✓ እያንዳንዱ የክርስቶስ የአካል ብልት (ክፍል) የሕይወት ትስስሩ የአካሉ ራስ በሆነው በክርስቶስ በኩል ከሌሎች ብልቶች ጋር የተጣመረና የተያያዘ ስለሆነ፤ (ነቆሮ 12፡12-26)
- ✓ በአስፈላጊ ወቅቶች የቅዱሳንን ድጋፍ እንዛና ምክር እንዲሁም ለመታነፃችን የሆኑ መንፈሳዊ ጸጋና በረከት የምናንኝበት በመሆኑ፤
- ✓ ከቤተ ክርስቲያን ልዩ ልዩ ጸጋዎች ለመጠቀምና የቤተ ክርስቲያንን ሽማባሌዎችን የእረኝነት አገልባሎት ለመካፈል ይጠቅማል፤
- ✓ ከጌታ ኢየሱስና ከመንፈስ ቅዱስ ለመንፈሳዊ እድባታቸን ለተቀደሰ የክርስትና ህይወታቸን የተመደበልን ሥፍራ ስለሆነ፤
- ✓ የክርስቲያን ቤተሰብ ህፃናትና ልጆች መጽሐፍ ቅዱሳዊ አገልግሎት የሚያገኙበትና ለመንፈሳዊ እድገታቸው የሚጠቅም እንክብካቤና ጥበቃ የሚያገኙበት ሥፍራ ስለሆነ፤
- ✓ አጣኞች በተሰጣቸው ጸጋ መጠን በአግባብና በስርዓት አገልግሎት የሚሰጡበት ሥፍራ ስለሆነ፤

10.2 የአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን አባልነት መስፈርት

- ✓ የወንጌሉን ቃል መስማት፤ (ኤፌ ነ፡ነ3፤ ሐዋ 2፡36-42)
- ✓ ንስሃና ማመን፤ (ኤፌ ነ፡ነ3፤ ሐዋ 2፡38፤ ቈላ 1፡9-10)
- ✓ የውሃ ጥምቀት፤ (ሐዋ 2:38፤ ሮሜ 6:1-5፤ ማቴ 28:29-20)
- ✓ በሐዋርያት ትምህርት፤ በሕብረት፤ እንጀራውን በመቁረስ እና በየጸሎቱም መትጋት ናቸው፤ (ሐዋ 2፡42)

ቃሉንም የተቀበሉ ተጠመቁ፥ በዚያም ቀን ሦስት ሺህ የሚያህል ነፍስ ተጨመሩ፤ በሐዋርያትም ትምህርትና፤ በኅብረት፤ እንጀራውንም በመቍረስ፤ በየጸሎቱም ይተጉ ነበር። (ሐዋ 2፡41-42)

10.3 አባላትን የመቀበል እና የምዝገባ አፈጻጸም

- ✓ በአጥቢያ ቤተ ክርስቲያኒቱ በኩል የወንጌልን ቃል ሰምተው የዳኑና የውኃ ጥምቀት ስርአት የፈጸሙትን የአጥቢያ አባለት አድርን መመዝንብና የደቀመዝሙርነት ትምህርት መስጠት፤
- ✓ በተለያየ ሥፍራ ካሉ ተመሳሳይ የአጥቢያ ጉባኤያት በዝውውር ወይም በተለያየ ምክንያት የሚመጡትን ከነበሩበት አጥቢያ ይዘው በሚመጡት የድጋፍ ደብዳቤ አማካኝነት መቀበል፤
- ✓ ተመሳሳይ ካልሆኑ አጥቢያዎች የሚመጡትን ደግሞ ሁሉንም የቤተ ክርስቲያኒቱን መሠረታዊ አስተምህሮዎች በተመደበላቸው አስተማሪ በኩል እንዲጣሩ በማድረግ ከአስተማሪው በሚገኝ ምስክርነት መመዝገብ፤ የውኃ ፕምቀት ያልፈጸሙ ከሆኑ ደግሞ በማስተማር ማጥመቅ ይገባል፤
- ✓ ቀድሞ ከነበረበት ቤተ ክርስቲያን በስነ ምግባር ወይም ወንጀል በሆነ ጉዳይ ያልተባረረ፤ወይም ተግሳጹን የተቀበለና ንስሀን ያደረገ መሆን ይኖርበታል፡፡

10.4 የቤተ ክርስቲያን እና የአባላት ድርሻ እና ኃላፊነት

10.4.1 የቤተ ክርስቲያን ተግባርና ኃላፊነት

- ✓ በወንጌላዊያን አማካኝነት የወንጌል ስብከት አንልባሎት ላልዳኑ ነፍሳት ዘወትር ማከናወንና ወንጌልን ማድረስ፤ (ማቴ 28፡ 19-20፤ ማር 16፡15፤ ሐዋ 1: 8)
- √ በወንጌል ቃል አምነው ወደ ጌታ ለሚ*ጦ*ጡት ጸጋው በተሰጣቸው ወንድሞች በኩል የደህንነት ትምህርት እንዲከታተሉና የጥምቀት ስርዓት እንዲሬጽሙ ጣድረግ፤
- ✓ አጣኞችን በትምህርት ወደ ደቀ መዛሙርትነት ሕይወት ጣሳደባና ደቀ መዛሙርትን ጣፍራት፤ (ጣቴ 28፡19-20)
- ✓ አጥቢያ ቤተ ክርስቲያንን ከስህተት ትምህርትና ከዚህ ዓለም ክፋት መጠበቅ፤ (ራዕ 2፡2፤ ነጢሞ ነ፡1-5፤ 4፡1-2)
- ✓ የታመሙ የቤተሰብ አባላት ካሉና መረጃ ካገኙ በቤታቸው መንብኘትና እንዲጸለይላቸው ማድረባ (ያዕ 5፡14-16፤ ነጴጥ 5፡1-5)
- ✓ በአጥቢያዋ ያሉ እንዛ የሚያስፈልጋቸውን ድሆችና ችግረኞችን በመለየት ተንቢውን እርዳታ ማድረግና ራሳቸውን ወደ መቻል የሚመጡበትን ሁኔታ አቅም በፈቀደ መጠን ጣመቻቸት፤ (ንላ 2፡ነ0፤ ያዕ ነ፡27)
- ✓ በአባላት መካከል ሐዘንና ሞት በሚደርስበት ወቅት በቅዱሳን ሕብረት አማካኝነት የማጽናናት ፣ የመምከር፣ የመጸለይ እንዲሁም የቀብር ስርዓትን በማስፈጸምና የቃሉን መልእክት በማድረስ የጣፅናናት አንልግሎትን መስጠት፤ (ሐዋ 8፡2)
- ✓ የአስተምህሮና የስነ ምግባር ጉድለት ያለባቸውን አባላት መምከር ማስተማርና መገሰጽ፤ከተፋታቸው ከስህተት መንገዳቸው በእልከኝነት በማይመለሱት ላይ ከህብረት እስከ ማገድ የሚደርስ የስነ ስርዓት እርምጃ መውሰድ፤ (ነቆሮ 5፡12፤ ነጢሞ ነ፡19-20)

ብዘገይ ግን፥ በእግዚአብሔር ጣደሪያ ቤት መኖር እንዴት እንደሚገባ ታውቅ ዘንድ እጽፍልሃለሁ፤ ቤቱም የእውነት ዓምድና መሠረት፥ የሕያው እግዚአብሔር ቤተ ክርስቲያን ነው። (ነኛ ጢሞ 3፡<u>15</u>)

10.4.2 የአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን አባላት ድርሻና ኃላፊነት

- ✓ በሐዋርያት ትምህርት በህብረት እንጀራውን በመቁረስና በጸሎት ጉባኤያት መትጋት፤
- ✓ ለቤተ ክርስቲያን መንፈሳዊ እድግትና፡ በቅዱሳን መካከል ለሚኖር አንድነት፡ ውጤታማነት ከልብ የሆነ ተሳትፎ ማድረባ፤ (ኤፌ 4፡24)
- √ እያንዳንዱ እንደ ተሰጠው ጸ*ጋ መ*ጠን የሚ*ገ*ባውን አገልግሎት ዘወትር ማከናወን፤
- ✓ ጌታ ወደ እርሱ ለሚጠራቸው አዳዲስ ነፍሳት የምክርና የጣነጽ አንልባሎት ጣከናወን፤
- ✓ ለቤተ ክርስቲያን የሚደክሙትን ዋኖች ለይቶ ማወቅና፤ ስለሥራቸው በፍቅር የሆነ መታዘዝና መገዛትን ማሳየት፤
- ✓ በቅዱሳን መካከል መለያየትን ከሚያስነሱ ማንኛውም ክፋቶችና ቡድናዊ አስተሳሰብ መጠበቅ፤
- ✓ በቅዱሳን መካከል የሚገኙ ጉድለቶችንና ድካሞችን በፍቅር ለጣቅናት ወንድምን ገንዘብ ለማድረብ በጸሎትና በምክር የሚገባውን ሁሉ ማድረብ፤
- ✓ እግዚአብሔርን በመምሰል በሕይወት በማደግ በሰዎችና በእግዚአብሔር ፊት መልካም ምስክርነት ያለው ሕይወት ለመኖር ትጋትን ማሳየት፤
- ✓ በአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ማንኛውም መንፈሳዊና ማህበራዊ እንቅስቃሴዎች ላይ፤ በፍቅርና በበነ ፍቃደኝነት ላይ የተመሠረተ ንቁ ተሳትፎ ማድረባ፤
- ✓ የታመሙ፤ ቸግር የገጠጣቸው ቅዱሳን ካሉ ለቤተ ክርስቲያን ጣሳወቅ፤ እንዲሁም ለቤተ ክርስቲያን ጥቅም የሚሆኑ ሃሳቦችን ጣቅረብ ይገባዋል፤

ለፍቅርና ለመልካምም ሥራ እንድንነቃቃ እርስ በርሳቸን እንተያይ፤በአንዳንዶቸም ዘንድ ልጣድ እንደ ሆነው፥ መሰብሰባቸንን አንተው እርስ በርሳቸን እንመካከር እንጇ፤ ይልቁንም ቀኑ ሲቀርብ እያያቸሁ አብልጣቸሁ ይህን አድርጉ። (ዕብ 10፡24-25)

10.5 የአጥቢያ አባላት እርስ በርስ ሊኖራቸው የሚገባ ጤናማ ግንኙነቶች

- ✓ እርስ በርሳቸሁ ይቅር ተባባሉ፤ (ቈላ 3፡13)
- ✓ እርስ በርሳቸሁ ቸሮችና ርህሩሆች ሁኑ፤ (ቈላ 4፡32)
- ✓ እርስ በርሳቸሁ ተከባበሩ፤ (ሮሜ 12፡10)
- ✓ እርስ በርሳቸሁ ተቀባበሉ፤ (ሮሜ ነ5፡7)
- ✓ ሕርስ በርሳቸሁ በትሕትና ሁሉና በየዋህነት በትዕባሥትም፤በፍቅር ታገሡ፤
   (ኤፌ 4፡2)
- √ እርስ በርሳቸን ለፍቅርና፡ ለመልካም ሥራ እንተያይ፤ (ዕብ 10፡24)
- ✓ እርስ በርሳቸሁ እየተዋረዳቸሁ፡ ትህትናን እንደ ልብስ ታጠቁ፤ (ነጴጥ5፡5)
- ✓ እርስ በርሳቸሁ ሰላምታን ተሰጣጡ፤ (ነጴጥ 5፡ነ4)

10.6 የአጥቢያ አባላት እርስ በርሳቸው ሊጠነቀቁ የሚገባቸው ነገሮች

- እርስ በርሳቸሁ አትበላሉ፤ አትነካከሉ፤ (74 5፡15)

10.7 የቤተ ክርስቲያንን ጤናማ ግንኙነትና ህብረት የሚጎዱ ሁኔታዎች

- መንፈሳዊና ጣህበራዊ አገልግሎታችንን ልባዊ በሆነ በጌታ ፍቅር ላይ ተመስርቶ አለጣድረባና የጌታን ስራ እንደ ልጣድ ጣከናወን፤ (ራዕ 2፡4)
- የቤተ ክርስቲያኒቱን አስተምህሮዎች በትክክል አለጣወቅና፤ እንግዳ በሆኑ የትምህርት ነፋሶች መወሰድ በቀጣይም ወደ ሌሎች ቅዱሳን እርሾውን ማሰራጨት፡፡

- ለቤተ ክርስቲያኒቱ አስተምህሮዎች አለመታመን እና የራስን ወይም በአባቶች ያልተላለፉልንን መጤ አስተምህሮዎች በጣሰራጨት በቅዱሳን መካከል መለያየትን መዝራት (ነጢሞ ነ፡3፡ነ9፤ ምሳ 6፡ነ6-ነ9)፡፡
- ባልንጀራ ከራስ ይልቅ እንዲሻል በትህትና አለመቁጠር፤ (ፊል 2፡4)
- ከሐሜትና ከአሉባልታ አለመከልከል፤ (ነጴጥ 2፡ነ)
- በመንፈሳዊ ሕይወት ለጣደባ የሚሻ መንፈሳዊ ረሀብና ጥጣት አለመኖር፤ (ነጴጥ 2፡3)

እርስ በርሳቸሁ ከመዋደድ በቀር ለማንም <mark>ዕዳ</mark> አይኑርባቸሁ፡፡ *ሮሜ* ነ3፡ 8

- ለምድራዊ ጥቅም እና ምቾት ጌታን መከተል፤ ጸሎትን አገልግሎትን ሁሉ ከምድራዊ ጥቅም አንጻር ማድረባ፤(ያዕ 4፡1-5)
- ለጣንኛውም የሕይወት ጉዳይ መመሪያ የሚሆንን ምክር ከቃሉ ለመስጣትና ለመከተል ትጋት አለጣሳየት፤ (2ጢሞ 3፡16- 17)
- በወንድጣጣች መካከል የሚፈጠርን በደል በመጽሐፍ ቅዱስ መመሪያ መሠረት መፍትሔ ለመሻት ጥረት አለጣድረባ፤ (ጣቴ 18፡15–18)
- በቅዱሳን መካከል መለያየት፤ መከፋፈልና ጠብን በመዝራት አለመግባባት መፍጠር፤ (ነቆሮ 3፡1-4፤ ምሳ 6፡16-19)

10.8 በአብያተ ክርስቲያናት መካከል የሚኖር ግንኙነት

- የሕያው እግዚአብሔር ቤተ ክርስቲያን በክርስቶስ ኢየሱስ አምነው አካሉ ላይ ብልት ሆነው የተገጠሙትን እውነተኛ አጣኞችን ሁሉ የምትገልጥ አንዲት አካል በመሆኗ በየሥፍራው ሁሉ የተመሠረቱት አጥቢያ ጉባኤያት የመላዋ የእግዚአብሔር ቤተ ክርስቲያን መገለጫዎች ናቸው ፡፡
- ለስም ምስክር ለመሆን በየሥፍራው ሁሉ የተመሰረቱት አጥቢያ ጉባኤያት አንዲቷን የክርስቶስን አካል በሥፍራ የሚገልጹ እንደመሆናቸው መጠን

- ከሌላው አጥቢያ ቤተ ክርስቲያናት *ጋ*ር በመንፈሳዊ ህብረትና አንድነት የእርስ በርስ ትስስራቸውን መጠበቅ አለባቸው፡፡
- ሁሉ አጥቢያ ቤተ ክርስቲያናት እንደ አንድ የክርስቶስ አካል በሐዋርያት ትምህርትና ድን*ጋጌ* ላይ የተመሠረተ የአስተምሮ አንድነት ሊኖራቸውና በአንድ ልብና ሐሳብ ጌታን የሚያመልኩና የሚከተሉ መሆን አለባቸው፡፡ (ሐዋ 2፡36፤ ነቆሮ4፡ነ7፤ ነ፡ነ0፤7፡ነ7፤ ነነ፡3-ነ6፤ ነ4፡33፤ ነ6፡2ነ፤ ፊል 2፡ነ-3)
- በሐዋርያት አስተምሮና በአዲስ ኪዳን መመሪያ መሠረት አጥቢያ ቤተ ክርስቲያናትን በበላይነት የሚቆጣጠር ልዩ የሆነ ስልጣን ያለው አካል ወይም ራስ ሆኖ በበላይነት የሚመራ መዋቅራዊ አደረጃጀትን የጣይፈቅድ ሲሆን አንዱ ለሌላው ተጠሪ የሚሆንበትን አሠራር መጽሐፍ ቅዱሳዊ አይደለም ፡፡
- በመካከል ሊኖር ከሚገባው መንፈሳዊ አንድነት ውጭ ዓለማዊ አደረጃጀትንና አሥራርን በተከተለ ሁኔታ አጥቢያ ቤተ ክርስቲያናትን በአንድ ላይ በማጣመር አንድ የጋራ ህብረት ለመፍጠር የሚደረገው ጥረት መጽሐፍ ቅዱሳዊ መሥረት የለውም ፡፡
- እያንዳንዱ አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ብቸኛ ተጠሪነታቸው ራስ ለሆነው ለክርስቶስ ስለሆነ በእርሱ ራስነት የሚመሩ በአንድ ተስፋና በአንድ መንፈስ የተጠሩበትን መለኮታዊ ጥሪና ህብረት ላይ የተመሠረተ የመንፈስ አንድነት ያላቸው ሆኖ ይገኛል ፡፡
- የክርስቶስ አካልና በዚህም አካል ላይ ብልት ሆነው የተገጠሙ እውነተኛ አጣኞች ሁሉ አንዳቸው ከሌላው ጋር ያላቸውን መንፈሳዊ አንድነት ጠብቀው ለስሙ ባላቸው ምስክርነት መመላለስ አለባቸው (ኤፌ 4፡3-4)፤
- አንድ አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን የመላዋ የእግዚአብሔር ቤተ ክርስቲያን መገለጫ እንደመሆኗ ከጌታ ዘንድ በተሰጣት የማሰርና የመፍታት ስልጣን መሠረት የእግዚአብሔርን ቃል መርህ በጠበቀ ሁኔታ የምትወስነው ውሳኔና የስነስርዓት እርምጃ ተግባራዊነት በአንድ አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ብቻ ተፈፃሚነት የሚኖረው ሳይሆን በሐዋርያት ትምህርትና ድንጋጌ ተመሳሳይ መረዳትና የመንፈስ አንድነት በሚኖራቸው አጥቢያ ቤተ ክርስቲያናት ሁሉ የሚተገበር ይሆናል፡፡ (ማቴ 18፡18)

ምዕራፍ አሥራ አንድ

የሽማግሌዎች የቤተ ክርስቲያን አስተዳደር

የስሙ ትርጉም ፡- ሽማባሌ የሚለውን የሚተካው የግሪክ ቃል "ፕሬስቡትኦስ" ሲሆን ትርጓሜው በእድሜና በአዕምሮ መብሰልንና መሸምገልን ያመለክታል፡፡

መጠሪያ

ኤጴስ ቆጶስ/ጳጳሳት፡- ቃሉ የግሪክ ቃል ሲሆን ይህም የእንግሊዘኛውን ትርጓሜ መሥረት በማድረግ "Over Seer" ወይም "ጳጳስ" (ቢሾፕ) ተብሎ ተተርጉሟል (ነኛጢሞ 3፡1-2፤ 5፡17 ፤ ቲቶ 1፡5፤ ፊል 1፡1)

- ይህ ቃል ለመጀመሪያ ጊዜ ጥቅም ላይ የዋለው ለእስራኤል ማህበር አመራር ይሰጡ ዘንድ ተመርጠው ለተሸሙ ሰዎች ነበር፡፡ (ዘጸ 24፡1፤ ዘዳ 21፡1-6፤ ሩት 4፡2-11)
- በአዲስ ኪዳንም የአይሁድንም ማህበረሰብ ሃይማኖታዊና ማህበራዊ ጉዳይ የሚምሩ በእዚህ ስም ይጠሩ ነበር ፡፡ (ሱቃ 7፡3፤ ማር 15፡1፤ ሐዋ 4፡5)
- በኢየሩሳሌም በነበረቸው አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ከሐዋርያት *ጋ*ር በመሆን በዚህ ጸ*ጋ* የሚያገለግሉ ሽማግሌዎች ነበሩ፡፡ (ሐዋ ፡፡፡30)
- በቤተ ክርስቲያን የምሥረታ ዘመንም ሐዋርያት አጥቢያ ቤተ ክርስቲያንን በየሥፍራው በመሠረቱበት ሰዓት ሽማባሌዎችንም በየሥፍራው ይሾሙላቸው ነበር፡፡ (ሐዋ 14፡23)
- አጥቢያ ቤተ ክርስቲያንንም የመምራት አገልግሎት የሚያከናውኑ፤ ሽማግሌዎች በመባል በብዙ ቁጥር ስለተጠሩ የሽማግሌዎች አስተዳደር ብዙዎችን ያሳተፈ ሆኖ ይገኛል፡፡ (ሐዋ ۱۱፡30፤ 15፡2፤ 14፡23፤ 20፡17፤ ቲቶ 1፡5፤ ነጢሞ 4፡1-14፤ ያዕ 5፡14፤ ነጴጥ 5፡1-2)

በንዛ ደሙ የዋጃትን የእግዚአብሔርን ቤተ ክርስቲያን ትጠብቁአት ዘንድ መንፌስ ቅዱስ እናንተን ጳጳሳት አድርን ለሾመባት ለመንጋው ሁሉና ለራሳችሁ ተጠንቀቁ። (ሐዋ 20:28)

በማን እንደሚሸሙ

- ሐዋርያት በየሥፍራው በመሠረቷቸው አጥቢያ ቤተ ክርስቲያናት ሁሉ ሽማባሌዎችን ሾመዋል፤ (ሐዋ 14:23)
- እንዲሁም ከሐዋርያት በተቀበሉት የአገልግሎት አደራ መሠረት ከእነርሱ ጋር አብረው በሚያገለግሉ የወንጌል ሠራተኞች በኩል ሹመቱ ይከናወን ነበር፤ (ቲቶነ፡5)
- እግዚአብሔር በመንፈስ ቅዱስ አማካኝነት አጥቢያ ቤተ ክርስቲያንን በመንፈሳዊ የበላይ ተመልካችነት ይመሩና መንጋውን ይጠብቁ ዘንድ ሽማግሌዎችን ይሾጣል፤
- ሽማባሌዎች በሕዝብ የድምጽ አሰጣጥና ምርጫ የተመረጡበት ጊዜ ፈጽሞ አልነበረም፡፡

ለአንልባሎት የሚለዩበት መስፈርት በሚመለከት (ነጢሞ 3፡ነ-7፤ ቲቶነ፡9)

- 1. የማይነቀፍ
- 2. ለማስተማር የሚበቃ
- 3. የአንዲት ሚስት ባል
- 4. የማይሰክር
- 5. ልከኛ
- 6. የጣይጨቃጨቅ
- 7. ትሪግስተኛና ራሱን የሚገዛ
- 8. እንደሚገባው የሚሥራ

- 9. ገር የሆነ
- 10. የማይከራከር
- ነነ. እንግዳ ተቀባይ
- 12. ሕጻናት ልጆቹን፤ በጭምትነት የሚገዛ
- 14. የራሱን ቤት በመልካም የሚያስተዳድር

የሽማባሌዎች የአንልባሎት ኃላፊነት

- ✓ ቤተ ክርስቲያንን ማስተዳደር፤ (2ጢሞ3፡5፤ 5፡ነ7፤ዕብ ነ3፡ነ7፤ ነጴጥ5፡ነ-3)
- ✓ ቤተ ክርስቲያንን ከውስጥ ከሚነሱና ከውጭ ከሚገቡ የስህተት ትምህርቶች መጠበቅ፤ (ሐዋ 20፡28-30፤ ቲቶ ነ፡9)
- ✓ የቤተ ክርስቲያንን ቅድስና፤ ስርዓት እንዲሁም ልዩ ልዩ አባልጣሎቶችን በሚመለከት የጣስተዳደር ሥራ ጣከናወን፤(ነጴጥ 5፡2፤ ነጢሞ 2፡3፤ 3፡5)
- √ እንዲሁም በመስበክና በማስተማር መድከም፤ (ነጢሞ 3፡2፤ 5፡ነ7)
- ✓ በሚጠሩ ጊዜ መንጋውን መትብኘት እና ለታመሙት መጸለይ (ያዕ 5፡14፤ ነጴጥ 5፡1-2)፤ እንዲሁም ለአንልጋዮች መጸለይ፤(ነጢሞ 4፡14)

የሽማባሌዎችን አንልባሎት በሚመለከት ከጉባኤው የሚጠበቅ ኃላፊነት

- i. "ወንድሞች ሆይ በመካከላችሁ የሚደክሙትንና በጌታም የሚባዟችሁን የሚገስጹአችሁንም ታውቁ ዘንድ ስለ ሥራቸውም ከመጠን ይልቅ ታከብሯቸው ዘንድ እንለምናቸኋለን" (ነተስ 5:12-13)
- 2. "በመልካም የሚያስተዳድሩ ሽማባሌዎች ይልቁንም በመስበክና በማስተማር የሚደክሙት እጥፍ ክብር ይንባቸዋል" (ነጢሞ 5:17-18)
- 3. "ሰዋኖቻቸው ታዘዙና ተገዙ። እነርሱ ስሌትን እንደሚሰጡ አድርገው ይህንኑ በደስታ እንጂ በሃዘን እንዲየደርጉት ይህ የማይጠቅማችው ነበርና ስለ ነፍሳችው ይተ*ጋ*ሉ።" (ዕብ ነ3:17)
- 4. "ሕንዲሁም፥ ኰበዞች ሆይ፥ ለሽማግሌዎች ተገዙ፤ ሁላችሁም ሕርስ በርሳችሁ ሕየተዋረዳችሁ ተሕትናን ሕንዴ ልብስ ታጠቁ፥ ሕግዚአብሔር ትዕቢተኞችን ይቃወማልና፥ ለትሑታን ግን ጸጋን ይሰጣል፡፡" (ነጴጥ5፡5)

እንዲሁም፥ ጐበዞች ሆይ፥ ለሽማግሌዎች ተገዙ፤ ሁላችሁም እርስ በርሳችሁ እየተዋረዳችሁ ትሕትናን እንደ ልብስ ታጠቁ፥ እግዚአብሔር ትዕቢተኞችን ይቃወጣልና፥ ለትሑታን ግን ጸጋን ይሰጣል። (ነጴጥ5፡5)

11.1 *ዲያ*ቆናት

የቃሉ ትርጉም :-ዲያቆን የሚለው ቃል "ዲያኮኖስ" ከሚለው የባሪክ ቃል የተገኘ ሲሆን ትርጉሙ አገልጋይ ጣለት ነው፡፡ (ሐዋ 6:1-6፤ ሮሜ 12:7፤ 2ኛ ቆሮ 11:8፤ ኤፌ 6:21፤ ፊል1:1፤ ቄላ 4:17፤ 1ጢሞ 3:8)

የቃሉ ዋና ሐሳብ ለጌታ በሚሆን ልባዊ ትህትናና አክብሮት በአጥቢያ ጉባኤ ውስጥ ቁሳዊና ማህበራዊ አገልግሎትን ማከናወንንና በማንኛውም ሁኔታ እርዳታ የሚያስፈልጋቸውን ሰዎች ማገልገልን ያመለክታል፡፡

(ሮሜ 12:7-8፤ ፊል 2:5-7፤ ነጴጥ 4፡11)

ዲያቆናት ወደ አገልግሎት የሚመጡበት መንገድ

ከአጥቢያ ቤተክርስቲያን አባላት መካከል በምርጫ ሆኖ ይገኛል፡፡

"ወንድሞች ሆይ በመልካም የተመሰከረላቸው መንፈስ ቅዱስና ፕበብ የምሳባቸውን ሰባት ሰዎች ከሕናንተ ምረጡ ለዚህም ጉዳይ ሕንሾማቸዋለን" (ሐዋ 6፡3)

*ዲያ*ቆናት ወደ አ*ገ*ልግሎት የሚ*ጣ*ጡበት *ጣ*ስፈርት

- √ ጭምቶች
- ✓ በሁለት ቃል የማይናንሩ
- ✓ ለብዙ ወይን ጠጅ የማይጎመጁ
- √ ነውረኛ ረብ የማይወዱ
- ✓ በንፁህ ሕሊና የኃይጣኖትን ሚስጥር የሚይዙ ሊሆኑ ይገባቸዋል ፡፡ እነዚህም ደግሞ አስቀድመው ይፈተኑ፡፡ ከዚያም አንዳች ነቀፋ ካልተገባቸው በዲቁና ሥራ ያገልግሉ ተብሎ ተጽፏል ፡፡

በዲቁና ሥራ በመልካም ያገለገሉ ለራሳቸው ትልቅ ጣዕርግና በክርስቶስ ኢየሱስ ባለው እምነት ብዙ ድፍረት ያገኛሉ። (ነጢሞ 3፡ነ3)

የአንልግሎት ድርሻ

- ✓ የአጥቢያ ቤተክርስቲያንን ገንዘብና፤ ሌሎች ቁሳዊ ነገሮች መከታተል፤ መቆጣጠርና የተለያዩ አገልግሎቶችን መስጠት፤ (ነጢሞ 3፡ነ0-ነ3)
- ✓ የምባብና የቁሳቁስ እርዳታ ለሚያስፈልጋቸው ቅዱሳንና ድሆች፡ ከዲያቆናት ጋር በመሆን የእርዳታ ተባባር ማከናወን፤ (ሮሜ 15፡25፤ 2ቆሮ 8፡8-19)
- ✓ ንቁ በመሆን በፍጥነትና በጥራት ሁለንተናዊ አንልባሎቶችን ማከናወን ነው፡፡

አንልግሎቱን በመልካም የሕይወት ምስክርነትና ምሳሌነት ስለማከናወን

- ✓ አገልግሎታቸውን በእግዚአብሔር ቃል እውቀትና በመንፈስ ቅዱስ ጸጋና ኃይል ማከናወን ይኖርባቸዋል፡፡ (ሐዋ 6፡5)
- ✓ በጥበብና በማስተዋል ሊመሩ ይገባቸዋል ::

ምዕራፍ አሥራ ሁለት

የአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን የስነ ስርዓት እርምጃ አወሳሰድ መመሪያ

በጌታ በኢየሱስ ስም የተሰባሰበች የእግዚአብሔር ጉባኤ ለስሙ ፍፁም ምስክር መሆን በሚገባት የአስተምሮና የስነምግባር ደረጃ ላይ በመገኘት የጌታን ክብር የምትገልጥ እንደመሆኗ መጠን ጉባኤውን ከጣንኛውም የስሙን ክብር ሊያንድፍ ከሚችል ክፋትና አመፅ መጠበቅ ከፍተኛ ትኩረት የሚሰጠው ጉዳይ ይሆናል ፡፡

አጥቢያ ጉባኤ አባላት በየዕለቱና ዘወትር ለእግዚአብሔር ቃል መመሪያዎች በመገዛትና የእግዚአብሔር ቤትን ስርዓትና ቅድስናን በመጠበቅ በኩል ኃላፊነትና ማስተዋል የተሞላው ትጋት ማሳየት ይገባል ፡፡ በእዚሁ መሠረት ከዚህ በታች የተጠቀሱት ትኩረት የሚጠይቁ አገልግሎቶች በአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ጉባኤ ውስጥ መከናወን አለባቸው፡፡

(ነጢሞ 3፡ነ5፤ መዝ 93፡5፤ ራዕ 3፡7፤ ዕንባ ነ፡ነ3)

አቤቱ፥ እስከ ረጅም ዘመን ድረስ ለቤትህ ቅድስና ይባባል። (መዝ93፡5)

የሚከናወኑ ተግባራት

*ጉ*ባኤውን *መ*ጠበቅ

የእግዚአብሔር ቃል ለመጠራታችሁ እንደሚገባ ተመላለሱ እንደሚል የእግዚአብሔር ጉባኤ በዙሪያው ላለው በክፋት ለተያዘው አለምና በውጭ ላሉ ሰዎች መልካም ምስክርነትን በማሳየት የጌታ የኢየሱስ ስም ከፍ ብሎ እንዲታይና እንዲከብር በጉባኤ መካከል በሚታይ የአስተምሮና፤ የስነ ምግባር ቸግር ላይ በታማኝነትና በእውነት በመፍረድ ጉባኤውን ከክፋትና ከኃጢአት ማጥራት ያስፈልጋል፡፡(2ቆሮ 7፡፤)

የእግዚአብሔርን ቤት በስርዓት የመምራት አስፈላጊነት

- እግዚአብሔር በመለኮታዊ ጥበቡና ኃይሉ የፈጠራቸው የሚታዩና የጣይታዩ ፍጥረታት በፍቃዱ የተፈጠሩ ብቻ ሳይሆኑ በእርሱ ስልጣንና ትዕዛዝ ስር በወሰነላቸው ስርዓት የሚኖሩና የሚመሩ ናቸው፡፡ (ኤር ነዕ፡ ነዕ-ነ6)
- እግዚአብሔር ሉአላዊና ሁሉን በስርዓት የሚመራ የስርዓት አምላክ ነው፡፡ (ዕዝ 9፡ነ3፤ ኢዮ 28፡26፤ መዝ 19፡8፤ 119፡33፤ ኤር 31፡35፤ 33፡25)
- እግዚአብሔር ሰላምን የሚወድ የሰላም አምላክ ነው፡፡ (መዝ 85፡ነ0፤ ኢሳ 9፡6፤ ነቆሮ ነ4፡33)

የስነ ስርዓት ጉድለት ያለባቸውን ጣረም

የስነስርዓት እርምጃ ቀዳሚ አላማ የእግዚአብሔር ቃልን መርህ በጠበቀ ሁኔታ በእውነትና በፍቅር ላይ በመመሥረት የትምህርትም ሆነ የስነ ምግባር ጉድለት ያለበትን ሰው ጣቅናትና ጤናማ ግንኙነትን ለመፍጠር መትጋት ቢሆንም አንድ ሰው ግን ካለበት የስህተት መንገድ ለመመለስ ፍቃደኝነት ከታጣበት ወደ ፊት ከጥፋቱ ራሱን አርሞ እስኪመለስ ከእግዚአብሔር ጉባኤ ሊገለልና ሊወገድ ይችላል ፡፡

በቤተ ክርስቲያን ስነ ስርዓትን የማስከበር ዋነኛ ምክንያቶች

- ለእግዚአብሔር ቤት ስርዓትና ቅድስና የተገባ ስለሆነ፤ (ነጴጥ ነ፡ነ5፤ ነቆሮ 3፡ነ6፤ መዝ 93፡5)
- የጌታንና እና የሐዋርያቱን አደራ ለማክበር፤ (ሐዋ 20፡28)
- የተፈጸመው የስነ ምግባርም ሆነ የአስተምህሮ ችግር በጊዜው ካልተፈረደበት እርሾ ሆኖ ማህበሩን ሊያቦካ ስለሚችል፤ (ነቆሮ5፡6-8)

የተግሳፅ እርምጃ የሚከናወንበት ዋነኛ አላማዎች

- ✓ አጣኞችን ካሉበት ስህተት ለመመለስና ለሌሎችን ትምህርት ሰጪ እንዲሆን ነው፡፡ (ነቆሮ 5፡6-7፤ 2ጢሞ 2፡14-18፤ ዕብ 12፡11 ፤ነዮሐ 1፡9-10)
- ✓ አጣኞች ከየትኛውም አስተምህሮዊና ስነምግባራዊ ጉድለቶች ተጠብቀው በጤናጣ መንፈሳዊ ሕይወት እንዲያድጉና ከጌታ ጋርም ሆነ ከቅዱሳን ጋር መልካም ህብረትን እንዲጠብቁ የሚረዳ ነው፡፡ (2ቆሮ 2፡5-II ፤6፡I)

- ✓ የእግዚአብሔርን ጉባኤ ቅድስናና ስርዓት እንደ ቃሉ መርህ ለመጠበቅ ሲባል የስነ ስርዓት እርምጃን ተግባራዊ ማድረግ አስፈላጊ ቢሆንም አላማው ግን አንድ ሰው ካለበት የስህተት መንገድ በጸጸትና በንስሃ ተመልሶ ከጉባኤው ጋር ቀደም ሲል ወደ ነበረው ህብረት ለመመለስ የሚያስችል የአፈጻጸም ስርዓትን የተከተለ ይሆናል፡፡ (ዕብ 12፡10-11፤ 1ቆሮ 5፡5፤ 2ቆሮ 2፡6-8)
- ✓ አንድ አማኝ ወይም አንዲት አጥቢያ ጉባኤ ካለችበት የስህተት መንገድ በመመለስ ከጌታ ጋር ያለንን ህብረት ለማስተካከል ያግዛል ፡፡
- ✓ እግዚአብሔር በቤቱ ላይ ስልጣን ያለው በመሆኑና የቤቱ ስርዓትና ቅድስና ተጠብቆ ለስሙና ለጣንነቱ ክብር መገለጫ የሆነቸ ጉባኤ እንድትታይ ያደርጋል ::

የስነ ስርዓት እርምጃ አፈጻጸም ሶስት ደረጃዎች

በግለሰብ ደረጃ

አንድ አማኝ የየዕለት መንፈሳዊ ህይወቱንና አካሔዱን በእግዚአብሔር ቃል በታማኝነት በመመርመር ከስነምባባርም ሆነ ከአስተምሮ አንፃር የሚንኙበትን ሁኔታ ተመልክቶ ከተሳሳተ መንገድ በራሱ ለመመለስ የሚወስደው የእርምት ውሳኔ ይሆናል ፡፡

በቤተ ክርስቲያን ሽማግሌዎች

የቤተ ክርስቲያን ሽማግሌዎች በመንፈስ ቅዱስ በተቀበሉት መንጋውን የመጠበቅ አደራ መሠረት እንደግልና እንደ ጉባኤ ሲታዩ የሚችሉ አስተምሮአዊና ስነምግባራዊ ችግሮች ከመከሰታቸው በፊት አስቀድሞ ፕንቃቄ በመውሰድ የተግሳፅ፣ የምክርና የጣስተጣር አገልግሎት የሚያከናውንበት ጊዜ ይሆናል ፡፡

የእርጣት እርምጃ በጉባኤው የሚከናወን

የተለያዩ የስነ ምግባርና የአስተምሮ ችግሮችን በየደረጃው መፍትሔ ለመስጠት የተለያዩ ጥረቶችን በማድረግ በጸሎት፤ በምክርና በተግሳጽ በችግር ውስጥ ያሉትን ለጣቅናትና ለጣስተካከል የሚወሰድ ቀደምት እርምጃ ሲሆን ነገር ግን አንድ ሰው በእነዚህ ሁኔታዎችና ጥረቶች ሁሉ አልፎ ከስህተቱ የጣይመለስ ከሆነ መጽሐፍ ቅዱሳዊ የተለያዩ የስነ ስርዓት እርምጃዎችን መውሰድ የግድ ይሆናል፤ (2ተስ 3፡14-15 ፤ ነጢሞ ነ፡3-4)

የስነ ስርዓት እርምጃ የአፈፃፀም ቅደም ተከተል

ጣቅናት ፡-"ሰው በማናቸውም በደል ስንኳ ቢ*ገኝ መን*ፈሳዊ የሆናቸሁ *እናንተ እንደዚህ ያለውን ሰው በየውሃት መን*ፈስ *አቅኑት" ገላ 6:*፤

ተግሳፅ ፡- "ወንድሞች ሆይ እንመከራችኋለን፤ ያለ ስርዓት የሚሄዱትን ገሥጹአቸው፡፡" (ነተስ 5፡ነ4)

አንድ ሰው ለእግዚአብሔር ቃል መመሪያዎች የማይገዛና እንደ ሥጋ ምኞት በመመላለስ መልካም ምስክርነት የማይታይበት ኑሮ የሚኖር ከሆነ በመጀመሪያ ጉዳዩን በቅርበት በተመለከቱና ለጉባኤው ንፅህና በሚጠነቀቁ መንፈሳዊ ወንድሞች በኩል ተገቢው ምክር ተሰቶት ካልተመለሰ መንጋውን የመጠበቅ አደራ በተሰጣቸው የቤተ ክርስቲያን ሽማግሌዎች በኩል ተግሳፅ ሊሰጠውና ከእርሱም እስከመለየት የሚያደርስ እርምጃ ሊኖር ይችላል፡፡ (ነተሰ5፡ነ4፤ ሮሜ ነ5፡ነ4፤ ነቆሮ 5፡ነ-ነ3)

በጉባኤ ፊት የሚፈፀም ተግሳፅ የአፈፃፀም ሂደት ደረጃዎች

- በተወሰኑ ወንድሞች በኩል በባል የተሰጠው ተባሳፅ ተቀባይነት ሲያጣ
- 2. በኃጢአት ተግባር ያለጣቋረጥ መገኘት
- 3. የጉባኤውን ምስክርነትና የቅድስና ደረጃ በግልፅና በአደባባይ የሚሳዳበት ደረጃ ላይ ከደረሰ

በጉባኤ መካከል መለያየትን በሚያመጡ ሰዎች ላይ የሚፈፀም የስነ ስርዓት እርምጃ

በእግዚአብሔር ቃል የተገለፀውን እውነት ባለመቀበልና በራስ አመለካከት ላይ በመደገፍ የጉባኤው አባላትን ጤናማ ባልሆነ አስተምህሮ በቡድን ለመከፋፈል በሚደረባ ጥረት ላይ የሚወሰድ ይሆናል፡፡

"ማሲያየትን የሚያነሳ ሰው ጠማማ እንዲሆን በራሱ ላይ ፈርዶ ኃጢአትን እንዲያደርግ አውቀህ አንድ ጊዜና ሁለት ጊዜ ከንሰጽከው በኋላ እንዲህ ከሚመስለው ሰው ራቅ" (ቲቶ 3፡10-11) በዚሁ መሠረት ጉባኤው በግልፅ ለቤተ ክርስቲያን የጣይገዙና መለያየት የሚያመጡ ሰዎችን በአግባቡ ለይቶ በማወቅ ከእነሱም መራቅ ይገባዋል፡፡

"ነገር ግን ወንድሞች ሆይ ሕናንተ የተማራችሁትን ትምህርት የሚቃወሙትንና መለያየትንና ማሰናከያን የሚያደርጉትን ሰዎች ሕንድትመለከቱ ሕንለምናችኋለን ከሕነርሱ ዘንድ ፊቀቅ በሉ ሕንዲህ ያሉት ለገዛ ሆዳቸው ሕንጂ ለጌታ ለኢየሱስ ከርስቶስ አይገዙምና በመልካምና በሚያቈላምጥ ንግግር ተንኮል የሌለባቸውን ሰዎች ልብ ያታልላሉ።" (ሮሜነ6።)

በግለሰብ ላይ የሚፈጸም በደልን በሚመለከት

- ✓ አንድ አጣኝ ሌላውን በሚበድልበት ሰዓት የተፈጠረው ያለመግባባት ችግር በምን ዓይነት ቅደም ተከተልና ደረጃ መፍትሔ ጣግኘት እንዳለበት በእግዚአብሔር ቃል በግልፅ ተፅፏል ::
- ✓ በደል የፈፀመውን ሰው ለብቻው በመውቀስ ጉዳዩን መፍታት ከተቻለ ወንድምን ገንዘብ ማድረግ
- ✓ በእዚህ ደረጃ ቸግሩን መፍታት ካልተቻለ በሁለት ወይም በሶስት ምስክር ፊት መፍትሔ ለማግኘት ጥረት ማድረግ ፤
- √ በዚህ መንገድ መፍትሔ ከጠፋ ለቤተክርስትያን መንገር ፤
- ✓ ቤተ ክርስቲያንን የጣይሰጣ ከሆነ ከእጣዚአብሔር ጉባኤና ከወንድሞች ጣህበር በጣባለል እንደ አረመኔና እንደ ቀራጭ እንዲሆን መተው፤ (ጣቴ 18፡15-19)

ወንድሞች ሆይ፥ በመካከላቸሁ የሚደከሙትን በጌታም የሚገዙአቸሁን የሚገሥጹአቸሁንም ታውቁ ዘንድ፥ ስለ ሥራቸውም በፍቅር ከመጠን ይልቅ ታከብሩአቸው ዘንድ እንለምናቸኋለን።। ተሰ 5፡12

ምዕራፍ አሥራ ሦስት

የስሕተት ትምህርቶችና አሥራሮች

የወንጌል እውነት ቤተ ክርስቲያን አባላትና አገልጋዮች በሙሉ፤ በየትኛውም ሥፍራ ላይ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ እና ሐዋርያቱ፤ እንዲሁም የጥንታዊትዋ ቤተ ክርስቲያን አባቶች ካስተላለፉልን አስተምህሮዎች፤ ልጣዶችና፤ ስርአቶች ውጭ ባለመቀበል ባለአደራነታቸውን ይወጣሉ፡፡

ከክርስትና አስተምህሮ ውጭ የሆኑ እንግዳ ትምህርቶች

1. **ትምህርተ ሥላሴን የጣያምን፡**-የሕግዚአብሔርን በአካል ሦስትነት በመለኮት አንድነት መገለጥ የጣይቀበል፤ አባትንም፤ ልጁንም፤ ቅዱስ መንፈሱንም አንድ አካል የሚያደርግ ስህተት፤

1.1 PSCh_PzHP (Monarchianism)

1.1.2 *በማከበር አምላከ ማደረግ (Adoptionistic Monarchianism)* ኢየሱስ በራሱ ከዘላለም የእግዚአብሔር ልጅ ወይም አምላክ አይደለም፤ ነገር ግን እግዚአብሔር በጥምቀት ጊዜ፤ ወይም በትንሣኤ ክፍ ከፍ አድርንት፣ በማክበር አምላክ አደረገው የሚል ትምህርት

2. ትምህርተ ክርስቶስን የጣያምን፡- የሕግዚአብሔር ዘላለጣዊ ልጅነቱን፤ ከአባቱ *ጋ*ር በመለኮት አንድ መሆኑን፤ በሥ*ጋ መገ*ለጡን፤ ፍጹም አምላክ፤ ፍጹም ሰው ለዘላለም፤ መሆኑን የሚክድ የክርስቶስ ተቃዋሚ ትምህርት

2.1 አርዮሳውያን (Arianism)

ኢየሱስ ሬጽም የባህርይ አምላክ አይደለም የአብ ፍጥረት እንጂ ከአብ *ጋ*ር በመጀመሪያ አልነበረም የሚል ትምህርት

2.2 ንስፐርሳዊነት (Nestorianism)

አምላክነቱና ሰውነቱ አልተዋሀዱም የተነጣጠሉ ናቸው የሚል ሲሆን ቃልም ሥጋ ሆነ የሚለውን ትምህርት የሚክድ ነው

3. ትምህርተ መንፈስ ቅዱስን የጣያምን

3.1 **መቅደንዮሳዊነት (Macedonianism) (Pneumatomachian)** እንደ አብና ወልድ ስሜት ፈቃድ እውቀት እንዳለው የማይቀበል፤ የሶስትነት አንዱ መንፈሳዊ አካል እንደሆነ የሚክድ፤ መንፈስ ቅዱስን መንፈሳዊ አካል/ማንነት የለውም የሚል፤ እንደ ንፋስ ዝርው ነው ብሎ የሚያምን ክህደት

ለሚወጣ ሁሉ በክርስቶስም ትምህርት ለጣይኖር ሰው አምላክ የለውም፤ በክርስቶስ ትምህርት ለሚኖር አብና ወልድ አሉት። 2ዮሐ 9

በጌታ ሐዋርያት ከተጻፉት ትምህርቶችና መመሪያዎች በላይ መገለጦች አሉን ብለው የሚያምኑ፤ እንዲሁም የቃሉ መሠረት ለሌላቸው ድንቅና ተዓምራት ከፍተኛ ሥፍራ በመስጠት፤ ከመናፍስት ዓለም ጋር መገናኘት፡፡ (ዘዳ ነ3፡ነ፤ ነ8፡ነነ፤ ነጢሞ 4፡ነ-2፤ ነዮሐ 4፡ነ)

5. ክርስትና መሰል የሆኑ ባእድ እምነቶች

6. ትምህርተ ድኂን (የመዳን ትምህርትን) በተመለከተ፡- ሰው ከኃጢአቱ ፍርድ የሚድነውና፤ የዘላለምን ሕይወት የሚቀበለው ኢየሱስ ክርስቶስ በመስቀል ላይ በሠራለት የቤዛነት ሥራ ሲሆን መጽደቁም የተረጋጠው በእርሱ ትንሣኤ ብቻ ነው፡፡ይህንንም የምስራች ባመነና በተቀበለበት ቅጽበት ደህንነትን ያገኛል (ሮሜ 3-ም4፤ 7ላ 2-ም5)፡፡ ከዚህ የወንጌል እውነት ውጭ በመልካም ሥራ፤ ወይም በሥጋ ፕረት ሕግጋትን በመጠበቅ፤ ደህንነትን ለማግኘትና በፊቱ ለመጽደቅ የሚያስተምር ኑፋቄ "ገላትያዊነት" በሐዋርያቱና በቀደመችው ቤተ ክርስቲያን የተወገዘ ትምህርት ነው፤ (ሐዋ 15፡1-33፡ ገላ 1፡1-9)

- 7. ሰውን በተመለከተ ፥ የሰው ማንነት በቤተ ክርስቲያኒቱ ከተደነገገው አስተምህሮ ውጭ የሚያስተምር እና ክርስቲያኖችንም ከእግዚኣብሔር ልጅነት ክብር አውጥቶ አምላክ ናቸሁ ብሎ የሚያስተምር ኑፋቄ፣
- 8. **ትንሣኤን** በተመለከተ፡- ጌታ ኢየሱስ ከሙታን በተነሣ ጊዜ አጥንትና ሥጋው በትንሣኤ እንደተነሳ የማያምን፤ ሙታንም ሥጋቸው አጥንታቸው በትንሳኤ አካል እንደሚነሳ የሚጠራጠርና ሌላ እንግዳ የሆነ ትንሣኤንም የሚያስተምር ኑፋቄ፤ (ዮሐ 20፡19-29፤ ሉቃ 24፡36-41፤ ነቆሮ 15፡12-22)
- 9. **ዘመነ ፍጻሜን** በተመለከተ፡- በዘመን ፍጻሜ ወደ ጌታ እንደምንሰበሰብ የማያምን፤ እንዲሁም በአለም ፍጻሜ አሁን ያለው ዓለም በፍርድ እንደሚወገድ እና እንደ ተስፋ ቃሉ ጽድቅ የሚኖርባት አዲስ ሰማይና ምድር እንደሚመጣ የማያምን፤ (ነጴጥ 3፡3-ነ3)
- 10. **በዘላለም ፍርድ** የጣያምን፡- በኢየሱስ ክርስቶስ የሚያምን ሁሉ የዘላለምን ሕይወት እንደተቀበሉ እና በእርሱ የጣያምኑ ግን የእግዚአብሔር ቁጣና ፍርድ እንደሚያገኛቸው የጣያምን፡፡ (ዮሐ 3፡36)

እርሱ ማን ሌላ ወንጌል አይደለም፤ የሚያናውጡአቸሁ የከርስቶስንም ወንጌል ሊያጣምሙ የሚወዱ አንዳንዶች አሉ እንጂ።ነገር ማን እኛ ብንሆን ወይም ከሰማይ መልአክ፥ ከሰበከንላችሁ ወንጌል የሚለይ ወንጌልን ቢስብክላችሁ፥ የተረገመ ይሁን። 7ላ 1፡7-8

የሀሰተኞች ነቢያትና አስተማሪዎች ገጽታ

ከአስተምህሮ አንጻር

- √ በአብዛኛው የሚነሱት ከክርስትናው ዓለም ነው፤ (ነዮሐ 2፡19)
- ✓ ከመጀመርያ የነበረቸውን የሐዋርቱን ትምህርቶች ያጣጥላሉ፤ (ነዮሐ2: 24)
- ✓ ክርስቶስ አይደለም ብለው ኢየሱስን ይክዳሉ፤ (ነዮሐ 2:22)
- ✓ ኢየሱስ ክርስቶስ በሥጋ እንደመጣ (ፍጹም ሰውነቱን) የጣያምኑ ናቸው፤ (ነዮሐ4፡1-3፤ 2ዮሐ 7)
- √ አብና ወልድን ይክዳሉ፤ (ነዮሐ2፡22)
- ✓ ከጸጋው ወንጌል ወደ ሕባ ሰባኪነት ሲያፈገፍጉ ይታያሉ፤ (ነጢሞ ነ፡6-7፣
  ፊል3፡2)
- ✓ የመጽደቅ ውጤቱ በጽድቅ መኖር መሆኑን አያምኑም፤ (۱ዮሐ 3፡7)
- ✓ የሕግዚአብሔርን ጸጋ በሴሰኝነት ይለውጣሉ፤ (ይሁዳ ቁ.4)
- ✓ ልዩ ትምህርቶችን፤ ተረትንና የትውልዶችን ታሪክ ማስተማር ያበዛሉ፤ (ነጢሞ ነ፡3-4)
- √ መጋባትን ይከለክላሉ፤ አማኞችን ከመብል እንዲርቁ ያዝዛሉ (ነጢሞ 4፡1-5

ከስነ ምግባር አንጻር

- ✓ ለራሳቸው ምስክር በመሆን ራሳቸውን ማሞንስ ይጀምራሉ፤ (2ቆሮ10፡12)
- ✓ ራሳቸውን ከጌታ ሐዋርያት በላይ እንደሆኑ ይቆጥራሉ፤ (3ዮሐ 9-II)
- ✓ አገልግሎታቸው ክርስቶስ ተኮር ሳይሆን፤ ምድራዊ ነው፤ (ፊል 3፡18-20)
- ✓ አገልባሎትን ጥቅም ማግኛ በማድረባ ይተጋሉ፤(ነጢሞ 6)
- ✓ በቅዱሳን ላይ በመሰልጠንና፤ ገንዘባቸውንም በመውሰድ ላይ ያተኩራሉ፤ (2ቆሮ ነነ፡ 13-20)
- ✓ ትምህርታቸው ለዓለምና ለምድራዊው ነገር የሚመች ነው፤ (2ጢሞ 2፡16-18)
- ✓ ሰውን ደስ ለማሰኘት ያገለማላሉ፤ (1ላ 1፡10)
- ✓ በቃየል መንገድና በበለአም ስህተት ይገለጣሉ፤ (ይሁዳ ቁ.ii)
- √ በየቤቱ የሚዞሩና፥ ሞኞች ሴቶችን የሚያጠምዱ ናቸው፤ (2ጢሞ 3:6-7)
- ✓ መለያየትን ያነሳሉ፤ (ቲቶ 3፡10)

ምዕራፍ አሥራ አራት

እ*ጮኝነት እና ጋብቻ*

1. *እጮኝነት*

አንድ ወንድና አንዲት ሴት ወደ *ጋ*ብቻ ሕይወት ከመግባታቸው በፊት እርስ በርስ በሃሳብና በእቅድ ለመግባባት ቅድመ ዝግጅት የሚያደርጉበት ጊዜ ነው፡፡

የእጮኝነት ቆይታ አስፈላጊነት

- የእግዚአብሔርን ቃል ለህይወታቸው መመሪያነት አብረው የሚያጠኑበትና የሚተናነፁበት ጊዜ እንዲሆንላቸው
- ለቀጣይ የትዳር ዘመናቸው ስኬት ይረዳ ዘንድ የሃሳብና የተግባር አንድነት ለመፍጠር መልካም ግንኙነታቸውን ለጣጠናከር በጋራ የሚመካከሩበት ወቅት ነው፡፡
- የእርስ በርስ የባህርይ መግባባትና መተሳሰብን የሚያሳድጉበት ጊዜ ነው፡፡
- ስለወደፊት ኑሮቸው እቅድ የሚያወጡበት ነው፡፡ በዚሁ መሠረት የእግዚአብሔርን ቃል ምክር በመከተል የእርስ በርስ ቅርርባቸውን ጤናማ በማድረግ ለወደፊት የጋብቻ ዘመናቸው መልካም ጅምርና ስኬታማ መሠረት የሚጥሉበት ይሆናል፡፡

ትጭጭትን ስለማሳወቅ

የእጮኝነት የቆይታ ወቅት ፍፃሜው ወደ ኃብቻ አንድነት የሚመጣበት ቅድመ ዝግጅት ስለሆነ እጮኝነታቸውን በሚመለከት በፍቃደኝነት ላይ የተመሠረተ የጋራ ውሳኔ ላይ ከደረሱ በኋላ ለቤተ ክርስቲያንና ለቤተሰብ ማሳወቅ እጅግ አስፈላጊ ይሆናል፡፡ በዚህ መሠረት የደረሱበትን ስምምነት ለቤተ ክርስቲያንና ለቤተሰብ ከማሳወቃቸው የተነሳ በእግዚአብሔር ቃል ምክርና በጸሎት ሊታገዙ ይገባል፡፡

እጮኛሞች በእጮኝነታቸው የቆይታ ጊዜ እግዚአብሔርን የሚያከብር ይሆን ዘንድ ከቤተ ክርስቲያን ሽማግሌዎች የሚሰጣቸውን ምክርና የአፈፃፀም የውስጥ መመሪያ ደንብ በአባባቡ የማክበር አርያነት ሊታይባቸው ይገባል ፡፡

በእጮኝነት ወቅት ሊደረባ የሚገባው ጥንቃቄ

የመተጫጨት ጊዜ የኃብቻ ወቅት ስላልሆነ የእርስ በርስ ያላቸው ቀረቤታ ከሥጋ ምኞትና ፈተና የተጠበቀ መሆን አለበት ፡፡

በአንዳንድ የተሳሳቱ አስተሳሰቦች ተፅእኖ ምክንያት በቀጣይ የሚኖር መጋባትን ምክንያት በማድረግ ያለወቅቱና ያለጊዜው ከጋብቻ በፊት ከሚፈፀም ገደብ ያለፈ ፕምረት ሊጠበቁና በእግዚአብሔርና በሰዎች ፊት በንጹህ ሕሊናና በመልካም ምስክርነት ሊመላለሱ ይገባቸዋል፡፡

ዳሩ ግን ማግባት ወደሚገባው ዕድሜ በደረሰ ጊዜ ...... ኃጢአት የለበትም፤ ይጋቡ። (ነቆሮ 7፡36)

2. *ኃ*ብቻ

እግዚአብሔር የ*ጋብቻ ግንኙነትን* ከፍጥረት መጀመሪያ አንስቶ ለሰው ልጆች የሰጠበት ተቀዳሚ አላማ በዘላለማዊ እቅዱ መሠረት በሰው ልጆች በኩል በምድር ላይ ሊያከናውን ላሰበው መለኮታዊ ምክር ተፈፃሚነት መሠረት በመሆኑ ነው፡፡ (ዘፍ ነ፡26)

የ*ጋ*ብቻ ትርጉም

- በአንድ ወንድና በአንድ ሴት መካከል በቃል ኪዳን የጸና እና በሙሉ ፈቃደኝነትና ፍቅር ላይ የተመሠረተ የመንፈስ፣ የነፍስና የአካል ውህደት መፍጠር ነው፤
- በነገር ሁሉ እግዚአብሔርን በማክበር ደስታና እርካታ ያለው ሕይወት ለመኖርና ዘርን ለመተካት የሚያስችል ተፈጥሮአዊ ጥምረት የሚከናወንበት ነው፡፡ (ዘፍ 1፡28)

*ጋ*ብቻ የሚፈጸምበት ምክንያት

- ከፍጥረት መጀመሪያ አንስቶ እግዚአብሔር ለሰው ልጆች ያቀደውና ያከናወነው መለኮታዊ ስጦታ በረከትና ጸጋ ስለሆነ ነው፤ (ምሳ 5፡ነ8፤ 18፡22፤ 19፡14)
- አንድ ወንድ ከአንድ ሴት *ጋ*ር በእድሜ ዘመን ሁሉ በሚመሰረት የ*ጋ*ብቻ ቃል ኪዳን እግዚአብሔርን በማከበር በቅድስና ለመኖርና ከዝሙት ጠንቅ ለመጠበቅ ይጠቅማል፡፡ (ነቆሮ 7፡2)

የኃብቻ አላማ

- የእባዚአብሔር ምድርን በሰው ልጆች የመሙላትና፤ በእነርሱም በኩል የመባዛት እቅዱ እንዲፈጸም፤ (ዘፍ ነ፡28)
- የሰውን ብቸኝነት በጣስወንድና እንደ እርሱ ያለች ረዳት ትኖረው ዘንድ በጣስቻል በጋብቻ ላይ የተመሰረተ ተቋም ለመንንባት እና በረከትን ለማግኘት፤ (ዘፍ 2፡18፤ ምሳ 18፡22)
- የክርስቶስንና የቤተ ክርስቲያንን ምሳሌነት ለመግለጥ፤ (ኤፌ 5፡25-33)

መጋባት በሁሉ ዘንድ ክቡር መኝታውም ንጹሕ ይሁን፤ ሴሰኞችንና አመንዝሮችን ግን እግዚአብሔር ይፈርድባቸዋል። (ዕብ 13፡4)

የቤተሰብ ግንኙነትን በሚመለከት

(ቈላ3፡18-25፤ ኤፌ 5፡21፤ 6፡1-9)

የእግዚአብሔር ቃል በቤተሰብ መካከል መኖር ስለሚገባው መልካም ግንኙነትና ለጌታ እንደሚገባ እንኤት መመላለስ እንዳለባቸው ምክርና መመሪያ ይሰጣል፡፡ እግዚአብሔር ቅዱስና የስርዓት አምላክ ስለሆነ እያንዳንዱ ቤተሰብ የእግዚአብሔርን ቃል ምክርና መመሪያ በሚገባ በማወቅና በመረዳት በቤተሰብ መካከል መለኮታዊ ፍቅር ሰላምና ስርዓትን በማስፈን ሁሉም የቤተሰቡ አባል ተገቢውን ትጋት ማሳየት የሚኖርበት ሆኖ ይገኛል፡፡

የባል ኃላፊነት፤ ኤፌ5፡21-33

- ክርስቶስ ቤተ ክርስቲያንን እንደ ወደደ አድርን ሚስቱን መውደድ፤
   (ኤፌ 5፡25፤ 28፤ 33)
- ራስን መስጠት፤ (ኤፌ 5፡26)
- መመንብና መንከባከብ፤ (ኤፌ 5፡30)
- ከሚስት *ጋር መ*ተባበር፤ (ኤፌ 5፡3۱)
- ሚስትን ማስደሰት፤ (ነቆሮ 7፡33)
- ሚስትን ማክበር፤ (ነጴጥ 3፡7)
- ከሚስት ጋር በማስተዋል መኖር፤ (ነጴጥ 3፡7)

አንዳቸሁ ለአንዳቸሁ በክርስቶስ ፍርሃት የተገዛቸሁ ሁኑ። (ኤፌ 5፡2ነ)

የሚስት ኃላፊነት፤ ኤፌ 5፡22-33

- ቤተ ክርስቲያን ለክርስቶስ እንደምትንዛ ለባሎቻቸው መንዛት፤ (ኤፌ 5፡22)
- ለባሎቻቸው ከጌታ ፍቅር የተነሳ አክብሮታዊ ፍርሃትን ማሳየት(ኤፌ 5፡33)
- ባሎቻቸውን መውደድና ልጆቻቸውን መውደድ፤ (ቲቶ 2:4-5)
- ውስጣዊና ልባዊ ውበት፤ (ነጴጥ 3፡3-4)
- ባሎችን በፍቅር በሆነ አክብሮት ማክበር፤ (ነጴጥ 3፡6)
- የልባም ሴትን ባህሪይ ማሳየት፤ (ምሳ 3ነ፡ነ0-3ነ)
- ባልን ማስደሰት፤ (ነቆሮ 7፡34)
- ለባልዋ ዘውድ (ክብርና ምንስ) መሆን፤ (ምሳ 12:4)
- ቤትን ማስተዳደር፤(ነጢሞ 5፡14)

የወላጆች ኃላፊነት፤ (ኤፌ 6፡4)

- ልጆች እግዚአብሔርን በመፍራትና በማወቅ እንዲያድጉ ማድረግ ከእግዚአብሔር ዘንድ ለወላጆች የተሰጠ ክቡር ሀላፊነት ስለሆነ የወላጆቻቸውን ምሳሌነት ይከተሉ ዘንድ መልካም አርአያነት ልናሳያቸው ይገባል፣
- ከአንደበታችን የሚወጣው ቃል በልጆቻችን የወደፊት ሕይወት ላይ በን ወይም ንጂ ተፅዕኖ ሊያስከትል እንደሚችል በመረዳት ተገቢውን ጥንቃቄ ማድረባ አስፈላጊ ሆኖ ይገኛል፤ (ምሳ 18፡21)
- በልጆች ፊት የሚያንፅና መልካምን ቃል መናገር እንጂ ክፉና የእርግጣንን ቃል አለመናገር፣
- ልጆችን በጌታ ምክርና በተግሣፅ ማሳደባና አለማስቆጣት፣ (ኤፌ 6:4)
- ቃሉን ማስተማርና መምከር አስፈላጊ በሚሆንበት ጊዜ በቤተሰባዊ ፍቅር
   ላይ በተመሰረተ ተማሳፅ በተቀደሰ ሕይወትና ክርስቲያናዊ ኑሮ
   እንዲመላለሱ ማንዝ ያስፈልጋል፣ (ዘዳ6፡6-7፣ ምሳ 13፡24)
- ልጆችን አለጣበሳጨት ይህም ጣለት ልጆችን በምናሳድባበት ወቅት ከእግዚአብሔር ዘንድ የተሰጡን ስጦታዎች መሆናቸውን በጣወቅ ለጌታ ደስ እንደሚያሰኝ በጥንቃቄና በጣስተዋል ጣሳደባ አለብን እንጂ ልብን የሚያሳዝን ወይም ስሜትን የሚጎዳ ድርጊትና ንግባር እንዳናሳያቸው ሀላፊነት የተሞላው ተገቢውን ጥንቃቄ ጣሳየት ይገባናል፣
- በመልካም ባህርይ የታነፁ እንዲሆኑ መትጋት:- ልጆች ከህፃንነት እድሜያቸው አንስቶ የሚሰሙትና የሚመለከቱት ማንኛውም ነገር ለመንፈሳዊ ሕይወት እድገት የሚጠቅምና የሚያንፅ ይሆን ዘንድ ተገቢውን ጥንቃቄ ማድረግ ይገባል፣
- በእግዚአብሔር ቃል እውቀት ማሳደባ፤ (2ጢሞ 3፡15)

አባቶች ሆይ፥ ልባቸው እንዳይዝል ልጆቻችሁን አታበሳጩአቸው። (ቈላ 3፡21)

የልጆች ኃላፊነት፤ (ኤፌ 6፡1-3፤ 5፡20)

- ወላጆቻችንን ማስደሰት፤ (ምሳ 23፡24-27)
- የወላጆቻችንን በጌታ የሆነ ምክርና ተባሳፅ መስጣት፤(ምሳሌነ፡8-9፤ 13፡18)
- ወላጆቻችንን በነገር ሁሉ ጣመስገንና መባረክ፤ (ምሳሌ 30፡11)
- በሁሉ ለወላጆች በጌታ መታዘዝ፤ (ኤፌ 6፡ነ)
- አባትና እናትን ማክበር፤ (ኤፌ 6፣ 2-3)
- ለጌታ ደስ የሚያሰኘውን ማድረባ፤ (ኤፌ 5፡20)
- ለወላጆቻችን ንቀትን አለማሳየት፤ (ምሳሌ 15፡20፤ 23፡22)

ወላጆችን ማክበር የሚያስንኘው ጺጋና በረከት

- ሕድሜን ያረዝማል፤ (ዘጸ 20፡12፤ ኤፌ 6፡2-3)
- በሁለንተናዊ ኑሮአቸንና በአንልግሎታቸን መከናወንን ያስገኛል፤ (ዘዳ 5፡16)

ልጆች ሆይ፥ ይህ ለጌታ ደስ የሚያሰኝ ነውና በሁሉ ለወላጆቻችሁ ታዘዙ። (ቈላ 3፡20)

ለእርሱ፡ በቤተ ክርስቲያን፡ በክርስቶስ ኢየሱስ፡እስከ ትውልዶች ሁሉ፡ ከዘላለም እስከ ዘላለም፡ክብር ይሁን፤ አሜን። ኤፌ 3፡21

የእምነት አቋም

<u>በመላው ኢትዮጵያ የሚገኙ የወንጌል እውነት ቤተ ክርስቲያን አባላት በሙሉ</u> የሚከተለውን ዘላለማዊ የክርስትና እውነት ያምናሉ፤ ይጠብቃሉ፤ ያስጠብቃሉ!

እግዚአብሔር

በዘላለም ውስጥ በራሱ በነበረ፤ በሦስት እኩል የሆኑ መለኮታዊ አካላት፤ በአብ፤ በወልድ፤ በመንፈስ ቅዱስ (ሥላሴ)፤በመለኮታዊ ባህርያት ፍጹጣዊ አንድነት አንድ አምላክ ብቻ በሆነ፤ የፍጥረቱ ሁሉ ፈጣሪ፤ መጋቢና፤ አዳኝ፣ እርሱ ብቻውን በሚመለክ እናምናለን ፡፡

ኢየሱስ ክርስቶስ

ኢየሱስ ክርስቶስ እግዚአብሔር ወልድ(የእግዚአብሔር ልጅ) ነው፤ በመንፈስ ቅዱስ ኃይል በድንግልና እንደተጻነሰና፡ በሥጋና ደም እንደተካፈለ፤ በድንግልና እንደተወለደ፤ ኃጢአት ፈጽሞ የሌለበት ፍጹም ሰው እንደሆነ፤ በሰውነቱ የመለኮት ሙላት ሁሉ በእርሱ እንዳለና ፍጹም አምላክ እንደሆነ፤ በመጽሐፍትም በትንቢት ሁሉ እንደተነገረ ለሰው ልጆች ቤዛ ሕይወቱን አሳልፎ እንደሰጠ፤ እንደተሰቀለ፤ ፈጽሞ እንደሞተ፤ እንደተቀበረና፤ በሥጋ ትንሣኤም ፈጽሞ እንደተነሳ፤ ፍጹም የሆነው እና የተጠናቀቀው መስዋእቱ የዘላለም ስርየትን እንዳሰጠን፤ የኃጢኢታችንን ዋጋ በሙሉ እንደከፈለና ከፍርድ ነጻ እንዳወጣን፤ በእግዚአብሔር ቀኝ በክብር እንደተቀመጠና ፤በሙታንና በሕያዋን ላይ ለመፍረድ ዳግመኛ ተመልሶ እንደሚመጣ እናምናለን፡፡

<u>መንፈስ ቅዱስ</u>

ፍጹም አምላክ፤ የሥላሴ አንዱ አካል የሆነ፤ ዝርው ያልሆነና ሁሉም መለኮታዊ ባህርያት ያሉት መንፈሳዊ አካል እንደሆነ፤ ዳግመኛ በተወለዱ አጣኞች ውስጥ ለመኖር እንደወረደና፤ አጣኞችን ወደ እውነት ሁሉ እንደሚመራ፤ እንደሚቀድሳቸውና፤ እንደሚያጸናቸው፤ የጸጋ ስጦታዎችን ለቤተ ክርስቲያን መታነጽ እንደሚሰጥ፤ በኢየሱስ ክርስቶስ ደም ለደህንነታችን የተሰጠንን የእግዚአብሔር አብን ጸጋ በአጣኞች ሕይወት የሚፈጽመው እርሱ እንደሆነ እናምናለን።

*መጽሐፍ ቅዱ*ስ

39 የብሎይ ኪዳንን መጻሕፍትና፤ 27 የአዲስ ኪዳን መጻሕፍት እግዚአብሔር ለሰው ዘሮች በሙሉ የሰጠው የእግዚአብሔር መንፌስ ያለበት፤ የተጠቃለለ ቅዱስ መጽሐፍ እንደሆነና፤ በዘመናት ሁሉ ስህተት አልባና እውነተኛ የእግዚአብሔር ቃል እንደሆነ፤ በሕይወታችንና በእምነታችን ጉዳዮች ሁሉ ላይ ብያኔን እና መመርያን ለመስጠት ፍጹማዊ ሥልጣን እንዳለው እናምናለን።

ደህንነት

ኃጢአታቸውን በመናዘዝ፤ ኢየሱስ ክርስቶስን የግል አዳኛቸውና ጌታቸው አድርገው ለሚቀበሉ የሰው ዘሮች በሙሉ በልጁ በኢየሱስ ክርስቶስ ደምና የቤዛነት ሥራ በማመን ከእግዚአብሔር የሚሰጥ ነጻ ሥጦታ እንደሆነና ሰው በመልካም ሥራው ፈጽሞ ሊድን እንደማይችል እናምናለን፡፡እንዲሁም ደህንነት ሙሉ በሙሉ በክርስቶስ የመስቀል ሥራ ብቻ የሚገኝ በመሆኑ ዳግም የተወለደው ሰው የዘላለም ሕይወትን ዋስትና እንዳገኘ እናምናለን፡፡

<u>ቤተ ክርስቲያን</u>

እውነተኛና፤ ዳግመኛ የተወለዱ አጣኞች ሁሉ ሕብረት እንደሆነች ፤ ከጌታ ከኢየሱስ ክርስቶስ ጋር ባላት የኪዳን ውል የምትሰበሰብ ፤ ክርስቶስ ብቻ ራስ የሆነባትና በመንፈስ ቅዱስ የተመሠረተችና የምትታነጽ፤ አንዲት አለጣቀፋዊት አካል እንደሆነች እናምናለን፡፡

<u>ፍጻሜ ዘመን፤ ፍፃሜ ዓለም</u>

በፍጻሜ ዘመነ ጸጋ ኢየሱስ ክርስቶስ በግልጽ እንደሚመጣ እና ቤተ ክርስቲያንን ወደራሱ እንደሚወስዳት፤ ቤተ ክርስቲያን እንደምትነጠቅ፤ የ1000 ዓመት መንግሥቱን በምድር ላይ እንደሚመሥርት፤ በፍጻሜ ዓለምም በሙታን ሁሉ ላይ እንደሚፈርድባቸውና፤ አዲስ ሰማይና አዲስ ምድር እንደተስፋ ቃሉ እንደሚመጣ እናምናለን።